- 9 -

TEVBE SÛRESİ

Mushaf'ımızdaki sıralamaya göre 9, nüzûl sıralamasına göre 113, tıval kısmının ise 7. sûresi olan Tevbe sûresinin âyet sayısı 129 olup Medine'de nâzil olmuştur.

“Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla”

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah’a mahsustur. Salât ve selâm Allah’ın Rasûlüne ve Onun pak aile halkına ve ashabına olsun. Rabbi-miz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

Sûrede Tebûk seferinden geri kalan Müslümanların durumları, muhasebeleri ve tevbeleri konu edildiği için sûrenin adına Tevbe sûresi denmiştir.

Tabii sûrenin bundan başka da isimleri vardır. Bunlardan birisi “Fadıha” dır. Yalancıları, suni bir takım mâzeretlerin arkasına saklanıp Allah ve Resulünü aldatmaya çalışan münâfıkları deşifre eden, peygambere ve mü’minlere eziyet verenleri, mü’minlerin sadakalarını küçümseyenleri, mescid-i dırar faaliyetlerine girerek Allah ve Resulüne karşı komplolar peşine düşenlerin maskelerini düşürüp rezil rüsva eden mânâsına.

Yine sûrenin bir başka adı da “Berae”dir. Küfürden, Kâfirlerden, şirkten ve müşriklerden teberrî etmek, hem de bir ültimatomla onlardan uzaklaşmak, onlarla ilişki kesmek mânâsına Berae sûresi denilmiştir.

Sûre kitabımızın sûreleri arasında başında besmele olmayan, besmelesiz başlayan tek sûredir. Kur’an’da başında besmele olmayan başka bir sûre yoktur. Bunun sebebi konusunda kitapla alâkalı söz söyleme yetkisinde olan selef âlimlerimiz çok farklı şeyler söylemişler. Sahâbe-i Kirâm efendilerimizden kimileri aralarındaki mânâ ve muhteva benzerliğinden dolayı bu sûreyi Enfâl sûresiyle bir kabul etmişlerdir. Bir kısmı da bu iki sûreyi ayrı ayrı iki sûre kabul etmiş-lerdir. Ve arada besmele yazmayarak bu iki görüşün ikisini de doğrulamışlardır. Böylece bu sûreler hem müstakil birer sûre, hem de besmele yazılmadığı için tek sûre özelliğindedir. İbni Abbas efendimizin bu konuda bir beyanı var.

Kitabımızın en son inen sûrelerinden birisi olduğu için daha önceki inen sûrelerin kitapta yerleştirileceği yeri beyan eden Ra-sulullah efendimiz bu sûrenin yerini söylemeden âhirete irtihal buyurdu. Biz de bu iki sûre arasındaki muhteva benzerliğine baktık ve bu sûrenin müstakil bir sûre mi, yoksa Enfâl sûresinin devamı mı olduğu konusunda bir karara varamadık. Onun için bu sûreyi Enfâl'ın arkasına yerleştirdik buyurur. Bunun dışında öteki söylenenleri sıralamaya gerek görmüyorum.

Sûrede küfür ve şirkle uzlaşmanın olamayacağı, küfür ve şirkle imanın koalisyonunun reddi gündeme getiriliyor. Allah'a Allah'ın istediği şekilde inanmadıkları halde iman gösterisinde bulunan münâfıklar gündeme getiriliyor. Mü'minlerin Kâfir ve münâfıklarla hukukî ilişkileri karara bağlanıyor. Toplumlar arası ilişkiler ortaya konuyor. Anlaşmaların iptal edilmesinin ilkeleri anlatılıyor. Savaş hukuku ele alınıyor. Sonra Allah ve Resulünün istediği bir savaştan geri kalanların öz eleştirileri yapılarak savaştan kaçmanın yasası, sorumlulukları ortaya konuyor. Sonra da bu hususlarla alâkalı tevbe gündeme getiriliyor
1,2. "Allah'tan ve Peygamberinden, kendileriyle antlaşma yaptığınız müşriklere ihtardır: Yeryüzünde dört ay daha dolaşabilirsiniz. Allah'ı âciz bırakamayacağınızı, Allah'ın inkârcıları rezil edeceğini bilin."

Evet bu sûre, bu âyetler müşriklerden kendileriyle ahit yap-tıklarınıza, anlaşma imzaladıklarınıza Allah ve Resulünden kesin bir ihtardır, bir uyarıdır, bir ültimatomdur, bir ilişik kesme ilânıdır. Onlarla tüm ilişkilerinizin kesildiğinin, tüm anlaşmalarınızın ilga edildiğinin notasıdır bu. Rabbimiz sûrenin bu ilk âyetiyle Rasulullah ve Müslü-anların müşriklerle aralarında gerçekleştirdikleri tüm anlaşmaları feshetti. Tüm ilişkileri ilga etti. Hani Enfâl sûresindeki müşriklerle yapılan anlaşmaların feshi açıkça ilân edilip karşı tarafa bilgi verilmeden onlara karşı savaş açmanın caiz olmadığını öğütlüyordu ya, işte bu âyetiyle de Rabbimiz bu feshin açıkça ilânını yapıverdi.

Ey müşrikler, artık bundan sonra, bu ültimatomdan, bu fe-sihten, bu ayrışmanın deklaresinden sonra yeryüzünde dört ay daha dolaşın. Ve ne yaparsanız yapın Allah'ı âciz bırakamayacağınızı unutmayın. Allah'ın mutlak sûrette Kâfirleri rezil rüsva edeceğini bilin. İşte bu size Allah ve Resulünden bir ültimatomdur.

Allah'ın Resulü bu âyetler nâzil olunca hemen daha önce hac emiri olarak Mekke'ye gönderdiği Ebu Bekir'in arkasından Hz. Ali efendimizi göndererek bu âyetleri, bu ültimatomu orada herkese tebliğ etmesini emretti. Hac mevsimi olduğu için bu âyetlerin herkese duyurulması daha çabuk ve kolay olacaktı. Hz. Ali

efendimiz orada İslâm'ın mutlak egemenliğini, şirkin ve küfrün yok sayıldığını herkese ilân etti. Bundan böyle size dört ay daha serbest dolaşım izni tanınmıştır.

Ama bilesiniz ki artık asla Allah'ı ve Resulünü atlatamayacaksınız. Bundan böyle artık önceden yaptığınız gibi Allah ve Resulüyle yaptığınız anlaşmalara ihanet edemeyeceksiniz. Bundan sonra artık müşrikler ya Allah desteğindeki mü'minlerle bir var oluş yok oluş savaşını göze alacaklar, bir savaş hazırlığı içine girecekler, ya İslâm egemenliğinin ilân edildiği o bölgeyi, o ülkeyi terk edip gidecekler, ya-hut da Allah ve Resulüyle savaşımlarından vazgeçip akıllarını başlarına alıp Müslüman olacaklar. Böylece hem dünyalarını, hem de âhi-retlerini kurtarmış olacaklar. Bunların dışında başka bir seçenekleri kalmıyordu.

Haydi buyurun dört ay daha serbestçe gezip dolaşın. Bu süre içinde bizden size bir zarar dokunmayacaktır. Size düşünüp karar verebileceğiniz bir süre tanınmıştır. Ama şunu kesinlikle bilesiniz ki artık eski itibarınızı korumanız imkânsızdır. Eğer inkârda, küfür ve şirkte, Allah'a yetki sınırlaması getirip, Onun yetkilerini kendinizde görmeye devam ederseniz kesinlikle bilesiniz ki Allah sizi onursuzluğa, zillete, horluğa, alçaklığa mahkum edecektir. İman onurunu kabullenmezseniz Allah sizi utanç içinde bırakacaktır. Gelin kendi kendinizi onursuz bırakıp kendi kendinize hakaret etmeyin. Gelin kendi kendinize yabancılaşıp kendi kendinize saygısızlık yapmayın. Gelin hem Allah'la, hem de kendinizle bir güvenlik, bir barış anlaşması içine girin.

Artık Allah'ın dini egemen olmuş ve Kâfirlerde ve müşriklerde savaşacak bir güç de kalmamıştı. Rabbimizin rahmeti ve hikmeti gereği onlara iman etmeleri için tanıdığı süre de tamamlanmıştı. Geri kalan bu dört aylık süre de yine savaşacaklarsa hazırlık yapabilecekleri, ya da araştırıp iman edeceklerse buna imkân verecek bir süreydi. İşte Rabbimiz onlara bu fırsatı da lütfediyordu.
3. "Allah'ın ve peygamberinin, müşriklerden uzak oldu-ğunu, büyük hac günü, Allah ve peygamberleri insanlara ilân eder. Eğer tevbe ederseniz, bu sizin için daha hayırlı olur, yüz çevirirseniz, bilin ki siz Allah'ı âciz bırakamazsınız. Ey Muhammed! İnkar edenlere can yakıcı azabı müjdele."

Yine Allah ve Resulünden büyük hac günü tüm insanlığa yapılmış bir ilân, bir duyurudur ki Allah ve Resulü kendisine şirk koşanlardan, kendisine yetki sınırlaması getirenlerden kesinlikle ilişiğini kesmiştir. Bu herkesin kulağına bir ezandır ki Allah ve Resulü müşriklerden kesinlikle beri olmuştur.

"Haccu'l Ekber" ifadesi kullanılmıştır. Hac günleri, hac zamanı, Arafa gününden başlayarak Mina günlerinin sonlarına kadar olan zamandır. Zira

Tirmizi'nin rivâyet ettiği bir hadislerinde Rasulullah efendimiz:***"Elhaccu arafatun" "Hac Arafa'dır"*** buyurduğu, yine Buhârî'de: ***"Haza yevmü'l Haccu'l ekber" "İşte bu büyük hac günüdür"*** buyurduğu rivâyet edilmektedir. Veya Arapların umreye ***"Haccu'l asgar"*** Hacca da ***"Haccu'l Ekber"*** tabiri kullandıkları bilinmektedir.

Umre senenin bütün günlerinde yapılabildiği halde Bakara'nın da beyanıyla hac belli günlerde yapılmaktadır ve o gün Arafa'dır diyor Rasulullah efendimiz. Buna göre günümüzde sünneti diskalifiye ederek kendi aklını, mantığını din kabul eden kimi hainlerin demeye çalıştıkları gibi artık Arafa günü olan Zilhiccenin dokuzuncu gününün dışında bir günde Arafat'a çıkıp hac yapabilirim demeye hiç bir Müslü-manın hakkı ve selahiyeti yoktur. Efendim işte insanlar çoğaldı, hacda izdiham oluyor, artık bu hac işini diğer aylara da yaymak zorundayız. Kimimiz Muharrem ayında, kimimiz Zilhiccede hac yapabilmeliyiz demeye kimsenin hakkı yoktur.

Hac bellidir, hac ayları da bellidir. Bu yasa Hz. İbrahim (a.s) döneminde belirlenmiş, Rasulullah (a.s) döneminde de bu yasa aynen pratikte uygulanmıştır. İlk önce Hz. Ebu Bekir Efendimiz bunu pratikte göstermiş, sonra da Allah'ın Resulü veda haccında bizzat bunu pratikte göstermiştir. Bundan sonra artık hiç birimiz istediğimiz zaman hac yapabiliriz diyemeyiz kıyâmete kadar.

Bundan sonra, bu ilândan sonra eğer tevbe ederseniz, bu küfür ve şirk programlarınızdan vazgeçip Müslüman olursanız, Rab-binizle daha önce gerçekleştirdiğiniz fıtrî anlaşmalarınıza riâyet eder, ahidlerinize sadık davranırsanız elbette bu sizin için daha hayırlı olacaktır. Çünkü Allah'a karşı hainlik yapan insanların, O'nun kullarına karşı dürüst davranmaları mümkün değildir. Allah'ın hukukuna riâyet etmeyen insanlardan, kulların hukukuna riâyeti beklenemez.

Eğer Rabbinize verdiğiniz fıtrî ahidlerinize geri dönerseniz, kendinizden ve Rabbinizden uzaklaşmaktan vazgeçip kendinize gelirseniz, kendinizle barışık hale gelirseniz, akıllarınızı başlarınıza alıp vicdanlarınızın üzerine örttüğünüz şu küfür ve şirk örtülerini kaldırırsanız bu sizin hakkınızda daha hayırlı olacaktır. Ama yok yüz çevirecek olursanız kesinlikle bilesiniz ki sizler Allah'ı asla âciz bırakamazsınız. Kâfirleri, kendilerine yabancılaşanları, Allah'ı, Allah'ın âyetlerini, Allah'ın tek İlâh ve kendilerinin de Onun kulu olma gerçeğini örtenleri, fıtratlarını örtbas edenleri elim bir azap ile müjdele.

Elbette bu kitabın, bu peygamberin geliş gayesi olan, insanların, semavat ve arzın yaratılış sebebi olan Allah'ın tek İlâh ve tüm yaratıkların da kul olma

gerçeğini alaya alan, bu gerçekle dalga geçen insanlara azaptan başka bir şey de müjdelenmeyecektir. Hayatı böyle anlamsız bir eğlenceye dönüştüren bu mantığa yapılabilecek en uygun şey de işte budur diyor Rabbimiz. Onlara kendi mantıklarıyla hitap edilerek böyle dayanılmaz bir azabın müjdesi veriliyor. Sevinsinler hainler böyle bir azapla.

Allah ve Resulünün müşriklerle hiç bir ilgileri yoktur. Allah ve Resulü safında yer alan Müslümanların da müşriklerle her hangi bir dostluğu, bir anlaşmaları yoktur. Müslümanlar kesinlikle müşriklerden, onların hayat anlayışlarından, ekonomi anlayışlarından, siyasal yapılanmalarından, hukuklarından, kazanma harcama anlayışlarından, eğitim, evlenme, boşanma anlayışlarından, tüm anlayışlarından uzaklaşmak zorundadırlar.

İşte Rabbimiz bu yasayı bildiriyordu Müslümanlara. Artık bu âyete göre Müslümanlar hangi dönemde, hangi coğrafyada olurlarsa olsunlar acaba bu müşriklerle ilelebet birlikte nasıl yaşayabiliriz? Bunlarla birlikteliğimizi hangi atmosferde sağlayabilirizi düşünmekten ziyade, bunlardan tümüyle nasıl ayrılabilirizi, bunlara böyle bir ültimatomu nasıl verebilirizi düşünmek zorundadırlar. Bu âyetleri onlara nasıl ilân edebilirizi düşünmek zorundadırlar. Çünkü Rabbimiz kıyâmete kadar mü'minlerden bunu istemektedir.

4. "Yalnız, anlaşma hükümlerinde size karşı bir eksiklik yapmayan ve aleyhinizde kimseye yardım etmeyen müşriklerle yaptığınız anlaşmaya sonuna kadar riâyet edin. Allah sakınanları sever."

Ancak o müşriklerin arasından kendileriyle anlaşma yapmış olduklarınız ve daha sonra da sizinle yapmış oldukları bu anlaşma-larını ihlâl etmemiş olan, sizin düşmanlarınızla da size karşı her hangi bir dayanışma içine girmemiş olan kimseler bunun dışındadır. Bunlar müstesnadırlar. Bunlar sizlerle yaptıkları anlaşmalarına ihanet etmeyenlerdir. Bunları diğerlerinden ayırıyor Rabbimiz ve bunlara verilen sözlerin bâkî olduğunu beyan ediyor. Onlarla insanî ilişkilerin, ahlâkî ilişkilerin devamını istiyor. Toptan süpürüp atmıyor onları. Onlara ahitleri doluncaya kadar dokunulmamasını emrediyor.

Muhakkak ki Allah muttakileri, kendisiyle yol bulanları, istediği gibi olanları, emirleri istikâmetinde hareket edenleri sever buyuruyor. Muhakkak ki Allah kulluğun bilincinde olan, sorumluluklarının farkında olanları sever. Evet bir maslahat gereği onlardan anlaşma yapılanlar hainlik yapmadıkları sürece onlarla yapılan anlaşmalara sadık kalınacak. Çünkü Müslüman vefa gösteremeyeceği hiç bir ahdin altına imza atmayan kimsedir. Müslüman sözünün eri olan kimsedir.

İşte Rabbimiz mü'minlerin böyle emin kimseler olmasını is-tiyor. Müslüman asla muhatabın kimliğini problem yaparak verdiği sö-ze ihanet edemez. Karşısındaki kim olursa olsun. İster Müslüman, is-ter Yahudi, ister Hıristiyan, isterse ateist olsun verdiği söze sadık kal-mak zorundadır. Ona karşı ahdini bozmaya hakkı da, yetkisi de yoktur.

Evet, bir müslüman bu konuda, her konuda kâfirlerden farklıdır. Verdiği söz kendi aleyhine de olsa onu yiyemez. Ahdine vefalı davranır. Rabbimiz bizlerden bunu istiyor.

5. "Hürmetli aylar çıkınca, müşrikleri bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayıp hapsedin; her gözetleme yerinde onları bekleyin. Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekat verirlerse yollarını serbest bırakın. Doğrusu Allah bağışlar ve merhamet eder."

Bu aylar ya Rabbimizin kitabında kan dökmeyi yasak kıldığı dört haram aydır, ya da yukarıda müşriklere tanınmış olan dört aylık bir dokunulmazlık süresidir. Ya da bunun her ikisi de birlikte ifade edilmiş olabilecektir. Yâni bu haram aylara denk geldiği için bu süre içinde onlara dokunmayın buyurulmaktadır. İşte bu süre sıyrılıp çıktığı zaman artık o müşrikleri yakaladığınız yerde öldürün. Onları tutun, hapsedin, kuşatın onları. Her gözetim noktasında gözetleyin onları. Takibe alın onları.

Bu onlar için bir cezalandırmadır. Ama bu cezalandırma anladığımız kadarıyla küfrün ve şirkin bir cezalandırılması değil ihanetin cezalandırılmasıdır. Sözleşmelerine karşı giriştikleri ihanetlerinin, hainliklerinin cezalandırılmasıdır. İnsanlar arası var olan, var olması gereken hukukun ihlâl edilmesinin cezalandırılmasıdır.

Ey Müslümanlar, işte böyle insanlar arası ilişkilerinde hainlik edenleri gözetleyin, takibe alın, kuşatın ve yakaladığınız yerde onları öldürün. İster Harem bölgesinde, isterse başka bir mekânda nerede bulursanız bitirin onları. Serbest dolaşmalarını engelleyin. Böylece Müslüman olup kurtulmaktan başka çareleri kalmasın onların. Yâni öyle bir kuşatın ki onları Müslüman olmaktan başka çıkış yollarının kalmadığını anlayıp Müslüman olsunlar.

Eğer tevbe ederler, salât'ı ikâme ederler, zekatı da verirlerse, Allah'la ve kendileriyle barışırlar, fıtratlarıyla barışırlar ve bunun gereği olarak bireysel ve toplumsal kulluklarını sadece Allah'a yaparlarsa, mallarında ve bedenlerinde Allah'ın söz sahipliğini kabul ederler, Allah için bir hayat yaşamaya yönelirlerse onları salıverin, yollarını açıverin.

Evet kitabımızın başka âyetlerinden ve Rasulullah efendimizin hadislerinden öğreniyoruz ki namaz ve zekat emrine isyan insanların öldürülme sebebidir. Allah'ın insanın bedeninde ve malında söz sahipliği anlamına gelen, ya da insanın bireysel ve toplumsal hayatına Allah'ın karışmasını kabul anlamına gelen namazı ve zekatı reddeden bir kimse öldürülür. Bu konuda hiç bir ihtilâf yoktur. Ancak namaz ve zekatın farziyetini kabul etmekle beraber yerine getirmeyen kimseler hakkında ihtilâf vardır.

Bazı âlimler âyetin baş tarafını ölçü alarak böyle kimseler had-den öldürülür derken, bazıları da âyetin sonraki bölümünü temel kabul ederek hapsedilir ve bu farizaları ifa edecekleri ana kadar hapisten çıkarılmaz demişlerdir. Zekatı vermeyenler üzerine Hz. Ebu Bekir efendimizin ordu gönderdiğini biliyoruz. Kim demiş efendim namaz da, zekat da insanın Allah'la kendi arasında bir ilişkiymiş? Kim demiş buna insanlar karışmazmış? Kim demiş kimse insanlara namaz kılmalısın, zekat vermelisin diyemezmiş? Kim demiş dinde zorlama yok muş?

İşte âyet son derece açık ve net bir şekilde bunun böyle olmadığını ortaya koyuyor. Böyleleri Müslüman olduklarını da iddia etseler evlerimize girmelerine, kızlarımızla evlenmelerine, iş yerlerimizde çalışmalarına yol verilmeyecek. Yol vermeyin ki Allah'ın istediği şekilde Müslümanca bir hayata dönmekten başka çareleri kalmasın.

Evet eğer onlar namaz kılarak Allah'la diyaloga geçerler, Allah'tan mesaj alırlar ve hayatlarını bu mesaja bina ederlerse, Allah'tan aldıkları bu mesajı toplumla paylaşırlar, yâni Allah ve kullarıyla ilişkilerini Allah'ın istediği şekilde düzeltirlerse dokunmayın onlara. Çünkü Allah Gafur ve Rahîmdir. Unutmayın ki Allah kullarını çok bağışla-yandır. Sizler de böylelerine karşı Rabbinizin ahlâkıyla ahlâklanın.

"Eğer onlar barışa yanaşırlarsa, sen de yanaş ve Allah'a güven. O, şüphesiz işitir ve bilir.
(Enfâl 61)

Eğer o Kâfirler sizinle yaptıkları anlaşmalarını bozduktan sonra, size hainlik ettikten sonra sizden korkarak tekrar sizinle bir anlaşmaya yönelirlerse sen de barıştan yana ol ve bu konuda Allah'a güven. Muhakkak ki Allah işiten ve bilendir. Zira savaş değil, barış esastır. Evet Rabbimizin yasalarında onlarda gerçekten barışa bir meyil görülmüşse bu mutlaka değerlendirilecektir. Ama onlar gerçekten barış taraftarı değil de yine bir başka hainlik düşünüyorlarsa bu güzel bir şekilde araştırılıp karar verilecektir.

Evet Müslümanların diğer insanlarla, diğer toplumlarla ilişkileri Allah'a güven esasına dayanır. Allah her konuda Müslümanlara yetecektir. En olumsuz şartlar içinde bile tüm hainliklere rağmen Rab-bimiz mü'minleri yardımıyla destekleyecek ve zafere ulaştıracaktır. İşte bu konuda da temel yasa budur. O halde bize düşen her şart al-tında Allah yasalarına sahip çıkmaktır. Gerisi Allah'a aittir.
6. "Ey Muhammed! Müşriklerden biri sana sığınırsa, onu güvene al; ta ki Allah'ın sözünü dinlesin. Sonra onu güven içinde olacağı yere ulaştır. Çünkü onlar bilgisiz bir topluluktur."

Eğer müşriklerden birisi senden aman diler, sığınma talep ederse onu güvene al. Ona karşı sığınak ve barınak ol. Ona aman ver. Ta ki o Allah'ın sözünü dinlesin. Allah'ın kelâmını ve dinini öğrensin. Evet onlardan birisi sana sığınırsa sen de ona karşı kanat ger, ta ki Allah'ın kelâmına kulak verip öğreninceye kadar. Ya da bakarsın ki o Allah'ın kelâmına kulak verecek ve onu kabul edecektir. Evet aman dileyen bir müşriki hemen öldürmek yok. Allah'ın dinini dinleyip öğreninceye kadar ona aman vermek zorundayız. Çünkü Allah'ın yasasında aslolan insanları öldürmek değil, diriltmektir. Aslolan insanları kaybetmek değil, kazanmaktır.

İslâm'ın cihadının hedefi de zaten budur. İslâm'ın savaşının hedefi İslâm'la insan arasındaki engellerin kaldırılmasıdır. Fitnenin yok edilmesidir. İnsanların hür iradeleriyle Allah'la, Allah'ın diniyle karşı karşıya getirilmesidir. İşte bu âyet de bunu anlatıyor. Yâni biz zorla insanları Müslüman etmekle değil, insanların önündeki engelleri kaldırıp onların hür iradeleriyle İslâm'la tanışmalarına imkân hazırlamakla mükellefiz.

Allah'ın dinini tanıyabilecek kadar bir imkân, bir süre tanınacak. İslâm açık bir şekilde kendisine tebliğ edilecek ve sonunda o kimse kendisini güvende hissedebileceği bir yere ulaştırılacaktır. Yâni aman dileyen, sığınma talebinde bulunup da kendisine arz edilen Allah'ın dinini kabul etmeyen kimseyi sonunda malına da, canına da her hangi bir zarar gelmeden onu ülkesine ulaştır diyor Rabbimiz. Sen onlara karşı böyle davran, çünkü onlar gerçeği bilmeyen bir

topluluktur. Allah'tan, Allah'ın dininden, Allah'ın kendilerinden istediği kulluktan gafil insanlardır onlar.

Din konusunda sıhhatli bir bilgileri olmadığı için şirki, küfrü din zannetmiş insanlardır onlar. Allah'ın dini konusunda belki sadece resmî ideolojinin din budur diye kendilerine sunduğu sapıklıkları din diye tanımış insanlar olabilirler. Ya da dinin temel kaynakları kitap ve sünnetten habersiz çevrelerinde bir takım din bilmez cahillerin kendilerine sunduğu bâtılları, hurafeleri din zannedip dinlemiş insanlar olabilirler. Öyleyse ey Müslümanlar, onları böyle acınacak kimseler olarak bilin ve sizin dininizi, sizin hayatınızı yakından tanımak isteyenlere bu imkânı hazırlayın diyor Rabbimiz. Allah'ın kelâmını işitmemiş insanlara karşı peşin fikirli olmayın. Hemen onları tekfir edip öldürmeden yana bir tavrın içine girmeyin.
7. "Mescid-i Haram'ın yanında andlaştıklarınızın dışında, müşriklerin Allah katında ve peygamberleri önünde nasıl bir anlaşmaları olabilir. Size doğru davrandıkça siz de onlara doğru davranın. Allah, sözleşmelerini bozmaktan sakınanları sever."

Müşriklerin, Allah'a ortak koşanların, Allah'ın yetkilerini Ondan alıp başkalarına verenlerin Allah ve Resulüyle nasıl bir ahidleri olabilir ki? Böyleleri Allah ve Resulüyle nasıl bir anlaşma içinde olabilirler ki?

Veya onların kendilerini, canlarını ve mallarını Rasulullah ve Müslümanların elinden kurtaracak nasıl bir ahidleri olabilir? Şirki tüm unsurlarıyla reddeden bir Allah'ın, yeryüzünde şirkin kökünü kazımak üzere, şirk dinleri üzerine kendi dinini egemen kılmak üzere kitap ve peygamber gönderen bir Allah'ın bu adamlarla nasıl bir anlaşması olabilir? Allah bizim hayatımıza karışmaz. Allah bizim hukukumuza, bizim kılık kıyafetimize, bizim sosyal, siyasal ve ekonomik hayatımıza karışamaz. Allah bize yetki vermiştir. Bizim hayatımızı onaylamıştır. Biz bu dünyada dilediğimiz gibi bir hayat yaşarız diyen kimselerin Allah katında nasıl bir değeri olabilir?

Eğer onların şirklerine Allah izin vermişse, onların bu bozuk düzen hayatlarını Allah onaylamışsa şimdi nasıl olur da yasaklar Allah bunu? Nasıl olur da sonradan bir peygamber göndererek onları kendi egemenliğine çağırır? Olacak şey midir bu? Hayır hayır onların Allah katında dayanacakları bir dayanak, sığınacakları bir sığınak yoktur. Şirklerine hiç bir makul mâzeretleri, delilleri yoktur onların.

Adamlar Allah'a Onun istediği şekilde inanmadıkları halde iman iddiasında bulunuyorlardı. Allah'ın yetkilerini parçalayıp hayatlarında egemen kıldıkları

putlarına, egemen güçlerine verdikleri halde biz Allah'ı seviyoruz diyorlardı. Biz Allah'ın Beyti'nin bekçileri ve koruyucularıyız. Biz Allah'ın istediği hayatı yaşıyoruz diyorlardı. Allah'tan bu konuda bir ahid, bir garanti almışlar gibi hayatlarını, inanışlarını Allah'a onaylatmaya çalışıyorlardı.

Veya Allah bundan razı olmak zorundadır diyerek hâşâ O'na yol göstermeye, akıl vermeye çalışıyorlardı. Halbuki Rabbimiz onlara her hangi bir ahitte bulunmamıştı. Bizim savaşımız Allah'la değil, Mu-hammed iledir diyorlardı. İşte Rabbimiz burada elçisine yapılan düşmanlığın bizzat onu görevlendiren kendisine yapıldığını, elçisini inkârın kendisini inkâr olduğunu vurgulamak üzere böyle buyuruyor. Ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcusu Müslümanlar artık sizlerin müşriklerle anlaşma yapmanız için bir gerekçe kalmamıştır. Onlarla tüm ilişkileriniz bitmiştir.

Ama sizin Mescid-i Haram yanında kendileriyle anlaşma ya-pmış olduklarınız bunun dışındadır buyuruluyor. Bunlar Hudeybiye'de Müslümanlarla anlaşma yapanlardır. Evet onlar içinden sözleşmelerine sadık davrananlar bunun dışındadır. Size karşı anlaşmalarını boz-mayanlara karşı sizler de bozmadan yana olmayın. Onlar size sa-dık davrandıkları müddetçe siz de sadık olun. Çünkü yapılan anlaşmalara sadık davranmak takvanın gereğidir. Unutmayın ki Allah muttakileri sever. Allah sever deyince sahâbe-i kirâm efendilerimiz için bütün akan sular duruyordu. Allah sevgisine ulaşmak, ya da Allah sevgisini kaybetmemek için onların yapamayacakları bir şey yoktu.

8. "Nasıl olabilir ki, size üstün gelselerdi ne bir yakınlık, ne de bir ahid gözetirlerdi. Kalpleriyle istemezlerken sizi ağızlarıyla hoşnut etmeye uğraşırlar; çokları fâsıktırlar."

Nasıl olabilir ki? Düşmanlarınızın size galip gelmeleri halinde size karşı ne bir yakınlık, ne bağlayıcı bir yükümlülük, ne anlaşma-dan dolayı bir sorumluluk yüklenmemişken bundan başka nasıl olabilirdi ki? Evet onlar size karşı galip gelip egemen olsalardı ne akraba-lık hukukuna riâyet ederler, ne de size karşı verdikleri sözlerine riâyet ederlerdi. Onlar sadece sizin karşınızda zayıf ve mağlup bir konum-da oldukları sürece sizlerle anlaşma yaparlar. Sizin karşınızda güçlü bir konuma geldikleri anda sizin kökünüzü kazımaktan başka bir şey düşünmezler.

Eğer siz onlara galip gelirseniz kalpleriyle istemedikleri güzel sözlerle sizi hoşnut etmeye çalışırlar. Kalplerinin gizlediklerinin aksine ağızlarıyla sizi memnun etmeye çalışırlar. Yâni sizler böyle hiç bir sorumluluk taşımayan, sözleri olmayan, sözlerinde durmayan kimselerle başka türlü nasıl ilişki içine girebileceksiniz de? Böyle insanlarla insanca ilişkilere girmenin ahlâkî bir zemini yoktur.

Palazlandıkları andan itibaren tüm ahidlerini, tüm sözlerini, tüm andlaşmalarını yiyen bu adamlarla başka türlü ilişki mümkün değildir. Ahlâk diye bir şey yok adamlarda. Onların çoğu yoldan çıkmış fâsık kimselerdir. Allah'ın fıtratlarına koyduğu insanî ve ahlâkî melekeleri kaybederek adamlıktan çıkmış kimselerdir onlar.

Evet insanları insan yapan, insanları sözlerinde durmaya götüren, ahidlerine sadık davranmaya mecbur eden şey; imandır, âhiret endişesidir. Cennet ümidi ve cehennem korkusudur. Bütün bunlara inanmayan bir Kâfirden böyle bir sadâkat beklenir mi? Bir gün yaptıklarından dolayı hesaba çekileceğine inanmayan insandan ahde vefa beklenir mi?

Peki bu adamların böyle küfür ve şirk içinde bir hayattan yana olmalarının, ahde vefa etmemelerinin, sözlerinde durmamalarının sebebi neymiş? Niye böyle bir hayattan yanalarmış bunlar?

9. "Allah'ın âyetlerini az bir değere değiştirip, O'nun yolundan alıkoydular. Onların işledikleri gerçekten ne kötüdür!"

Onlar Allah'ın âyetlerini az bir menfaat karşılığında değiştiler. Bu azıcık menfaatleri sebebiyle de Onun yoluna engel oldular. Burada onların tercihleri gündeme getiriliyor. Onlar değerli olanı değersiz olana, kalıcı olanı geçici olana, pahalı olanı ucuz olana, bâkî olanı fânî olana tercih ettiler. Dünyanın azıcık menfaatlerini âhiretin sonsuz menfaatlerine tercih ettiler. Allah'ın kitabını, Allah'ın âyetlerini az bir değere sattılar. Allah'ın kitabına karşılık çok az bir değer aldılar. İmanla, hidâyetle dünya ikballerini tarttılar da dünya ağır geldi onlar için. Allah'ın dinini, Allah'ın kitabını, Allah'ın elçisini bıraktılar da hevâ ve heveslerine tâbi oldular. Böyle bir tercihin karşılığında tüm dünyayı almış olsalar bile az değil midir? Tüm dünya kendilerine verilmiş olsa bile âhiretin sonsuzluğu yanında ne ifade eder? Yok pahasına Allah'ın âyetlerini sattılar. İtibarlarının sarsılmaması pahasına Allah'ın dinini sattılar. Hurafelere sattılar Allah'ın dinini. Bidatlere sattılar. Sosyal statülerine sattılar. Makamlarına, koltuklarına sattılar. Dükkanlarına, diplomalarına, doktoralarına sattılar.

Kendileri böylece Allah'ın yolundan ayrılıp uzaklaştıkları gibi, çevrelerindeki insanları da Allah yolundan uzaklaştırdılar. Allah'ın âyetlerini yamulttular. Allah'ın kitabıyla, Allah'ın diniyle insanların ara-sına girdiler. Dinle insanlar arasına engeller koydular ve kendileri saptıkları gibi insanları da saptırdılar. Şu anda da insanları Allah'ın kitabından engelleyenlere de, insanların engellemesi sebebiyle kitaptan uzak kalanlara da Rabbim izan versin, basiret versin ve bu işten uzaklaştırsın. Çünkü ne adına olursa olsun, karşılığında ne alırlarsa

alsınlar Kur’an’ı satıp yerine başka şeyleri alanlar ebedîyen kaybetmişlerdir. Ne kötü bir şey yapmışlardır onlar? Kendileri Allah’ın dinini sattıkları gibi, başkalarını da Allah’ın dininden engelleyenler ne kötü bir iş yapmışlardır?

Hudeybiye’de aldıkları kararlarla Mekke’de iman etmiş veya iman etmeyi düşünen insanlara bunu yasaklamakla, iman edenleri Medine’ye göndermemekle ne kötü bir iş yaptılar? İnsanların Allah’ın âyetlerini ve Rasulullah’ı dinlemekten alıkoyan Mekke müşrikleri ne kötü bir iş yaptılar? Bugün Kur’an’ın okunmasını, kitabın ve dinin öğ-renimini yasaklayanlar, insanlara resmî bir din sunarak Allah’ın dininden uzaklaştıranlar ne kötü bir iş yapıyorlar? Müslümanlara inançlarının gereği olarak giydikleri kılık kıyafetlerini soyduranlar ne kötü bir iş yapıyorlar?

10. “Onlar hiç bir mü'minin yakınlık veya ahdini gözetmezler. İşte aşırı gidenler bunlardır.”

Onlar bir mü’min için ne bir yakınlık, ne bir akrabalık, ne de bir ahit gözetirler. İman eden bir insana karşı zerre kadar bir sorumluluk duymuyorlar diyor Rabbimiz. İman etmiş bir insanın onların gözünde zerre kadar bir değeri yoktur. Ellerine fırsat geçtiği takdirde, güçleri yettiği zaman bir mü’mini öldürme konusunda ne bir sorumluluk duyarlar, ne bir ahit tanırlar, ne de bir anlaşma gözetirler. Mü’minlere karşı yapamayacakları kötülük ve zulüm yoktur onların. İnsanlar arası ilişkilerde zerre kadar bir güvenleri yoktur. İşte onlar haddi aşanların, hûdudu tecavüz edenlerin taa kendileridir. Hiç bir kayıt, hiç bir sorumluluk tanımayan insanlardır onlar. Onları durdurabilecek hiç bir kutsal değer de yoktur.

11. “Eğer tevbe eder, namaz kılar ve zekat verirlerse, sizin din kardeşiniz olurlar. Bilen kimseler için âyetlerimizi uzun uzadıya açıklıyoruz.”

Eğer böyleleri tevbe eder, kendini düzeltir, Allah’la ve kendisiyle barışık hale gelir, namazı ayağa kaldırır, namazla hayatını özdeşleştirir, namazı ve namazla aldığı Allah mesajını hayatına egemen kılar ve zekatını da verirse. Allah’a imanının gereği olarak arınıp yücelmek için zekat gibi bir bedel ödemeye yönelirse o zaman onlar sizin dinde kardeşiniz olurlar. Evet onlar namazı ikâme ederek Allah’la ilişkilerini, zekatla da insanlarla ilişkilerini Allah’ın istediği gibi düzenleme yoluna girerlerse onlar sizin din kardeşleriniz olurlar.

Tevbe dönüş demektir. Tevbe kişinin Allah’la ilişkilerini gözden geçirip Onun istediğine yönelmek demektir. Ama sadece ben tevbe ettim, ben döndüm demekle olmaz bu iş. Bu dönüşünü bizzat bireysel ve toplumsal hayatında göstermesi gerekir. Dönüşündeki samimiyetini ortaya koymak üzere namazı ikâme

ederek bireysel ha-yatında, zekatı da vererek toplumsal hayatında sadece Allah'a kul olduğunu, sadece Onu dinlediğini ortaya koyacak. Malını ve canını Allah yolunda kullanacak, Allah'ın emrine teslim edecek. Allah'ın belirlediği yasalar istikâmetinde bir ömür tüketecek.

İşte o zaman onlar sizin din kardeşiniz olurlar. Yâni sadece canlarını ve mallarını emin kılmakla kalmayıp sizin kardeşliğiniz şerefine de erişirler. Dinde sizin lehinize ne varsa onların lehlerine de o vardır. Sevinçte, kıvançta, tasada sizinle beraber olur onlar. Daha önceden babalarınızı, kardeşlerinizi öldürmüş bile olsalar onların din kardeşleriniz olduğunu unutmayın. Öyleyse Allah'la ve insanlarla ilişkilerini Allah'ın istediği şekilde düzenlemeyenler, küfür ve şirkten dönüş yapıp malları ve canları konusunda Allah'ı söz sahibi bilmeyenler bizim kardeşlerimiz değillerdir. Onların dinleri ayrı olduğu için bizimle kardeşlik bağları da yoktur.

İşte Biz âyetlerimizi onları dinleyen, onlara kulak veren, onların değerini bilen, onlara iman eden ve onlar istikâmetinde bir hayat yaşayacak olanlar için böyle tüm boyutlarıyla ele alıp açıklıyoruz.

12. "Eğer anlaşmalarından sonra, yeminlerini bozarlar, dininize dil uzatırlarsa, inkârda önde gidenlerle savaşın, Çünkü onların yeminleri sayılmaz, belki vazgeçerler."

Eğer onlar sizlerle anlaşma yaptıktan sonra yeminlerini, anlaşma şartlarını bozarlar ve sizin dininize, sizin inanç sisteminize karşı dil uzatırlar, hakarete yeltenirlerse, dininize buğz ederlerse o zaman sizler de küfrün öncüleriyle, küfür imamlarıyla savaşın. Çünkü böyle anlaşmalarına ihanet edenler ve sizin dinlerinize düşman kesilenler küfrün öncülüğünü yapan kimselerdir ve sizler de onlarla savaşmak zorundasınız. İşte böyle küfür liderleri, küfür önderleri ile savaşın ki onlar yeminleri olmayan kimseler oldukları için belki bu tavırlarından vazgeçerler.

Evet demek ki böyle yeminleri olmayan, sözleri olmayan, sözlerinde durmasını bilmeyen insanları bu tür tavırlarından vazgeçirmenin tek yolu onların boyunlarını kırmaktan geçiyormuş. Onların boyunlarını, güçlerini, ellerini kırın ki kötülük yapamasınlar. Evet Allah'ın dinine savaş açan, Allah'ın dinine küfreden herkes küfrün lideridir, küfrün başıdır, beynidir. Öyleyse Müslümanlar önce küfrün beyniyle, küfrün idare merkeziyle savaşacaklardır. Onları takip eden çömezlerine daha sonra sıra gelecektir. Eğer Allah'ın diniyle insanlar arasına giren bu engeller

ortadan kaldırılırsa dinin önü açılacaktır diyor Rab-bimiz. Böylece Allah Kâfirlerin baskılarını, zulümlerini giderecek, onların tekebbürlerini, istikbarlarını kıracak ve Müslümanları onların zu-lümlerinden koruyacaktır.

Onların ele başlarıyla savaşırsanız, onların boyunlarını kırarsanız belki bu tipler cesaretleri kırılır da hainliklerine bir son verirler. Belki dine saldırma şeklinde Allah'a, andlaşmalara riâyet etmeme şeklinde de insanlara karşı işledikleri ihanet eylemlerini sona erdirirler. İşte şu anda meydanlarda kahrolsun şeriat teraneleriyle ürenler, basınlarıyla, yayınlarıyla, televizyonlarıyla, tiyatrolarıyla, sinemalarıyla, eğitim kurumlarıyla Allah'ın dinine küfredenleri görüyoruz. Müslümanlar bunlarla savaşmak zorundadırlar. Savaşmalı ki bu hainlerin cesaretleri kırılsın da Allah'ın dinine küfretmekten vazgeçsinler. Karşılarında savaşacak Müslüman göremeyince daha çok cesaretleniyorlar ve şirretliklerini artırıyorlar alçaklar.

Haydi bunlarla savaşı göze alamıyor Müslümanlar da, Allah aşkına bunların gazetelerini de mi protesto edemiyorlar? Yayın organlarını da mı proteste edemiyorlar? Onların ürünlerini sahiplenerek destek olanlar hâlâ Müslüman kalabildiklerini mi zannediyorlar? Allah'ın âyetlerini böyle az bir değere satanlar hâlâ Müslüman olduklarını zannediyorlarsa vallahi aldanıyorlar.

Gerçekten onların kalplerinde yemin edebilecek, gönüllerinde saygı duyulacak hiç bir kutsal değer yoktur. Ne söz vermişlerse, ne ahdetmişlerse hepsi dillerindedir onların. Yemine, ahde vefaya inanmayanlardan, yemine riâyet de beklenemez. Böyleleriyle hiç bir anlaşma yapılamaz. Bunların hiç bir sözlerine güvenilemez. Bunlar sadece savaştan, kaba kuvvetten anlarlar. Sadece boyunları vurulmalı ki bu küfür ele başlarının o zaman yaptıklarına bir son versinler. Ele başları gebertilince çömezleri dağılsın, onları takip edenler de onların yaptıklarını yapamaz hale gelsin diyor Rabbimiz.

13. "Yeminlerini bozan, peygamberi sürgüne göndermeye azmeden bir toplumla savaşmanız gerekmez mi ki, önce onlar başlamışlardır? Onlardan korkar mısınız? Eğer inanıyorsanız bilin ki asıl korkmanız gereken Allah'tır."

Hâlâ yeminlerini bozan, ahidlerinden dönen ve peygamberi sürgüne göndermeye azmeden, saldırıda önce davranan, saldırıda öncelik hakkını size bırakmayan bir güruhla savaşı göze alamayacak mısınız? Böyleleriyle savaşmaz mısınız? Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Evet yeminlerini bozan, size karşı savaşın kıvılcımlarını ilk defa kendileri başlattıkları için zâlim olan, size hayat hakkı tanımayan, Allah'ın kendileri için bir şeref, bir rahmet kapısı olarak açtığı bir peygamberi -o peygamber onların arasındayken Allah'ın kendilerine azap edici

olmadığını beyan etmiştir- vatanından çıkarıp sürgüne göndermek isteyen bu insanlarla savaşmaktan korkuyor musunuz? Savaşamayacak mısınız bu Kâfirlerle. Eğer gerçek mü'min iseniz, Allah'a imanda ısrarlıysanız bilesiniz ki gerçekten Allah kendisinden korkulmaya daha lâyıktır. Yâni eğer korkunuz korkulanın büyüklüğünden dolayıysa unutmayın ki Allah daha büyük olandır. Daha güçlü olan Allah'tır. Allah sizi koruduğu müddetçe, Allah izin vermedikçe o Kâfirlerin size karşı yapabilecekleri hiç bir şey yoktur. Onlardan korkup savaşı terk edeceğinize Allah'tan korkup savaşa yürüyün. Değilse Allah'ın isteklerinden kaçtığınız zaman başınıza gelecekleri siz düşünün diyor Rabbimiz.

İnandığınız Allah uğrunda savaşmaya değmez mi? İnandığınız Peygamber uğrunda savaşmaya değmez mi? Dininiz uğrunda savaşmaya değmez mi? Allah'la savaşan, peygamberle ve Müslümanlarla savaşan Kâfirler savaşı çoktan hak etmiştir. Allah'ın diniyle insanlar arasına girenler, insanların Rab'lerine kulluğunu engelleyenler, din eğitimini yasaklayanlar, Allah'ın dinini saklayarak insanlara işte din budur diye resmî dinler sunanlar, İslâm'a ve Müslümanlara hayat hakkı tanımayanlar savaşı çoktan hak etmiştir. Allah'ın elçisini ve onun yolunun yolcularını sürgüne mahkum edenler, susturmaya çalışanlar savaşı çoktan hak etmişlerdir. Onlarla savaşı göze alamadığınız takdirde, başınıza gelecek belâları bekleyin diyecek Rabbimiz.

14,15. "Onlarla savaşın ki Allah sizin elinizle onları azaplandırsın, rezil etsin ve sizi üstün getirsin de mü'min-lerin gönüllerini ferahlandırsın, kalplerindeki öfkeyi gidersin. Allah dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah Bilendir, Hakîmdir."

Onlarla kıyasıya savaşın ki Allah sizin ellerinizle onlara azap edip, onları rezil rüsva etsin. Onlarla savaşın ki Allah onları sizin ellerinizle cezalandırsın. İşte Allah'ın dünyadaki azabının mânâsı budur. Allah'ın azabından dünyada anlaşılması gereken budur. Allah dünyada birilerine birilerinin eliyle böyle azap eder. Terör, anarşi, savaşlar, harpler, darplar, kıtaller ve doğal afetlerle Allah azap eder dünyada kullarına. Bütün bunlar Allah'tan bağımsız değerlendirilemez. Bu Allah'ın yeryüzünde koyduğu bir yasasıdır.

Evet Allah'ın bu dünyada onlara sizin ellerinizle, sizin sebebinizle azap edip, onları rezil rüsva etmesi için sizler onlarla savaşın. Ve bir de onlara, o kâfirlere karşı size yardım edip, sizi destekleyip inananların kalplerine ferahlık vermesi için savaşın. Böylece insanlardan kâfirlere azap etsin, mü'minlerin kalplerine de yardımıyla, desteğiyle şifa versin. Yâni mü'minlerin kalplerindeki öfkeyi dindirsin ve böylece hak açığa çıksın, hak yerini bulsun, mü'minler bunu açıkça görsünler de gönüllerindeki öfke dinsin.

Hani şu anda Allah'la, Allah'ın diniyle, mü'minlerle savaşanları gördükçe bizler de kahroluyoruz ya. Allah onları kahretsin diye beddualar ediyoruz. Rabbimiz diyor ki burada, ey Müslümanlar bu işi sadece duayla bırakmayın. Savaşın onlarla da Allah sizin ellerinizle onlara azap etsin. Ve böylece de kalplerinizdeki öfkelerinize şifa versin. Zira Allah her şeyi bir yasaya bağlamıştır. Sebepsiz bir şey yarat-mıyor Rabbimiz. Sizler Allah'ın kılıçları olmak zorundasınız. Sizler Allah'ın kahırları olmak zorundasınız. Allah adına savaşmak zorundasınız. Böylece ezilmişlikten, horlanmışlıktan kurtulursunuz. Allah'ın yardımıyla izzet ve şerefe ulaşmış olursunuz. Göğüsleriniz genişlemiş, şifa bulmuş olacaktır buyuruyor. Mâzeretsiz şikâyetlerden de kurtulmuş olacaksınız. Unutmayın ki bir toplum içinde olanları değiştirmedikçe Allah onları asla değiştirmeyecektir buyuruyor.

16. "Allah, içinizden cihad edenleri; Allah'tan, peygamberinden ve inananlardan başka sırdaş edinmeyenleri ortaya çıkarmadan sizi kendi halinize bırakacak mı zannediyorsunuz? Allah işlediklerinizden haberdardır."

Yoksa sizler, içinizden Allah'ın istediği bir hayatı gerçekleştirme konusunda tüm gücüyle cehd-ü gayret gösteren, Allah'ın iradesinin, Allah'ın dininin egemenliği adına cihad eden, Allah'tan, peygamberinden ve mü'minlerden başkasını sırdaş, dost edinmeyen kimseleri seçip açığa çıkarmadan kendi halinize terk edileceğinizi mi zannediyorsunuz? Öyle mi hesap ediyorsunuz ki Allah sizi bu konularda bir denenmeye, bir imtihana tâbi tutmayacak? Sizi bir takım imtihan potalarından geçirmeden öyle başıboş bırakıvereceğini mi zannediyorsunuz? Unutmayın ki Allah sizin yaptıklarınızın tümünden haberdardır. Unutmayın ki tüm hayat bir imtihan salonudur ve sizler de hayatın her bir saniyesinde denenmektesiniz.

Rabbimizin bu âyetinin beyanıyla denenme konuları bunlardır. Allah yolunda cihad , Allah'tan, O'nun Resulü ve mü'minlerden başkalarını dost ve sırdaş edinmemek. Her iddia bir ispat ister. Allah'a iman eden kişi Allah yolunda malını ve canını fedâya hazır olan kişidir. Allah'a inandım iddiasında bulunan kişi

Allah'tan, elçisinden ve mü'-minlerden başkasını asla dost bilmeyecektir. Allah dostlarını dost bilecek, düşmanlarını da düşman bilecektir. Allah kimin ne olduğunu zaten bilmektedir, ama bunun açığa çıkarılıp insanlar tarafından da bilinmesini istiyor. Ve herkesin elinde belgesinin olmasını istiyor. Kim-senin bir itiraz hakkının kalmamasını istiyor. Bu dünyada kim hangi iddiada bulunmuşsa Rabbimiz onu gerçekleştirebileceği imkânlar veriyor ve deniyor onu. Ciddi mi inanmış? yoksa yalancı mı? bunu açığa çıkarıyor. İşte bu âyetten bunu anlıyoruz.
17. "Puta tapanların kendilerinin inkârcı olduklarını itiraf edip dururken Allah'ın mescidlerini onarmaları gerekmez. Onların işledikleri boşa gitmiştir, cehennemde temelli kalacaklardır."

Müşriklerin üzerine düşmez. Allah'a ortak koşanlar küfürlerine, şirklerine, kendi bozuk düzen hayatlarına bizzat kendileri şahit olup dururlarken Allah'ın mescidlerini imar etmek, onarmak onlara düş-mez. Onlara lazım değildir bu iş. Mekke müşrikleri Mekke'nin, Kâbe-nin kendilerine ait olduğunu, onun imarıyla, yönetimiyle kendilerinin yetkili olduklarını iddia ediyorlardı da Rabbimiz böyle buyurdu.

Peki mescidleri imar deyince ne anlayacağız? İmar, umre ay-nı kökten gelir. Sürekli dönüp dolaşıp mescidi ziyaret etmek. Mescid merkezli bir hayat yaşamak demektir. Allah'ın mescitlerini ziyaret et-mek, Allah'ın mescidlerine sahip çıkmakla övünmeye çalışıyorlardı müşrikler. İşte Rabbimiz diyor ki şirkinize bizzat kendiniz şahitken, Al-lah'ın mescidini putlarla doldurup onlar egemenliğinde bir hayattan yanayken o mescidleri imar size gerekmez. Bu size düşmez. Sizin böyle bir yetkiniz yoktur.

İmar bir de onarmak, tamir etmek, ayağa kaldırıp fonksiyonlarını icra edecek hale getirmek anlamına da gelir. Mescidleri imar orada sadece Allah egemenliğini gerçekleştirmek, sadece Allah'ın adının anılmasını, sadece Allah'ın hamd edilmesini gerçekleştirmektir. Şimdi buna göre o mescidlerde Allah egemenliği yerine putların egemenliğini tercih eden, o mescidlerde Allah kullarının Allah'a kulluğuna engel olan, o mescidlerde insanların özgür bir şekilde Rabbim Allah demelerine izin vermeyen, namaz kılmalarına, Allah'ı secde etmele-rine müsaade etmeyen bu müşriklerin o mescidlerle ne ilgileri olabilir ki?

Öyle değil mi? O mescidlerde Allah'tan başka herkesin adının yüceltilmesine izin verdikleri halde Allah'ın adının yüceltilmesine izin vermeyen, Allah'a hayat hakkı tanımayan bu müşriklerin bu işle ne ilgileri olabilir ki? Namaz kılmak için mü'minleri o mescide sokmayan kimselerin o mescidin imarıyla ne ilgileri olabilir ki? Mescidlerde Allah'ın âyetlerinin açıkça duyurulmasına izin vermeyen, ancak

kendilerinin izin verdikleri kadar duyurulmasına müsaade edenlerin bu mescidlerle ne ilgileri olabilir ki? Mescidleri aslî fonksiyonlarının dışına çıkaran, orada sadece kendi kanunlarını, kendi talimatlarını yüceltmeye çalışan, uyguladıkları şirk programlarıyla insanlarla o mes-cidler arasına barikatlar koyarak oraları cemaatsiz bırakanların o mescidlerle ne ilgileri olabilir ki? Nereden alıyorlar bu adamlar bu yet-kiyi? Bu adamların hem Allah'a hem de putlara, şeriklere, tâğutlara böyle birbirine zıt iki kulluk iddiaları hiçte doğru değildir.

Böyle şirk içinde bir hayattan yana oldukları için zaten onların tüm amelleri boşa gitmiştir. Tüm eylemleri boşa gitmiştir. Zaten sadece Allah için olmayan bir amele amel denmez. Mescidleri de, imarları da Allah'a imanlarından kaynaklanmıyor. Fırsatını bulsalar oraları yıkarlar, harap ederler.

Yine tüm arzın mescid olduğunu düşünürsek tüm arz mescidinde hâkimiyet kâfirlerin, müşriklerin elinde olmamalıdır. Böyle bir şeye onların yetkileri ve hakları yoktur. Allah'a yetki sınırlandırması getiren, Allah'ın yetkilerini gasp edip O'nun yasaları yerine kendi yasalarını egemen kılmaya çalışan bu insanların yeryüzünü imar et-meleri, yeryüzünde adâleti ikâme etmeleri, salahı gerçekleştirmeleri asla mümkün değildir. Müşriklerin böyle bir yetkileri de, dertleri de yoktur diyor Rabbimiz.

18. "Allah'ın mescitlerini sadece, Allah'a ve âhiret gününe inanan, namaz kılan, zekat veren ve ancak Allah'tan korkan kimseler onarır. İşte onlar doğru yolda bulunanlardan olabilirler."

Allah'ın mescidlerini imar, tüm yeryüzü mescidini düzenleme, yeryüzünün yapılanması sadece Allah'ı ve âhiret gününe inanan, namazı ikâme eden ve sadece Allah'tan korkan, sadece Allah için bir hayat yaşayan, Allah'tan başka hiç kimseden korkmayan kimselerin hakkıdır. Bu yetki, bu hak sadece bu özellikleri taşıyan mü'minlere aittir. Allah insan ilişkilerini Allah'ın istediği gibi ayarlama mânâsına gelen namazı ikâme edenler, insanların kendi aralarındaki ilişkilerini Allah'ın istediği gibi ayarlama anlamına gelen zekatı verenler ve de Allah'tan başka hiç kimseden korkmayanların işidir tüm arz mescidinin imarı. Arzda düzen yapma, yeryüzünde yapılanma gerçekleştirme, yeryüzünde egemen olma sadece bunların hakkıdır. İşte ancak bunlar mühtedidirler. Ancak bunlar doğru yoldadırlar ve bunların yapacakları düzen, doğru düzendir.

Allah'a Allah'ın istediği gibi inanmayan, âhiret endişesi taşımayan, yaptıklarından dolayı hesaba çekileceklerine inanmayanların, namazı ikâme, zekatı verme gibi, yâni bireysel ve toplumsal hayatı Allah'ın istediği gibi düzenleme diye bir derdi olmayanların mescidleri imar etmeleri, tüm arz mescidinde Allah'ın

istediği düzeni kurmaları mümkün değildir. Yine Allah'tan başkalarından korkan kimseler mes-cidleri korktukları kimseler adına inşa ederler. Orada korktukları kimselerin adının yüceltilmesine sa'y ederler. Onların yasalarının hamdi-ne sa'y ederler. Ama sadece Allah'tan korkanlar sadece Onun adının yüceltilmesine, sadece Onun yasalarının hamd edilmesine sa'y ederler.

O halde bu mescidlere biz kendimiz sahip çıkmak zorundayız. Bu mescidler bizimdir. O mescidleri kâfirlere ve müşriklere bırakma-yacağız. Dinin eğitim ve öğretiminin gerçekleştirileceği ibadet kurumlarımızı, eğitim kurumlarımızı kendimiz oluşturmak zorundayız. Oralarda kendimiz egemen olmak zorundayız. Programlarımızı kendimiz yapmak zorundayız. Bunları müşriklerden bekleyecek olursak şirke bulaşmaktan kendimizi de çocuklarımızı da kurtarmamız mümkün olmayacaktır. Allah'ın dinini, Allah'ın kitabını sansürsüz anlama imkânımız olmayacaktır. Dinimizi müşriklerden, onların programlarından öğrenmeye kalkışırsak asla Allah'ın istediği hidâyete ulaşma, mühtedi olma imkânımız olmayacaktır.

19. "Hacca gelenlere su vermeyi, Mescid-i Haramı onarmayı, Allah'a ve âhiret gününe inananla, Allah yolunda cihad edenle bir mi tuttunuz? Allah katında bir olmazlar; Allah zulmeden milleti doğru yola eriştirmez."

Yoksa sizler ey müşrikler, yalnızca hacılara su vermeyi, sadece Mescid-i Haram'ı onarıp ziyaret etmeyi Allah'a ve âhiret gününe iman etmek ve bu imanın gereği olarak Allah yolunda cihad etmekle, imanın yaşanması adına tüm imkânlarla cehd-ü gayret etmekle bir mi tutuyorsunuz? Bunları eş değerde mi zannediyorsunuz? Hayır, hayır! Allah katında bunlar asla birbirine eş değer değildir. Allah'a göre bunlar asla bir olmaz. Allah katında asla mü'minlerle müşrikler bir olmaz. Allah katında asla mü'minlerin amelleriyle müşriklerin amelleri bir olmaz. Allah katında asla mü'minlerle müşriklerin makamları bir değildir.

Unutmayın ki dindarlık gösterisiyle gerçek dindarlık bir değildir. Dış formları birbirine benziyor diye müşriklerin şekilden ibaret olan hareketleriyle mü'minlerin imandan kaynaklanan kulluklarını bir tuttu-ğumuzu mu zannediyorsunuz?

Yâni sizlerin ruhsuz bir biçimde, sadece şekil olarak bazı dini formalite ve törenleri icra ederek dindarlık gösterisinde bulunmanız gerçek iman ve gerçek takva değildir. Gerçek iman bir takım hareketleri yapmaktan ibaret değildir. İnsanlar dış görünüşüne bakarak bu ikisini bir zannedebilirler. Ama gönüllerin

hâsılasını bilen, kalplerin özüne sahip olan Allah asla müşriklerin amelleriyle mü'minlerin amellerini bir tutmaz. Allah böyle dini törenselleştiren zâlimleri asla hidâyete ulaştırmaz.

Evet o gün müşrikler bu yaptıklarıyla övünüyorlar ve yaptıkları bu hizmetlerle Allah'ın istediği yolda olma iddiasında bulunuyorlardı. Hattâ kitap ehliyle yollarının, dinlerinin sağlamasını yapmaya çalışıyorlardı. Söyleyin ey ehl-i kitap, bizim yolumuz mu daha doğru? Yoksa Muhammed'in yolu mu? diye. Biz Allah'ın beytini ziyarete gelenlere su dağıtıyor, Allah'ın beytinin bakımını, onarımını gerçekleştiriyoruz diyorlardı. Allah da buyurdu ki biz müşriklerle, mü'minleri asla denk tutmayacağız. Allah asla küfürden ve kâfirlerden razı olmaz. Allah as-la kâfirlerin ve müşriklerin yaşadıkları hayatı onaylamaz.

20. "İnanan, hicret eden ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla cihad eden kimselere Allah katında en büyük dereceler vardır. İşte kurtulanlar onlardır."

İman edenler, imanlarını yaşamalarına imkân bulamadıkları ortamlardan başka ortamlara hicret edenler. İmanlarını yaşayabilmek için Allah yolunda her türlü çaba ve gayreti gösterenler. Malları ve canlarıyla cihad edenler Allah katında en büyük makamlara sahiptirler. İşte kurtulanlar bunlardır.

Allah'a Allah'ın istediği gibi iman edenler ve bu imanlarını yaşayabilmek için, imanlarını hayatlarında görüntüleyebilmek için, iman kaynaklı bir hayatı gerçekleştirebilmek için zulmün kendisinden de, zulmün diyarından da hicret edip uzaklaşanlar, bunun için mallarından ve canlarından vazgeçebilenler, mallarını ve canlarını gözden çıkarabilenler Allah katında en yüce makamlara sahip olanlar ve kurtulanlardır.

Allah'a, Allah'ın istediği gibi iman edip bu imanlarını pratiğe dökebilmek için evlerini, yurtlarını, mallarını, mülklerini, dükkanlarını tezgahlarını terk edenler, Allah'a kulluğa imkân bulamadıkları ortamlarını, imkânlarını, fırsatlarını terk ederek Allah'a kulluğu icra edebilecekleri başka ortamlara, başka konumlara hicret edenler, Allah'ın haramlarından helâllerine hicret edenler, kötülerden, kötülüklerden uzaklaşanlar, küfürden, isyandan şirkten, İslâm'a hicret edenler, Allah'ın arzında Allah'a, Allah'ın istediği biçimde kulluk edebilecekleri, Allah'ın dinini daha güzel yaşayabilecekleri bir ortama koşanlar, Rabbim Allah dedikleri için işlerinden atılanlar, yurtlarından çıkarılanlar, mesleklerini kaybedenler, bu uğurda mallarını ve canlarını ortaya koyarak Müslümanca kalabilmeye direnenler,

işkencelere uğratılanlar işte onlar Benim katımda en yüksek makamlara sahiptirler buyuruyor Rabbimiz.

Ben onları hem dünyada, hem de Ukba'da gerçek kurtuluşa, gerçek başarıya ulaştıracağım. Onların tüm günâhlarını, tüm kusurlarını, tüm falsolarını, tüm geçmişlerini örtecek, tüm günâhlarını sıfırlayacak, tüm problemlerini bitirecek ve kurtuluşa erdireceğim. Allahu Ekber! Allahu Ekber! Ne büyük bir müjde değil mi? İşte kurtuluşa er-menin yolu. İşte kazançlı çıkmanın formülü.

Öyleyse haydi buyurun Allah'a, Allah'ın istediği gibi iman edin. Allah'ın tek Rab, tek Melik, tek İlâh olduğuna, hayatınıza karışacak Ondan başka Rab, Melik ve İlâh olmadığına iman edin. Ondan başka hayata egemen varlık olmadığına iman edin. Müşrikler gibi şirket içinde bir imandan yana olmayın. Allah'tan başka hayata karışacak tüm sahte tanrıları reddedin. Sadece Onu dinleyin. Sadece O'nun çektiği yere gidin. Küfrün, şirkin, isyanın her çeşidinden, Allah'a hicret edin. O zaman kesinlikle bilesiniz ki kurtulanlardan, başarıya ulaşanlardan olacaksınız Allah'ın izniyle. Bakın böyle yaşayan mü'minlere ne varmış:
21,22. "Rab'leri onlara katından bir rahmet, hoşnutluk ve içinde tükenmez nîmetler bulunan ebedî ve temelli kalacakları cennetleri müjdeler. Doğrusu büyük ecir Allah katındadır."

Rab'leri onları kendi katından bir rahmet, bir hoşnutlukla müj-deleyecek. Allahu Ekber! Allahu Ekber! Allah katından bir rahmet ve hoşnutluk. Onlar dünyada Rab'lerini razı etmişler, Rab'lerini hoşnut edecek bir hayat peşinde olmuşlar, Rab'leri de onları hoşnutlukla karşılayacak. Onlar dünyada Rab'lerinden razı olmuşlar. Rablerinin rubûbiyetinden, Rab'lerinin isteklerinden razı olmuşlar. Hukuk adına, kılık-kıyafet adına, kazanma harcama adına, eğitim adına, hayat adına Allah'ın yasalarından razı olmuşlar, Allah da onları rızayla kar-şılıyor. Onlar Allah'tan ve Onun hayat programından razı olmuşlar, Allah da onların razı olacağı bir cennet hazırlamış. Öyle bir cennet ki içinde bitmez tükenmez nîmetler vardır ve üstelik onlar orada ebedîyen kalıcıdırlar. Kesintisiz nîmetlerle donatılmış cennetler onları beklemektedir. Çünkü katında böyle yüce mükâfatlar bulunan sadece Allah'tır.
23. "Ey inananlar! Babalarınızı, kardeşlerinizi küfrü, imana tercih ediyorlarsa dost edinmeyin. Sizden onları kim dost edinirse doğrusu kendine yazık etmiş olur."

Sizler ey iman edenler! Eğer kalben imandan çok küfre meylediyorlarsa, küfrü imana tercih ediyorlarsa baba ve kardeşlerinizi dost bilmeyin. Onları velî edinmeyin. Sizden kim böylelerini velî edinirse, dost bilirse doğrusu onlar kendilerine yazık etmiş kimselerdir.

Sakın ha babalarınız ve kardeşleriniz eğer imandan çok küfre yakınlarsa, tercihlerini imandan çok küfür lehinde kullanıyorlarsa onları evliya kabul etmeyin. Sözü dinlenecek yegâne varlık bilmeyin. Hayatınızda karar mevkiine oturtmayın onları. Velâyetinizi onlara ver-

meyin. Ne zaman? Küfrü imana tercih ettikleri zaman. Kâfirliği mü'-minlikten üstün tuttukları zaman. Yâni sizden imanı değil de küfrü ve şirki icrayı istemeye kalkıştıkları zaman. Bu durumda kesinlikle onları dinlemeyin, onlardan yana olmayın buyurarak mü'min kullarının kafasında bir zihniyet devrimi gerçekleştiriyor Rabbimiz. Kan bağlarının üzerinde, fiziki değerlerin üzerinde çok muazzam bir değer, çok yüce bir bağ getiriyor.

Sizden kim onları sığınılacak bir dost olarak görür, onların ve-lâyetlerini kabul eder, onların kararlarını Allah yasalarına tercih etmeye kalkışırsa; onlar zâlimlerin taa kendileri olurlar. Hakikati ters yüz etmiş, hakikati alabora etmiş olurlar. Allah'ın tek Rab, tek İlâh ve tek Velî olma hakikatine ve insanların da sadece Onu dinleme, sadece Onun velâyeti altına girme gerçeğine zulmetmiş olurlar. Allah'a ve kendilerine zulmetmiş olurlar. Allah'ın kendilerini görmek istediği kulluk ortamından çıkmış olurlar.

Evet babalarımız ve kardeşlerimiz bile olsa küfrü imana tercih edenlerle bizim velâyet ilişkimiz yoktur. Kâfirlerin mü'minlerle, mü'-minlerin de kâfirlerle asla bir velâyet ilişkileri olamaz. Eğer sizler mü'-minler olarak bunu yapmazsanız, yâni sadece mü'minleri velî bilmez, sadece mü'minler olarak aranızdaki velâyet bağlarını pekiştirmezseniz, aranızdaki dostluk ve dayanışmalarınızı sağlamlaştırmazsanız, velîlerinizi, valilerinizi, idarecilerinizi kendinizden seçmez, kâfirlerin ve müşriklerin velâyeti altında bir hayata razı olursanız kesinlikle bilesiniz ki kendi kendinize yazık etmiş olacaksınız, Allah'ın istediği Müs-lümanca ve özgürce bir hayata ulaşamayacaksınız.

Eğer küfrü imana tercih edenleri velî kabul edecek olursanız kesinlikle bilesiniz ki onlar sizi imanlarınızdan koparıp kendi küfürlerine, kendi cehennemlerine götüreceklerdir. Öyleyse akıllarınızı başlarınıza alın da sakın onların yoluna, onların yörüngesine girmeyin. Onların düşüncelerine, onların anlayışlarına kapılıp, onların girdaplarına düşüp, onların anaforlarına kapılıp tıpkı

onlar gibi sizler de dünyanızı ve âhiretinizi kaybetmeyin. Bu tehlikeyi çok iyi bilen Rabbimiz ısrarla kitabının her bir sûresinde bu konuda bizi uyarmaktadır.

Kâfirlerle, ister Yahudi olsun, ister Hıristiyan olsun, ister müşrik ya da ateist olsun onlarla velâyete yaklaşan, onların velâyetleri altına giren, onların aldıkları kararları uygulamadan yana bir tavır sergileyen Müslümanların imanları nifaka dönüşüyor. Allah'a teslimiyetleri değerini kaybediyor ve sonunda bu insanların Allah'la ilişkileri kopup gidiyor.

Çünkü Allah düşmanı kâfirlerin velâyetini kabul etmek, onlarla birlikte oturup kalkmak, onların İslâm'a ve Müslümanlara saldırılarında onların yanında olup onları desteklemek, kâfirlere içten içe sevgi beslemek imanla asla bağdaşmaz. Çünkü Allah'a bağlılık imandır. Allah'ı velî ve dost kabul etmek imandır. Allah'ın velâyeti altına girip tüm hayatında Onun kararlarını uygulamak imandır. Allah'a iman eden, Allah'ın koruması altına giren mü'minlerle dostluk kurmak, onlarla velâyet ilişkisi içine girmek imandır.

Bu gerçekten hareketle bir mü'min eğer dünya işlerinde, bi-reysel, sosyal, ailevi, toplumsal, ekonomik, siyasal hayatında, âhirete müteallik işlerinde, yâni hayatının tüm alanlarında kendisiyle ilgili tüm problemlerinde bir dostluk, bir velâ ilişkisi içine girecekse, birileriyle birlikte hareket edecekse, birileriyle istişare edecek, birilerinin kararına başvuracaksa, birilerinden akıl danışacaksa kendisine velî olarak, dost olarak ancak ve ancak Allah dostluğuna ehil mü'minleri seçecektir. Mü'minleri sevecek, mü'minleri dost bilecek, mü'minleri velî bilecek, mü'minlere bağımlı olacak, mü'minlerin derdini, tasasını kendi tasası, sevincini kendi sevinci, başarısını kendi başarısı bilecektir. Tüm işlerini, tüm hayatını, siyasetini, ekonomisini, eğitimini, sosyal ve bireysel hayatını, aile hayatını mü'minlere göre düzenleyecek, hesabında mü'minler olacaktır.

Evet, Müslüman izzet ve şerefi Müslümanlarda ve Müslümanlarla birliktelikte görecektir. Kâfirlerin, müşriklerin yanında zerre kadar bir izzet ve şeref görmeyecektir. Kâfirlerle beraber olması ona tüm dünyayı kazandıracak olsa bile onları mü'minlere tercih etmeyi aklının ucundan bile geçirmeyecektir.

24. “De ki: “Babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, akrabanız, elde ettiğiniz mallar, durgun gitmesinden korktuğunuz ticaret, hoşunuza giden evler sizce Allah'tan peygamberinden ve Allah yolunda savaşmaktan daha sevgili ise, Allah'ın buyruğu gelene kadar bekleyin. Allah fâ-sık kimseleri doğru yola eriştirmez.”

Ey peygamberim de ki, eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, akrabalarınız, mensubiyetiniz, grubunuz, kliğiniz, kazandığınız mallarınız, kesatından, kötüye gitmesinden korktuğunuz ticaret ve içine kurulduğunuz hoşunuza giden evleriniz size Allah ve Resulünden, Onun yolunca cihad etmekten daha sevimli geliyorsa Allah’ın buyruğu gelinceye kadar bekleyin. Eğer şu sayılanlar hatırına, onlar sevgisi sebebiyle Allah yolunda cihadı terk ederseniz Allah’ın sizin için yazdığı kötü sonu, zillet ve meskeneti, horluk ve hakirliği bekleyin.

Allah yolunda savaş insanı bu sevdiklerinden koparır. Savaş tüm dünyayı gözden çıkarma işidir. Savaş insanın rahatını kaçırır. Esasen şu yukarda sayılanlar Allah’a kulluk yolunda kullanıldığı zaman güzeldir. Ama bunlar insanı Allah’a kulluktan engellemeye, Allah’ın istediklerini icra etmekten kösteklemeye ve Cennet yolunda barikatlar olmaya başlamışlarsa işte tehlike başlamış demektir.

Baba, evlât, çoluk, çocuk, eş, kardeş, hısım, akraba, mal, mülk, ticaret, ev, bark bunların hepsi Allah’ın bu dünyada bize lütfettiği birer metaadır, geçimliktir. Rasulullah efendimizin bir hadisinin beyanıyla bütün bunlar ana karnından itibaren Cenâb-ı Hakkın biz kullarına tahsis buyurduğu rızıklardır.

Yine Rabbimizin Âl-i İmrân sûresinin beyanıyla bütün bunlar insana sevdirilmiştir, süslü gösterilmiştir. Ama unutmayalım ki dünya hayatının bu geçici metaları yanında Allah katında olanlar çok daha hayırlı, çok daha kalıcıdır. Bunların hepsi bir gün gelecek bitecektir. Ama Allah yanında olanlar, Allah katında olanlar ise bitmeyecek, tükenmeyecek, ölmeyecek, solmayacak ebedî güzelliklerdir. İşte bakın Rabbimiz bunlarla onların bir mukayesesini yapıyor. Söyleyin bakalım ey mü’minler, sizin için bunlar mı daha sevgili, yoksa Allah mı? Bunlar mı daha sevgili, yoksa Allah yolunda cihad mı? Eğer bunlar sevgili geliyor ve o yüzden cihadı terk ediyorsanız Allah’ın belâsını bekleyin.

Sevgi Allah içinse değerlidir. Allah ve Resulünün sevgisi her şeyin sevgisinden üstte olmalıdır. Hiç bir şey mü’mine Allah ve Resulü kadar sevgili olamaz. Çünkü hiç bir şeye ve hiç bir kimseye Allah’a borçlu olduğumuz kadar borçlu olamayız. Bunlar hatırına Allah yolunda cihaddan uzaklaşanlar fâsıklardır ve

Allah asla fâsıkları doğru yola ulaştırmaz, başarıya ulaştırmaz, hidâyete ulaştırmaz. Dünyada da, ukba'da da rezil ve perişan eder onları.

25. "Andolsun ki Allah size birçok yerlerde ve çokluğunuzun sizi böbürlendirdiği fakat bir faydası da olmadığı, yeryüzünün geniş olmasına rağmen size dar gelip de bozularak arkanıza döndüğünüz Huneyn gününde yardım etmişti."

Muhakkak ki Allah bir çok savaş alanlarında yardım etmiştir. Özellikle Huneyn günü Allah'ın yardımı ve desteği size ulaşmıştı. Hani orada, Huneyn' de çokluğunuz sizi gurura sevk etmişti. Sayısal çokluğunuza güvenip mağrur olmuştunuz. Lâkin bizzat gördünüz ki o çokluğunuz hiç bir işe yaramamıştı. Bedir'de karşımızdaki düşmanın üçte biriydik, ama şimdi düşman bizim üçte birimiz diye gururlanmıştınız. Zaferi sayısal çoklukta görerek gurura kapılmıştınız. Oysa ne oldu? Olanca genişliğine rağmen yeryüzü size dar gelmişti. Düşman karşısında bozguna uğrayarak arkanıza dönüp kaçtınız. Taban kaldırdınız. Hem de peygamberinizi beraberinde az sayıda candan inanmış yiğitle birlikte geride bırakarak kaçtınız. Allah'a güveni ve tes-limiyeti sonsuz olan Resul siz dağılıp kaçmaya başlayınca sizin arkanızdan:

"Ey Müslümanlar! Ben Allah'ın elçisiyim! Bunda yalan yok! Ben Abdul' Muttalib'in oğluyum! Bunda yalan yok! Kaçmayın!

diye bağırarak sizi geriye çağırmıştı. Sonra yerden bir avuç kum alıp düşman tarafına atmış ve o kumlardan gözlerine isabet etmemiş bir tek kâfir kalmamıştı. Hatırlasanıza, böyle bir ortamda bile, sizin kaçtığınız bir savaş meydanında bile Allah yardımını size ulaştırmış ve sizi galip getirmişti. Savaşları idare edenin, yönlendirenin, sonucunu belirleyenin sadece kendisi olduğunu, zaferin tamamiyle kendi elinde olduğunu, bunun sayısal çokluk ya da azlıkla bir ilgisinin olmadığını, dilediklerini galip, dilediklerini de mağlup edecek güçte olduğunu ayan beyan size göstermişti. Unutmayın ki başarıyı, zaferi Allah'a değil de cahili güç anlayışlarına, sayısal güç anlayışlarına endekslediğiniz anda sizin için kayıp başlamış demektir.

Huneyn savaşını anlatıyor Rabbimiz. Mekke'nin fethinin hemen arkasından Rasulullah efendimiz Mekke'yi fetheden on bin ki-şilik ordusuna yeni katılan Mekke'li yeni Müslümanlarla birlikte on iki bin kişilik bir orduyla Taif taraflarında kendilerine saldırı niyeti için hazırlık yapan Beni Sakif ve Havazin kabileleri üzerine yürüdü. Müslüman'ların önceki savaşlarından çok farklı bir savaştı Huneyn savaşı.

Çünkü Müslümanlar ilk defa düşmanlarının yaklaşık üç katıydı. Rabbimiz burada Müslümanlara çok muazzam bir mesaj verdi. Sayılarının çokluğuna güvenen Müslümanlar düşman tarafından pusuya düşürüldüler de mutlak sûrette mağlubiyetle sonuçlanacak olan bir savaş Rabbimizin yardımı ve desteğiyle birdenbire zafere dönüştürülmüş ve böylece Rabbimiz zaferin çoklukta değil sadece Allah katında olduğu konusunda Müslümanları merhametiyle eğitivermişti. O günkü Müslümanlar ve bugün bizler kesinlikle anladık ki zafer Allah'tan bağımsız değerlendirilemez.

Evet işte bu Allah'ın değişmeyen bir yasasıdır. Müslümanlar hangi dönemde, hangi coğrafyada olurlarsa olsunlar, Allah'ın istediği gibi Müslüman oldukları sürece, Allah'ın istediği gibi bir hayat yaşadıkları sürece, Allah'a tam güvendikleri sürece, Allah'ın yardımına ehil oldukları sürece kesinlikle bilesiniz ki Allah'ın yardımı ve desteği onlar üzerinedir. Sayıları ne olursa olsun böyle Allah desteğinde oldukları sürece onlarla savaşan kâfirler her zaman karşılarında önce Allah'ı bulacaklar ve her zaman mağlup olup kaçacaklardır. Allah desteğindeki Müslümanlar karşısında onların bir başarıya ulaşmaları asla mümkün olmayacaktır.

Ama eğer Müslümanlar Allah'ın sünnetine, Allah'ın bu top-lumsal yasalarına boyun eğmezler, zaferi Allah'a teslimiyette bil-mezler, Allah yasalarını ihlâl ederek, Allah'ın istediği kulluktan çıka-rak, peygamber (a.s)'ın emir ve yasaklarına riâyet etmeyerek, kitap ve sünnetten uzaklaşarak kendi hevâ ve hevesleri doğrultusunda hareket ederek bir savaşa girerlerse, yâni Allah desteğini kaybetmiş bir vaziyette karşılarındaki kâfirlerle eşit bir konumda savaşa girer-lerse o zaman da elbette sünnetullah gereği hangi taraf güçlüyse sa-vaşı o taraf kazanacaktır. O zaman da artık kendilerinden başka hiç kimseyi kınamaya hakları olmayacaktır Müslümanların.
26. "Bozgundan sonra Allah, peygamberine, mü'minlere güvenlik verdi ve görmediğiniz askerler indirdi; inkâr edenleri azaba uğrattı. İnkarcıların cezası budur."

Bu bozgununuzdan sonra Allah peygamberine ve mü'minlere sekînesini, güvenini indirdi. Peygamberin ve mü'minlerin kalplerine bir sekînet, bir huzur, bir güven, bir emniyet indirdi. Onların kalplerine desteğini indirdi Rabbimiz. Onlardaki saklı olan gücü ortaya çıkarıverdi. kalplerine yardımını, desteğini, müjdesini, zaferini, huzur ve sükununu, indiriverdi de onların kalplerindeki orduları harekete geçiriverdi. Bileklerine derman, gözlerine fer kazandırıverdi de onların her birerlerini bir insanken bin insan yapıverdi. Kendisine imanlarını, kendi yolunda, kendi desteğinde, kendi safında savaşa cesaretlerini artırıp pekiştiriverdi.

İmanlarına iman katacak, imanlarını artıracak öyle bir sekînet indirdi ki, öyle bir güven duygusu verdi ki onların kalplerinde zerre kadar bir korkuları, zerre kadar bir güvensizlik duyguları kalmadı Rab'lerine. Güvenleri, teslimiyetleri tamdı Allah'a karşı. Güvenleri tamdı peygamberlerine karşı. Rab'lerinin kendilerine takdir ettiği güzel günlerin geleceğine, zaferin kendilerinin olacağına imanları tamdı. Görmedikleri güçlerle takviye etti onları. Zaten göklerin ve yerin orduları, askerleri yalnız Allah'a aittir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ın ordusudur. Göklerde ve yerde olanların tamamı sadece Allah'ı dinlerler. Göklerde ve yerde yegâne hakim güç Allahtır. Allah Alîm, Allah Hakîm'dir. Her şeyi bilen de O, her şeye hükmeden de Odur. İlim sahibi de Odur, hikmet sahibi de Odur. Her şeye karar veren de Odur, verdiği kararlarını ordularına uygulatan da Odur.

Üstelik bunu yeryüzünde koyduğu fiziksel yasalarını da bozmadan böylece görünmeyen ordularını, meleklerini göndererek yapıyor Rabbimiz .

27. "Allah bundan sonra da dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah bağışlar ve merhamet eder."

Ama bütün bunlara rağmen Allah dilediği kimsenin tevbesine, kendisine yönelişine mukabele eder. Onların tevbelerini, dönüşlerini kabul buyurur. Yâni dilediklerine böyle azap ederken dilediklerinin tevbelerini kabul ederek onlara Müslüman olmalarını muvaffak kılar. Nitekim Allah ve Resulüyle savaşa tutuşan bu Havazin kabilesinden bazıları Müslümanların elleriyle Allah'ın azabını tadarken, bazıları da Rabbimizin lütfu ile Müslüman olmuşlardır.

Tevbe yönelmek demektir. Tevbe kişinin hayat programını de-ğiştirmesi demektir. Tevbe kişinin kıblesini değiştirmesi, küfürden, şirkten, isyandan Allah'a kulluğa yönelmesi demektir. Kim bunu gerçekleştirirse Allah da ona yönelir ve onun dönüşünü kabul buyurur. Kendisine yönelenin yönelişini dikkate alır ve ona mukabele eder. Onun için kendisine tevbe edene Allah da tevbe eder sözünün mânâsı işte budur. Zira böyle yanlıştan dönenler, bilinç tazelemesinde bulunanlar için Allah sınırsız bağış ve merhamet sahibidir. Allah karşısında böyle bir öz eleştiri yapanlara karşı Allah sınırsız örtücü ve affedicidir. Sanki onun yaptıklarının tümünü silici ve hiç yapmamış gibi kabul edicidir. İşte bunu vaadediyor Rabbimiz bu âyetinde.

28. "Ey inananlar! Doğrusu puta tapanlar pistirler, bu sebeple, bu yıllardan sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Eğer fakirlikten korkarsanız, bilin ki Allah dilerse sizi bol nîmetleriyle zenginleştirecektir. Allah şüphesiz bilendir, Hakîmdir."

Ey iman edenler, doğrusu müşrikler necistirler, pistirler. Kesinlikle bilesiniz ki şirki meslek edinenler pisliktirler. Pislik içinde bir hayatın içine gömülmüş kimselerdir. Tabii bu pislik maddî, fiziksel bir pislik değil, manevî bir pisliktir. Yâni müşrikler insan olmaları sebebiyle aslında bedenleri temizdir. Yâni pislikleri doğuştan değil ârızîdir. Şirk en büyük pisliktir. Amelleri pistir, düşünceleri pistir, hayatları pistir, hayat programları pistir, sistemleri pistir.

Binaenaleyh Onların hiç bir şeyleri alınmaz, hiç bir şeylerine değer verilmez, hiç bir şeylerine güvenilmez. Müşrik bu pislikten ancak iman taharetiyle temizlenebilir. İbni Abbas efendimiz bir müşrikle tokalaştığı için bir Müslümana abdest alması gerektiğini söylemiştir. İbni Abbas efendimiz onların bedenlerinin de pis olduğu kanaatindedir.

Evet müşrikler necistir ve artık bu sebeple bu yıldan sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. Müşriklerin hac maksadıyla Haram bölgesine, kutsal bölgelere girmesi, yaklaşması yasaktır. Hac ve umre yapmaları yasaktır. Bu seneden sonra ifadesiyle de Berae sûresinin indiği sene kast edilmektedir. Yâni Hicretin dokuzuncu senesi. Artık onları bu bölgeye ibadet maksadıyla sokmayın diyor Rabbimiz. Allah'ı istismar edenlerin bu bölgelere girmesi yasaktır. Âlimlerimizden kimileri bu yasağın sadece Mescid-i Haram bölgesi için geçerli olduğunu söylerlerken, bazıları da tüm mescidler için geçerli olduğunu söylemişlerdir.

Ey Müslümanlar, eğer müşriklerin kutsal bölgelere sokulmaması neticesinde ekonomik sıkıntılardan endişe ediyorsanız, bilesiniz ki Allah sizi lütfu keremiyle bolluğa ulaştıracaktır. Allah sizi onlardan müstağnî kılacaktır. Sizi zenginleştirecektir. Siz Allah'ın istediğini yapma noktasında olursanız o sizi zenginleştirecektir. Kesinlikle bilesiniz ki Allah'tan bağımsız bir ekonomik plan ve program da başarısız olacaktır. Unutmayın ki Allah her şeyi en iyi bilen ve yaptığı her şeyi bir hikmetle yapandır. Her şeyin sonunun nereye varacağını en iyi bilen O'dur.

Hicretin dokuzuncu yılında nâzil olan bu âyetlerle artık müşriklerin o bölgeye girmeleri yasaklandı. Böylece Mekke'nin fethiyle birlikte onlara iki yıl gibi bir süre tanınmıştı. Bir anlamda bu bir geçiş dönemiydi. Elbette böylece bir yerde tümüyle Allah'ın dininin uygulanması söz konusu olunca, insanların Allah'ın dinini yakından tanıyabilecekleri kadar bir süre tanınacaktır. Ta ki Müslüman olmak isteyenler Müslümanlığın gereklerini öğrenip öylece Müslüman olsunlar. Kâfir kalmak isteyenler de bilerek kâfir kalsınlar.

Müslümanlar da artık fakir kalma, ekonomik yönden gelişememe gibi endişelerle müşriklerle ilişkilerini kesme noktasında bir sı-kıntıya düşmesinler. Allah'ın emirlerini çiğneyerek, dükkanlarında Allah'ın haram kıldığı malları satarak, Allah'ın yasakladığı kıyafetler ve ilişkiler içinde namazsız, tesettürsüz kadın çalıştırarak, kâfirlerle, müşriklerle sıkı fıkı anlaşmalar yaparak zenginliğe ulaşacaklarını sanmasınlar.

Eğer bu tür ilişkilere girmezsek, bunlarla ilişkilerimizi koparırsak biz fakir kalırız, cahili anlayışlarına kapılmamalılar. Kâfirlerin, müşriklerin kendilerine uygulayacakları ekonomik ambargolardan zer-re kadar korkmamalılar. Rızkın sadece Allah'ın elinde olduğunu unutmamalılar. Rızkı ve sebeplerinin tümünü yaratanın, velînîmet olanın Allah olduğunu unutmamalılar. Sebepleri Allah yerine koyarak Allah'ı ikinci plana atmamalılar. Allah'a muhtaç olduklarını unutup fa-lanlara, filanlara ihtiyaç duyguları geliştirmesinler. Falanlar olmasa karnımız doymaz. Filanların yardımı olmasa kalkınamayız. Amerika'nın teknolojisi olmasa adım bile atamayız. Batının ilmi olmadan nefes bile alamayız demesinler. Unutmayın ki Allah Alîm ve Hakîmdir. Size neyi emretmiş, neyi yasaklamışsa mutlaka onu bir ilim ve hikmetle yapandır. Onun sonunun nereye varacağını en iyi bilendir.
29. "Kitap verilenlerden, Allah'a, âhiret gününe inanmayan, Allah'ın ve peygamberlerinin haram kıldığını haram saymayan, hak dinini din edinmeyenlerle, boyunlarını büküp kendi elleriyle cizye verene kadar savaşın."

Ehl-i Kitaptan, kendilerine daha önce kitap verilenlerden, vahye muhatap kılınanlardan, Yahudi ve Hıristiyanlardan Allah'a Allah'ın istediği gibi inanmayan, âhiret gününe de Allah'ın istediği gibi sorumluluk şuuru içinde inanmayan, Allah ve peygamberinin haram kıldıklarını haram saymayan ve hak dini tek din olarak kabul etmeyen kimselerle onların boyunlarını bükmüş, teslim olmuş bir vaziyette kendi elleriyle size bir cizye verinceye kadar savaşın. Size boyun eğip, sizin egemenliğinizi kabul edinceye kadar onlarla savaşın.

Evet bu âyetinde Rabbimiz kendileriyle savaşılacak insanları ve onların taşıdıkları özellikleri anlatıyor. Kimmiş bunlar? Kendilerine daha önce kitap verilmiş olanlar. Ne özellikleri varmış bunların?

1: Allah'a iman etmiyorlarmış. Her ne kadar bu Yahudiler, bu Hıristiyanlar Allah'a inandıklarını iddia etseler de Allah'ın istediği gibi iman etmiyorlar. Çünkü Allah'a iman Allah'ın istediği gibi imandır. Allah'a iman Allah'ın kitabında kendini nasıl haber vermişse, hangi sıfatların sahibi olarak tanıtmışsa öylece imandır. Allah'a Allah'ın istediği gibi inanmayan, Allah'ın inanın dediklerine

inanmayan insanlara nasıl mü'min diyeceğiz? Tevrat'ı gönderen ama İncil'i ve Kur'an'ı göndermeyen bir Allah'a inanan Yahudi'lere nasıl mü'min diyeceğiz? Musâ'yı gönderen ama Îsâ'yı ve Muhammed (a.s)'ı göndermeyen bir Allah'a inananlara nasıl mü'min diyeceğiz? Veya İncil'i, Îsâ (a.s)'ı gönderen ama Kur'an'ı ve Muhammed (a.s)'ı göndermeyen bir Allah'a inananlara nasıl mü'min diyeceğiz?

Öyle değil mi? Şu anda bir Müslüman bile Allah'a inansa ama Allah'tan gelenlerden her hangi birine inanmasa buna bile kâfir denir. Meselâ ben Allah'a inanıyorum ama tesettüre inanmıyorum veya zekata inanmıyorum diyen bir adam kâfirdir.

Yine Allah'a iman Allah'ın hayata karıştığına imandır. Allah'a iman Allah'ın hayatı düzenlemek üzere vahiy gönderdiğine ve Onun istediği şekilde bir hayat yaşamaya imandır. Allah'a iman Onun Rab, Melik ve İlâh olduğuna, Onun emir ve yasaklarına riâyete imandır. Allah'a iman Onun belirlediği hayat programına imandır.

2: Âhirete de iman etmiyorlarmış. Âhiret gününe iman, hesap, kitap konusuna iman demektir. Âhirete iman orada tüm yaptıklarından hesaba çekileceğine imandır. Âhirete inanan kişi bu hayatı o imana bina eden, bu hayatı ona göre yaşayan, her adım atışında, her duruşunda, yâni pozitif ve negatif her eyleminde bunun şuuru içinde olan kişidir. Âhirete inanan kişi her an Allah'la, Allah'ın sorgulaması ile karşı karşıya geleceğinin bilincinde olan kişidir.

3: Allah ve peygamberinin haram kıldıklarını haram bilmezlermiş bunlar. İşte Allah ve Resulüne Allah'ın istediği iman budur. Allah ve Resulünün yasaklarını yasak bilmeyenler Allah ve Resulüne iman etmemişlerdir. Haramın ve helâlin tespitinde söz sahibi Allah ve Resulüdür. Bu konuda söz söyleme hakkına sahip başka hiç kimse yoktur. Mü'min kesinlikle bilir ve öylece iman eder ki haram ve helâl sınırlarını ancak Allah tayin eder. Allah berisinde ve bir de Resulü'ne verdiği yetki dışında bu konuda hiç kimse pay sahibi değildir. Buna böylece inanmayanlar, bu konuda kriter bireydir diyerek pragmatist bir anlayışla; birey için faydalı olanlar helâl, faydasız olanlar da haramdır diyenler, veya bu konuda kıstas toplumdur diyerek; toplumun helâl dedikleri helâl, haram dedikleri haramdır diyenler veya kolektivizmi savunanlar mü'min olamazlar.

Evet yeryüzünde yasa belirleme konusunda, haram helâl sınırları tespit konusunda Allah ve Resulünü diskalifiye ederek Allah'ın dinini bozmaya çalışanlar, yeryüzünde kendi hevâ ve heveslerine göre bir hayat yaşamaya, kendi arzularına göre bir din, bir hayat tarzı ortaya koyarak kendi kendilerine tapınmaya

çalışanlar mü'min değillerdir. Çünkü bu iyi bu kötü, bu haram bu helâl, bu doğru bu yanlış, bu giyilir bu giyilmez, bu içilir bu içilmez, bu haram, bu helâl deme hakkı sadece Allah'a aittir. Kendi varlıkları, kendi yaratılışları üzerinde bile en ufak bir yetkileri, egemenlik hakları olmadığı halde birbirlerine egemenlik iddiasında bulunanlara nasıl mü'min denilebilecek? İşte böyleleriyle savaşın, diyor Rabbimiz.

4: Hak dini, din edinmeyen kimselermiş bunlar. Din bir hayat programıdır, bir yaşam biçimidir. Din hayatın tümünü içine alan bir hayat programıdır. Ahlâkıyla, imanıyla, ticaretiyle, ekonomisiyle, siyasetiyle, eğitimiyle, hukukuyla, yemesiyle, içmesiyle, giyim kuşamıyla, evlenmesi boşanmasıyla bir yaşam biçimidir din. Hayatın tümüne karışan, hayatın tümünü dolduran, hayatı parçalamadan onun tümünde söz sahibi olan Allah'ın hak dininin yanında elbette başka-larının dinleri, başkalarının hayat programları, başkalarının yaşam biçimleri de vardır. İşte din olarak, hayat programı olarak sadece Al-lah'ın hak dinini kabul etmeyerek onun dışındaki dinlere inanan, o-nun dışındaki sistemleri kabul edenlerle savaşın buyuruyor Rabbi-miz. Ülkelerinde Allah'ın haram kıldığı fâizi, içkiyi, zinayı, kumarı ka-nun gücüyle meşrulaştıranlarla savaşın diyor Rabbimiz.

Cizye cezadan gelir, yâni karşılık, bedel demektir. Cizye sa-vaştan muafiyet vergisidir. Müslümanların egemenliği altında ya-şayan gayri müslimlerin bulundukları bölgede kendilerine ve ülkelerine karşı gerçekleştirilen düşman saldırılarına karşı gerek kendilerini, gerek mallarını korumak üzere Müslüman mücahitlerin savaşmalarının ve kendilerinin böyle bir cihada katılmamalarının karşılığı olarak alınan bir vergidir.

Elbette Müslüman olmayan, cihad gibi ideolojik hedeflere inanmayan insanları inanmadıkları bir cihada çağırarak zorlamaz İslâm. İslâm bunu bir insan hakkı olarak görür. Çünkü hiç bir insan inanmadığı bir değer uğruna ölmek istemez. Onun içindir ki bir tarafta o toplumun can ve mal güvenliğini sağlamak için savaşan canını ortaya koyan insanlara karşı elbette o toplumun güvenliğine ortak olan, bundan pay alan gayri müslimlerin buna karşılık bir bedel ödemeleri gerekecektir. İşte cizye budur. Cizye gayri müslimlerin savunma sistemine ödemek zorunda oldukları bir bedeldir. Bizzat canlarıyla buna katılmak istemeyenler elbette mallarıyla buna katılmak zorundadırlar.

Peki şimdi soralım: Kim karlıdır bu işten? Eğer bir zulüm, bir saldırı varsa kim haksızlığa uğramıştır bu işten? Bir tarafta onların da güvenliğini sağlamak üzere canlarını ortaya koyan Müslümanlar, diğer tarafta bu işe sadece mallarıyla katılan gayri müslimler. Söyleyin Allah aşkına bu onlara bir haksızlık mıdır? Bir zulüm müdür? Söyleyebilir misiniz bunu? İnsanı inanmadığı bir din, inanmadığı bir

dâvâ uğruna ölüme göndermek mi zulüm, yoksa onlardan bu iş karşılığında bir bedel alıp serbest bırakmak mı? Hayır hayır Allah'ın bu konudaki yasası en güzel, en âdil olanıdır ve Müslümanlar Allah hatırına bu kahrı sinelerine çekmeyi başarmışlardır.

Yine bakın bu işin bir başka âdil ve akıllara durgunluk veren güzel yanı da cizye asla zekattan fazla alınmamıştır. Onun içindir ki kimi zâlim oryantalistlerin dedikleri gibi İslâm topraklarında Müslümanların egemenliği altında yaşayan gayri müslimler bellerini büken cizye korkusuyla İslâm'ı kabul edip Müslüman olmak zorunda kalmamışlardır. Çünkü Müslüman oldukları takdirde de zaten en az cizye kadar ve hattâ ondan daha fazla bir zekat ödemek zorundaydılar. Bu yalancıların yalan söylediklerini açıkça ortaya koyan pek çok müsteşrik vardır.

Yine meselâ hastalardan, yaşlılardan, çocuklardan, kadınlardan, din görevlilerinden, Hahamlardan, Papazlardan asla cizye alınmamıştır. Herkesten gücü oranında cizye alınmıştır. Yine bizzat asker olarak savunmaya kendi gönülleriyle katılanlardan cizye alınmamıştır. Onun içindir ki bu cizye konusunu dillerine dolayarak İslâm'a ve Müslümanlara hakaret edenler düşmanlıktan başka bir şey yapmıyorlar-dır.

30. "Yahudiler, "Uzeyr Allah'ın oğludur" dediler; Hıristiyanlar," Mesih Allah'ın oğludur" dediler. Bu, daha önce inkâr edenlerin sözlerine benzeterek ağızlarında geveledikleri sözdür. Allah onları yok etsin! Nasıl da uyduruyorlar."

Yahudiler Üzeyr Allah'ın oğludur dediler. Kaybolan Tevrat'ı tekrar kendilerine buluveren sâlih kişi olarak Yahudiler ona aşırı sevgi ve saygılarından ötürü Allah'ın oğlu demişlerdir. Hıristiyanlar da Me

sih Allah'ın oğludur dediler. Îsâ Allah'ın oğludur dediler. Böylece Yahudi ve Hıristiyanların putçulukları reddedilir. Bunlar daha önce inkâr edenlerin sözlerine, önceki kâfirlerin asılsız iddialarına benzemektedir. Önceki kâfirleri taklit ederek hakkında hiç bir bilgileri, hiç bir delilleri olmadan ağızlarından geveledikleri bir sözden başka bir şey değildir bu. Mesnetsiz, hüccetsiz mücerret bir iddiadır.

Kendilerinden önceki kâfirler de aynı şeyleri söylemişlerdi. Daha önceleri kâfirler, vahdet-i vücut denen Allah'la insanın birleşimi teorisini ortaya atmışlardı. İşte Yahudi ve Hıristiyanların bu iddiaları da bu sapık felsefi akıma dayanmaktadır. Veya panteizm adı altında daha önceleri ortaya atılmış sapık bir felsefi akımın etkisi altında kalarak bunları söylemişlerdir. Panteistler varlıkla Allah'ın aynı olduğunu iddia etmişlerdir. Tüm varlıkların başlangıçta bir bütün iken sonradan Allah'tan koparak meydana geldiklerini iddia etmişlerdir.

Evet işte böyle daha önceleri Mısır'da, Hindistan'da, Yunanistan'da, Roma'da Allah bilgisinden uzak bir takım filozofların ortaya attıkları Taoizm, Budizm, Brahmanizm gibi felsefi dinlerin temelini teşkil eden sapık düşüncelerinden etkilenerek Yahudi ve Hıristiyanlar bu tür sapıklıklara düşmüşlerdir.

Allah belâsını versin onların ki nasıl da savruluyorlar? Nasıl da diyebiliyorlar bunu? Nasıl da putlaştırabiliyorlar Allah'ın kullarını? Ey Müslümanlar sakın sizler de onlar gibi peygamberinizi, azîzlerinizi, âlimlerinizi, idarecilerinizi, siyasîlerinizi, velîlerinizi putlaştırıp Allah makamına çıkarmayın. Allah'ın sıfatlarını Allah'tan başkalarına vermeyin. Onların arzularını, isteklerini, yasalarını, haram helâl sınırlamalarını Allah'ınki gibi kabul etmeye kalkışmayın. Yaratılmışları yaratıcıyla denk tutmaya kalkışmayın. Eşyayı, insanları Allah'ın kitabından, peygamberin sünnetinden bağımsız değerlendirmeyin. Sizden öncekilerin yaptığı gibi insanları uçurup kaçırmaya, göklere çıkarmaya kalkışmayın. Bakın onlar nasıl hareket etmişler:

31. "Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, papazlarını ve Meryem oğlu Mesih'i Rab'leri olarak kabul ettiler. Oysa tek ilâh'tan başkasına kulluk etmemekle emrolunmuş-lardı. Ondan başka ilâh yoktur. Allah, koştukları eşlerden münezzehtir."

Onlar Allah'ı bıraktılar da Onun berisinde Hahamlarını, papazlarını, Meryem oğlu Mesih'i Rab'ler edindiler. Oysa onlar sadece tek İlâh olan Allah'a kullukla emrolunmuşlardı. Sadece tek İlâh olan Allah'ı dinlemekle emrolunmuşlardı. Haram helâl sınırlarını belirleme noktasında, hayat programını tespit etme konusunda, yasa koyma konusunda sadece Allah'ı dinlemeleri gerekirken, onlar Allah'ı bıraktılar da Onun dûnunda, Onun berisinde Hahamlarına, Rahiplerine, siyasîlerine itaat edip tâbi oldular. Böylece Allah'ı bırakıp onlara kulluk ettiler. Yasa belirleme yetkisini Allah'tan başkalarına verdiler. Allah'ın emir ve yasaklarını değil de onların emir ve yasaklarını dinlediler. Kendilerini Allah'tan başkalarına nisbet ettiler.

Ehl-i Kitabın sapıklığını gündeme getiren bu âyet-i kerîme nâzil olduğu zaman âyetin nüzûlünden çok kısa bir süre önce Hıristiyanlıktan İslâm'a giren Adiy Bin Hatem Rasulullah efendimize gelerek şöyle diyordu: Ey Allah'ın Resulü, biz Hıristiyanken Allah'tan başkalarına asla kulluk etmiyorduk. Burada anlatılan kulluk da neyin nesi? der. Bunun üzerine Allah'ın Resulü ona şöyle sorar: Ey Adiy,

söyler misin bana, sizin papazlarınız, keşişleriniz, din adamlarınız, siyasîleriniz size bir kısım şeyleri emrederlerdi de siz onların bu emirlerini yerine getirir miydiniz? Adiy, evet yerine getirirdik der. Peki onlar sizin için bir kısım şeyleri yasaklardı da siz onların bu yasaklarına tâbi olur muydunuz? Onların yasakladıklarını Allah yasağı gibi bilmiyor muydunuz? Onlar Allah'ın yasak kıldıklarına yasak değil deyince siz de aynen bunu kabul etmiyor muydunuz? Adiy evet deyince, Allah'ın Resulü buyurdu ki:

"Zalike hiye ibadetün"

Ey Adiy işte bu onlara ibadetin ta kendisidir buyurdu. İşte onları Allah berisinde Rab ittihaz etmek ve onlara kulluk yapmak budur.

Evet öyleyse kişinin hayatında Allah makamında oluş şeklinde helâl ve haram koymak, emir ve yasaklarda bulunmak Rab'likitir bunu unutmayalım. Yâni bir karar merciini ve ondan çıkan kararları ilâhî kararlar seviyesine çıkarmak onları ilâh ittihaz etmek, rab ittihaz etmek demektir.

Meselâ birileri çıkıp dese ki ben sizin et yemenizi yasaklıyo-rum. Veya ben sizin eğitiminizin, hukukunuzun, kılık kıyafetinizin şöyle olmasını istiyorum. Yaşayışınızın, mirasınızın, kazanmanızın, harcamanızın şöyle olmasını emrediyorum. Şu işi, şu kıyafeti, şu alfabeyi, şu anlayışı sizin için yasaklıyorum diyen varlık raptır, Rablik iddiasında bulunmuştur. Onu öylece razı olarak kabullenen, itirazsız gönül rahatlığıyla onun bu emir ve arzularını uygulayan kişi de Allah'a müşrik olarak onun kuludur. Ama kalben razı olmadığı halde köleliği sebebiyle bunu kabullenen kişi büyük günâh işlemektedir.

Evet, eğer birileri Allah'ın hüküm koymadığı bir konuda bir hüküm koyarsa veya Allah'ın hüküm koyup yasakladığını emreder, emrettiğini yasaklarsa, Allah'ın helâllerini yasaklar, yasaklarını helâllerse, onun bu hareketini yol olarak, yasa olarak benimseyip uygulayan kişi müşriktir, öbürü de onun rabbidir. Halbuki insanlar tek bir Rabbe, tek bir İlâha kulluğun dışında başka hiç kimseye kulluk etmemekle emrolunmuşlardı. Çünkü O Allah kendisinden başka ilâh olmayandır. Kendisinden başka kullarının hayatına program yapma yetkisine sahip varlık olmayandır.

32. "Allah'ın nûrunu ağızlarıyla söndürmek isterler. Kâfirler istemese de Allah nûrunu mutlaka tamamlayacaktır."

Onlar Allah'ın nûrunu, Allah'ın İslâm nûrunu, hidâyet ışığını ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Güya ağızlarıyla güneşi örtmek, söndürmek istiyorlar.

Ağızlarıyla, kâlemleriyle Allah’ın dinini yok etmek istiyorlar. Allah’ı, Allah’ın dinini, Allah’ın âyetlerini, Allah’ın yasalarını, sistemini yeryüzünden silmek istiyorlar. Müslümanları boğmak ve yok etmek istiyorlar. Zannediyorlar ki Allah’ın dini, Allah’ın güneşi ağızlarıyla üfleyince sönüverecek. Allah ise kâfirler istemeseler de dinini ta-mamlayacaktır. Allah dinini tamamlamak dışındaki bir seçeneğe asla izin vermeyecektir. İnsanlık tarihinin başından bu yana niceleri Allah-ın dinini yok etmek, Allah’ın nûrunu söndürmek istemişler ama Rabbi-miz asla buna imkân vermemiş, bu cinnete kapılanların hepsini helâk etmiştir. Onlar söndürme kavgası verirlerken elbette bizler de o nûru yakmaya, güçlendirmeye çalışacağız. Allah’ın nûrunu, Allah’ın kitabını gündemde tutmanın kavgası içine gireceğiz.

33. “Puta tapanlar hoşlanmasa da, dinini bütün dinlerden üstün kılmak üzere, peygamberini doğru yol ve hak dinle gönderen Allah'tır.”

Evet O Allah’tır peygamberini hidâyetle, hidâyeti gösteren bir kitapla ve hak bir dinle gönderen. İşte vahyin ve peygamberin gönderiliş amacı budur. Müşrikler istemese de, kâfirler kerih görseler de Allah dinini, bu peygamberiyle gönderdiği bu hak olan İslâm dinini bütün dinlere karşı üstün kılacak, galip getirecektir.

Peygamber insanlara yol gösteren mihmandardır. İnsanları dünyada en doğruya, en güzele, âhirette de ebedî kurtuluş ve cennete çağırandır. Allah tarafından seçilmiş, Allah tarafından eğitilmiş ve hayatı da yine Allah tarafından yasallaştırılıp onaylanmış olarak bize sunulmuş bir hidâyet rehberidir peygamber. Bizim örneğimiz, önderimiz, imamımızdır peygamber. Hayatında zerre kadar bir falso olmayan ve bizim kendisini örnek alıp hayatını yaşadığımız zaman, kendisini taklit ettiğimiz zaman kesinlikle hata etmeyeceğimiz mükemmel bir örnek. Öyleyse bizler kendimiz için sadece Onu örnek bilmek, imam bilmek zorunda olduğumuz gibi, insanları da Allah’ın bu örnek insanına çağırmak zorundayız.

Müşrikler istemeseler de, kâfirler razı olmasalar da Allah Onunla gönderdiği İslâm dinini tüm dinlere galip getirip onların üzerine çıkaracaktır. Din bir hayat programı, bir yaşam biçimidir. Din insanın, insanların uyguladıkları hayat programıdır. Din bir ferdin, bir toplumun uymak zorunda olduğu kanunlar, yasalar manzumesidir. Din kişinin kendisiyle, Rabbi ile ve insanlarla, çevresiyle münâsebetlerinin tümünü düzenleyen kanunlar ve kurallar mecmuasıdır. Tüm bunları düzenlemek için kişi neye ve kime müracaat ediyorsa kişi onun dininde demektir. Bu mânâda Kominizim de, Kapitalizm de, Sosyalizm de, Demokrasi de bir dindir. Bunlar da insanların ortaya attıkları bâtıl dinlerdir ve sistemlerdir. Herkesin, her toplumun mutlaka bir dini, bir hayat programı, bir yaşam biçimi vardır. Kâfirin de bir dini, kâfirin de bir hayat programı vardır. Elbette yeryüzünde

dinsiz, yâni kanunsuz, kuralsız, yolsuz, sistemsiz bir toplum düşünmek mümkün değildir.

Evet şu anda dünyada pek çok yol, pek çok din, pek çok ha-yat programı, pek çok yaşam biçimi, pek çok sistem vardır. İşte Rabbimiz kendi dinini, İslâm dinini, teslimiyet dinini tüm diğer dinlere karşı galip getirecek, tüm diğer dinlerin, tüm diğer sistemlerin üstüne çıkaracaktır. Çünkü Rabbimiz katında Rabbimizin kabul edip razı ol-duğu bir tek din, bir tek yol vardır, o da teslimiyet dini olan İslâm dinidir. Allah katında tek bir hayat tarzı var, o da Müslümanlıktır. Allah bu dinin dışında hiç bir dini, bu dinin dışında hiç bir sistemi, hiç bir hayat programını kabul etmiyor. Çünkü bunların hiç birisi müntesiplerini hi-dâyete ulaştırmıyor. Bunların hiç birisi müntesiplerini hidâyete ulaştır-mıyor, cennete götürmüyor. Bunların hiç birisi bağlılarının aklını, kalbini, duyularını doyuramaz. Hiç birisi kullarının, evini, ailesini, ülkesini mutluluğa ulaştıramaz. İşte görüyoruz, Allah dininin dışındaki dinler, Allah sisteminin, Allah programının dışındaki sistemler ve programların hiç birisi insanları huzura kavuşturamıyor.
34. "Ey inananlar! Hahamlar ve rahiplerin çoğu, insanların mallarını haksızlıkla yerler. Allah yolundan alıkoyarlar. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda sarf etmeyenlere can yakıcı azabı müjdele."

Ey mü'minler, Hahamların ve Rahiplerin pek çoğu haram yollarla insanların mallarına el korlar. Ürettikleri bâtıl dinler, bâtıl yollar, bâtıl dini usuller, bâtıl dini törenler karşılığında insanların mallarını yerler. İnsanları Allah yolundan alıkorlar. İnsanların ellerindekilere ulaşmak için Allah'ın dinini yamulturlar, asılsız fetvalar verirler, bâtıl inançlar imal ederler, insanlara kolayca cennete gidebilecekleri dini törenler icat ederler ve insanlara bunları satarak değer elde ediyorlar. Günâh çıkarma sektörüyle nice binlerin paralarını ceplerine atıyorlar. Böylece hem para kazanıyorlar hem de insanları Allah yolundan en-gelliyorlar. Çünkü cebinde parası olan bir adamın Allah'a kulluk yapmasına, Allah yasaları istikâmetinde bir hayat yaşamasına gerek kal-mıyor. Çünkü o din simsarlarının cebine koyduğu paracıklarla tüm günâhlarının affolduğuna inanıyorlar.

Veya Yahudi ve Hıristiyan âlimler yanlarındaki Allah bilgisini, kitap ve peygamber bilgisini, Tevrat ve İncil'deki son elçi Muhammed (a.s)'ın hak peygamber olduğu bilgisini insanlardan gizledikleri için para elde ediyorlar ve insanların İslâm'a girmelerine engel oluyorlar.

Alçaklar bir hurafe sektörü geliştirerek onu Allah'ın dininin ye-rine ikâme ediyorlar. Bu yolla para kazanıyorlar. İnsanlarla Allah'ın ki-tabının, Allah'ın dininin arasına gerilmişler, dinin önüne perde olmuşlar, onlara diyorlar ki sizler bu

kitabı anlamazsınız, boşuna onu okuyacağız, anlayacağız diye yorulmayın, biz onu anlarız ve size aktarırız diyorlar. İnsanların ana kaynağa gitmelerine engel oluyorlar. Çünkü insanlar ana kaynağa ulaştıkları zaman kesin biliyorlar ki kendi ticaretleri, kendi sektörleri duracak. Onun için diyorlar ki siz bilemezsiniz biz anlatacağız size kitabı.

Ve tabii insanlara da Allah'ın kitabını dosdoğru aktarmıyorlar. Allah'ın kitabı, Resulünün sünnetinin dışında kitaplar, yollar oluşturarak insanları vahiy dininden uzaklaştırırlar. Oluşturdukları bu yeni din-ler, bu yeni kitaplar, bu yeni yollar karşılığında insanlara cenneti garanti ederler. Cenneti parsellerler. Cennete tapular dağıtırlar. Kayna-ğın başına oturup insanları ondan engelleyip kendilerininkiyle yetinmeye zorlarlar. Kendileri dünyanın kulu kölesi oldukları için, kendileri ekonomik insan olup çıktıkları için insanları da ekonomik insan yapıyorlar. Böylece istiyorlar ki din bilmeyen insanlar bu konuda hep ken-dilerine muhtaç olsunlar. Hep kendilerine sorsunlar, hep kendilerini örnek alsınlar. Kendileri de onlara sundukları din karşılığında onların mallarına ulaşabilsinler.

Yesinler bakalım doyumsuz zâlimler. Yakında geberecekler ve kendilerini Allah'ın dininin ana kaynaklarından uzaklaştırarak haklarını yedikleriyle hesaplaşmak üzere Rab'lerinin huzuruna gidecekler. Yakında o alçaklar insanları Allah yolundan alıkoyarak, insanlara kendi sapık dinlerini, kendi bozuk hayat tarzlarını, kendi şirk hukuklarını, kendi materyalist eğitim anlayışlarını, kendi sapık felsefelerini empoze ederek, insanları kendi cehennemlerine çağırmalarının karşılığını görecekler.

Evet bunlar sadece ehl-i kitap bilginler değil, bizim kitap eh-linden de kendisine kitap bilgisi verilmiş, kitap ve peygamber bilgi-sine ulaşmış oldukları halde kendileri bildikleri bu âyetlerin bilincinden sıyrılan, kendileri onunla amel etmedikleri gibi Allah kullarına da onları duyurmayan, insanlar hatırına, ikballer hatırına onları yamultan kimseler de aynen bunlar gibidirler.

Kitap bilgisine sahip oldukları halde kendilerini mevcut düzene angaje ederek, düzenin keyfine göre, kendi hevâ ve heveslerine göre, dünyevî menfaatlerine göre Allah âyetlerini istediği gibi, ya da düzenin istediği gibi yorumlamaya çalışanlar da aynen bunlar gibidirler. Alçak dünyanın, alçak makamlarını elde edeceğim diye, filanlar bana biraz makam verecekler diye, zengin olacağım diye, şöhrete ulaşacağım diye bu tür sapık yollara girenlere yazıklar olsun.

Evet altın ve gümüşü biriktirip, kenz yapıp Allah yolunda harcamayanlara elim bir azabı müjdele peygamberim. Altın ve gümüşten servet yapıp da onu Allah yolunda sarf etmeyenler, serveti bir Allah emâneti bilmeyerek, onu insanların kullanımından saklayarak kenz yapanlar elim bir azabı, dayanılmaz bir azabı hak etmişlerdir. Allah'ın verdiklerini insanlarla paylaşmadan yana olmayanlar azabı hak etmişlerdir. Tabii burada anlatılan servet düşmanlığı değil, servet sahibi olmanın yasaklığı değil, o servetin kenzi ve Allah'ın istediği gibi sarf edilmemesidir. Hani Haşr sûresinde öyle diyordu ya Rabbimiz:

"..Ta ki içinizdeki zenginler arasında elden ele dolaşan bir devlet olmasın." (Haşr 7)

Ta ki zenginler arasında dönüp dolaşan bir servet, bir devlet olmasın diye, biz bunu böyle yaptık. Zenginlik, servet, mal ve mülkler toplumun tüm kesimlerine yayılmalıdır. Sadece zenginlerin elinde dö-nüp dolaşmamalıdır. Zenginler daha çok şişmemeli, fakirler de daha fakirleşmemeli. Bir kesim açlığından ölürken, diğer taraf şiştikçe şişmemeli.

Rabbimiz bunun için zenginlere zekatı, sadakayı, infakı ve her türlü fedâkarlığı, harcamayı emretmektedir. Krediler, teşvik primleri, devletin imkânları sadece belli kesimin elinde olmamalı. Böyle yapanlar kesinlikle Allah'ın azabının mahkumu olduklarını unutmamalıdırlar. Serveti iktidara, iktidarı da baskıya dönüştürenler azaptan kurtulamayacaklardır. Sahabeden bu âyeti en güzel anlayıp uygulayan Hz. Ebu Zer efendimizdir. Ebu Zer efendimiz mala ve dünyaya bağımlı olmayan, arkadaşlarına da bu konuda aman ha mallarınız yarın boyunlarınıza dolanan bir yılan, bir ejderha olmasın diye nasihat eden, tavır koyan bir sahâbedir. Valileri dolaşır ve sizin Allah'a itimadınız yok mu? Niye kenz yapıyorsunuz? Niye yarın için harcayacaklarınızı bugünden kazanma ve biriktirme yanılgısına düşüyorsunuz? diye onları tokatlayan dünyaya ve dünyalıklara karşı son derece züht içinde yaşamayı yeğleyen bir sahâbeydi.

Kur'an-ı Kerimdeki bu ve bunun gibi âyetlerin onda tezahürü işte bu şekilde kendini gösteriyordu. Onun içindir ki Allah ne verdiyse ihtiyaç kadarını kendisine bırakıyor ve günlük ihtiyaç fazlasını hemen elinden çıkarıyordu. Hattâ bakın Hz. Muaviye bir kere altın göndermişti yatsıdan sonra. Sabahleyin o gönderdiklerini kendisinden geri isteyince sabah namazında Ebu Zer efendimiz; o çoktan bitti, o verdiklerin çoktan yerini buldu buyurmuştur. Çünkü Ebu Zer efendimiz pişdarından öyle görmüştü. Sevgilisinin bu konudaki uygulamasına muttali olan Ebu Zer aynısını yapmaktan geri durur muydu?

Rasûlullah da bir gün yatsı namazında cemaatin üstüne basarak mescidi hızlıca tek eder ve evine gider. Biraz sonra tekrar mes-cide ashabının arasına döner. Onun bu telaşını merak eden sahâbe ya Resûlullah önemli bir şey mi oldu ki bizi tek edip geri döndünüz? deyince Allah'ın Resûlü şöyle buyurur: Evde birilerine verilecek fazlalık bir şeyler vardı, onu biran evvel yerine ulaştırayım diye acele ettim buyurur. Onun bu durumuna muttali olan Ebu Zer de mihmandarının yolunu takip ediyordu.

Hz. Ebu Zer efendimiz herhalde bütün hayatı boyunca hiç ze-kât vermemiştir. Zira mal onun elinde bir yıl hiç beklemezdi. Bizim şu andaki durumumuz gerçekten çok garip. Hep biriktirmeden, yığmadan, büyümeden, şişmeden yanayız. Bir ara sahabe-i kiram efendilerimiz de bizim şu anda düştüğümüz yanlışa düşmüşlerdi. Resûlullah efendimize gelerek şöyle demişlerdi: Ey Allah'ın resûlü, bütün mükâfatları zenginler aldı götürdü. Çünkü onlar bizim uyguladığımız dinin hükümlerinden fazla olarak zekât veriyorlar, infakta bulunuyorlar. Şimdi ey Allah'ın resûlü, biz ne yapalım? Bizim bir imkânımız olmayacak mı? Kıskanmıyoruz o zengin kardeşlerimizi ama biz ne yapalım? Biz de mal toplayalım mı? Biz de kazanalım mı? Biz de planımızı, programımızı çok para kazanıp zekât verecek konuma gelmeye ayarlayalım mı? İşimizi zekât verecek halde hazırlayalım mı? Peki işleri neydi bunların? Neyle meşguldü bu müslümanlar? Bunlar Suffa ashabıydı. Bunların yeryüzünde bir karış arazileri, evleri barkları olmadığı gibi cepleri de yoktu. Bunların tüm uğraşıları Rasûlullah efendimizin dizlerinin dibinde onun fem-i saâdetlerinden dökülen âyet ve hadisleri hıfzedip bize ulaştırmaktı. Etten kemikten bir köprü oluşturup dinimizi bize ulaştıran Allah dostlarıydı bunlar. İlimle, dinle uğraşırken dünyaya zamanları kalmadığı için de fakir kalmışlardı. Zekât verecek, sadakada bulunacak imkânları yoktu. İşte bu yüzden de ciddi bir yanılgıya düşmüşlerdi. Bugünün en büyük hastalığı kısmen de olsa onlarda da kendini göstermiş. Evet İslâm'ın ilk günlerinde de sahâbenin arasında böyle bir arzu doğdu. Biz de zenginlerden olsak ve zekât verecek konumda olsak. Ama Rasûlullah onların içine düştükleri bu yanlışı çok hoş cevaplarla haletti.

Allah'ın Resûlü bu hadislerinde sahâbenin bu yanılgısını giderip kıyamete kadar tüm müslümanlara yarışacakları alanları göstermiştir. Dünya ve ukbada izzet ve şerefin malda, mülkte değil Allah'a Allah'ın istediği biçimde kullukta ve Allah'ın istediği amelleri işlemektedir işaretini veriyordu. Bir başka hadislerinde yine Allah'ın Resûlü şunu söylüyordu:

"Ben size sizi sevindirecek şeylerin müjdesini veriyorum. Bunu gelecekte ümit edebilirsiniz. Allah'a yemin olsun ki, ben sizin hakkınızda fakirlikten

korkmuyorum. Fakat ben sizin için sizden öncekilere dünyanın imkânları bolca verildiği gibi, size de verileceğinden ve onlar nasıl bu hususta birbirleriyle yarışmışlarsa, sizin de yarışacağınızdan ve dünya onları nasıl helak etmişse, sizi de helak edeceğinden korkarım."

(Buhâri, Cizye 1)

Bakıyoruz sanki bugün müslümanların derdi az evvel ifade et-tiğim konulardır. Yani bugün müslümanlar sanki Rasûlullah'ın ısrarla ashabını uyardığı dünyanın peşine takılmadan yanalar. Ashabın bir dönem düştüğü ve Resûlullah'ın ikazından sonra vazgeçtikleri servet toplama derdi müslümanların kıblesi haline gelmiştir. Herkes bunun derdinde. Efendim acaba Vehbi Koç nasıl zengin oldu? Biz de onun gibi olabilmek için ne yapmalıyız? Para kazanmanın yolları nedir? İnsanlar bugün bunun derdindeler. Birisi geliyor şunu mu yapsam daha çok kazanırım? Yoksa bunu mu yapsam? Ne yapıp etsem de bir zen-gin olsam? Ne yapsam da Allah'ın rızasını kazansam diyen yok. Öyle değil mi? Sanki mal mülk sahibi olmak toplumda bir üstünlük sebebi, Allah katında bir üstünlük sebebi kabul edilmektedir.

Allah'ın mal verdiği kimseler Allah'ın malsız imtihan ettiği insanlardan üstünmüş gibi bir inanç yaygındır toplumda. Halbuki ne malı olan üstündür ne de malsız imtihan edilen alçaktır. Bunun ikisi de ayrı birer imtihandır. Meselâ şimdi farz edin ki birine el verilmiş ötekine verilmemiş, çolak yaratılmış. Hangisi üstün bunun? Allah'ın kendisine el verip öyle imtihan ettiği insan mı üstün? Yoksa Allah'ın el vermeyip çolak imtihan ettiği insan mı üstün? Veya Allah'ın kendisine dil verdiği insan mı üstün, yoksa Allah'ın kendisine dil vermeyip tat yarattığı insan mı üstün? Veya Allah'ın kendisine bolca mal verip imtihan ettiği insan mı üstün yoksa Allah'ın mal vermeyip fakirlikle im-tihan ettiği insan mı üstün? Aslında ne o üstün nede berikisi alçaktır. Bunların hepsi ayrı birer imtihan konusudur. Allah birini malla imtihan ediyor, ötekisini de malsız imtihan ediyor. Kimin üstün, kimin alçak ol-duğu yarın belli olacak. Kimin kazanıp kimin kaybettiği yarın açığa çıkacaktır.

Allah korusun da bugün müslümanlar maalesef sanki bu âyetlerden ve hadislerden habersiz bir hayat programı yaşamaktadırlar. Rasûlullah efendimiz bu ve bezeri hadisleriyle bize dünyayı kıble edinip âhireti ikinci plana atmamayı ve infak yasasına bağlı bir hayat programı tarif ederken, ekonomik hayatımızı infaka dayalı olarak a-yarlamamızı ısrarla öğütlerken maalesef müslümanlar tüm bu hadisleri diskalifiye edercesine kâra dayalı, kazanma esasına dayalı, yığma ve biriktirme mantığına dayalı, daha fazla büyüme, daha fazla şişme esasına dayalı bir hayat programı gerçekleştirmenin hesabı içine düş-mektedirler. Gerçekten hangi

vahiy biriminin, hangi âyet gurubunun, hangi peygamber modelinin müslümanlara bu hayat felsefesini empoze ettiğini anlamak mümkün değildir.

Bakıyoruz bugün hemen hemen müslümanların hepsi, hacısı, hocası da dahil olmak üzere geceli gündüzlü daha fazla kazanmak, daha fazla büyümek, daha büyük ekonomik güce erişmenin hesabı içinde çırpınmaktadırlar. İşin garibi ve anlaşılmaz yönü de müslüman-lar bunu din adına yaptıklarını söyleyebilmektedirler. Efendim müslü-man zengin olmalıdır. Bugün bizlerin zengin olma hedefimiz, büyüme isteğimiz, daha fazla ekonomik güce ulaşma programımız daha iyi, daha faziletli müslüman olmak içindir. Daha müslümanca bir hayata ulaşmak içindir. Zenginleşirsek daha iyi müslüman olacağımıza inancımızdan ötürü bunu yapıyoruz diyerek Allah'a akıl vermeye, Allah'a yol göstermeye, Rasûlullah'ı şartlandırmaya çalışıyorlar. Ya Rabbi biz bunu münasip gördük iyi bir müslümanlık için, herhalde sen de bundan başka bir şey demezsin! Ya Rasulallah herhalde sende bizim keyfimize uygun olarak sözlerini bir daha gözden geçirmek zorundasın demeye çalışıyorlar.

Halbuki Allah indirdiği âyetlerin hiçbirinde, kitabının hiçbir yerinde ve Rasûlullah efendimiz de hayatının hiç bir döneminde: Ey müslümanlar! Aman ha! Ne yapın yapın daha fazla zengin olmaya çalışın! Bütün gücünüzü, bütün kafanızı, bütün kalbinizi, bütün imkânlarınızı, bütün mesainizi, bütün zamanlarınızı mal mülk toplamaya harcayın! Ne yapıp yapıp kendinizi zekât verecek bir konuma getirin! Fark etmez ben zaten lüks olsun diye indirdim onu, kitabımı tanımasanız da olur! Laf olsun diye gönderdim peygamberi, onunla diyalog kurmasanız da olur. Siz bırakın bunları da aman para kazanmaya bakın! Zira zenginler benim katımda daha üstündür! diye bir ayet indirmedi Allah. Ben bugüne kadar Kur'an'ın hiçbir yerinde böyle bir âyet görmedim. Rasûlullah efendimizin sözlerinin hiç birisinde böyle bir emir duymadım. Eğer duyanlarınız bilenleriniz varsa söyleyin biz de bilelim. Yok ki böyle bir emir müslümanlar kendilerine böyle bir yol, böyle bir hayat programı, böyle bir hedef çizsinler.

İşin bir başka garip yönü de bugün müslümanlar Allah için ka-zanıyoruz, Allah için biriktiriyoruz dedikleri halde kazandıklarını Allah için değil de hep kendileri için harcıyorlar. Atlarını, arabalarını daha lüks hale getirmek için, ev eşyalarını değiştirmek için, kılık kıyafetlerini değiştirmek için, yeme içmelerini farklılaştırmak için, sofralarını zenginleştirmek için harcıyorlar.

Ey müslümanlar şunu hiçbir zaman hatırınızdan çıkarmayın ki, Allah'ın kitabını tanımaya, Allah'ın âyetleriyle bilgilenmeye Peygam-berinin sünnetiyle diyalog kurmaya zamanınız kalmayacak bir biçimde güya Allah'ın rızasını

kazanmaya matuf olarak kazandığınız mallar, topladığınız mülkler bilelim ki bizi Allah yolundan uzaklaştırmaktan başka bir şeye yaramıyor. O halde tez elden aklımızı başımıza almak zorundayız. Kimilerimizin şu ana kadar kazandıkları çoluk çocuğumuza, yedi sülalemize yetecek kadar çoktur. Gelin öyleyse buna bir sınır getirip biraz da Allah'ın âyetleri ne diyor? Tevbe sûresinin bu âyetleri neden söz ediyor? Allah'ın kitabı bizden nasıl bir hayat istiyor? Rasû-lullah'ın sünneti ne diyor? Nasıl bir amel istiyor? Nasıl bir iman isti-yor? Peygamber ne diyor? Bize nasıl bir hayat programı gösteriyor? Biraz da bunları öğrenecek zamanımız olsun da bu âyetlere de iman imkânımız olsun. Neredeyse ekonomik insan olup çıktık Allah korusun. Paradan başka, kazanmaktan başka bir şey düşünemez hale gelmişiz. Ekonomik insan birilerinin hoşuna gidiyor, bu düzenin hoşuna gidiyor. Yahu niye sadece para düşünen biri olayım ben? Benim böyle sadece para düşünen ekonomik insan olmaya hakkım yoktur. Niye ekonominin egemenliği altında bir hayat süreyim ben? Benim sahibim, beni yaratan benden böyle bir hayat istemiyor. Benim hayatımda böyle paradan puldan başka düşünecek hiç bir şeyim yok mu yani? Yok şunu alacağım, yok bunu alacağım, yok şu taksitti yok bu ödemeydi. Hedef böyle para olunca da elbette birileri birilerine haksızlık edecek, birileri birilerine zulmedecektir. Zulmeden zulmü sineye çeken bir toplum olup çıktık Allah korusun.

Halbuki selef âlimlerimiz bakın ne kadar güzel söyler:

"Geçimin en hayırlısı sana yetecek kadar olup seni meşgul etmeyen ve seni azgınlığa sevk etmeyendir."

Ne kadar hoş bir söz değil mi? Rabbimiz bize yetecek kadar versin ve bizi meşgul etmeyecek kadar versin, bizi kulluktan ve Rab-bimizin bizden istediği diğer emirleri icradan alıkoymayacak kadar versin inşallah. Allah korusun da bakıyorum kimi müslümanlar malın mülkün dükkanın tezgahın kölesi olmuşlar, akşama kadar satılmışlar. Ne ilim öğrenebilecek, ne Kur'an ve sünneti tanıyabilecek, ne çoluk çocuğunun dini hayatıyla ilgilenebilecek, ne hanımlarını eğitebilecek, ne hasta ziyareti yapabilecek, ne birilerine âyet ve hadis götürebilecek, ne tebliğ edebilecek vakitleri kalmamıştır. Üstelik bu insanlar için bir durak noktası da yoktur. Yedi sülalesini besleyecek kadar parası da olduğu halde hâlâ köleliği sürdürebilmektedir. Allah korusun bu çok tehlikeli bir durumdur. Böyle bir kişinin malı da mülkü de kendisinin helâkini hazırlayan bir belâdır bunu hiç bir zaman hatırımızdan çıkarmayalım.

Bakın Rabbimiz insanların düştükleri bu tehlikeye dikkat çekerek kitabında şöyle buyurur:

"Eğer Allah rızkı kullarının hepsine bol bol verseydi, yeryüzünde azgınlık ederlerdi. Ama O, dilediğini bir ölçüye göre indirir. Doğrusu O kullarından haberdardır, onları görendir."
(Şûrâ 27)

Evet eğer Allah yeryüzünde kullarına bol bol rızıklar verip onların istedikleri her şeyi bol bol onlara ulaştırıverseydi o kullar yeryüzünde şımarırlar, azarlar, isyan içine girerler ve fesat çıkarırlardı. Yer-yüzünde dengeyi bozacak duruma gelirlerdi. Çünkü âyeti kerimeden anlıyoruz ki zenginlik taşkınlık sebebidir. Zenginlik şımarıklık sebebidir. Eğer Allah yerdeki kullarına her şeyi bol bol veriverseydi, istedikleri her şeyi bulabilecek dilediklerini elde edebilecek ve istedikleri her şeyi yapabilecek bir duruma gelselerdi Allah diyor ki onlar şımaracaklar ve azgınlık içine gireceklerdi. Bakıyoruz yeryüzünde en çok şımaranlar, yeryüzünde Allah'a en çok isyan içine girip de yeryüzünde dü-zeni bozanlar da zenginlerdir. Yani bu insanlar yeryüzünde kendile-rine verilen azıcık zenginlik, azıcık güç ve kuvvet sonucunda bile Allah'a kafa tutmaya kalkışıyorlar da Allah bunlara biraz daha fazlasını verseydi acaba bunlar ne yapacaklardı? Meselâ biraz daha fazla ömür verseydi, biraz daha fazla güç ve kuvvet verseydi, biraz daha fazla imkân ve saltanat verseydi acaba bu insanlar ne yapacaklardı? Nasıl davranacaklardı?

Lâkin Allah rızkı dilediği ölçüde indirir. Rızkı dilediği şekilde in-dirir ve kullarının her birine dilediği şekilde rızık takdir eder. Çünkü o Allah kullarına Habîr ve Basîr'dir. Yani şüphesiz ki Allah kullarının du-rumlarını mizaçlarını karakterlerini onlara yarayan şeylerin neler olduğunu, herkese ne kadar vereceğini en iyi bilendir. Kulları hakkında en hayırlı şeyin ne olduğunu en iyi bilendir Allah. İşte bu bilgisi ve hikmeti gereği kime ne vereceğini, ne kadar vereceğini, kimi neyle ve nasıl imtihan edeceğini en güzel bir şekilde takdir eder Allah. Bu bilgisi ve hikmeti gereği çok verilmesi gerekenlere çok verir az verilmesi gerekenlere de az verir. Nitekim bir hadis-i kutside Rabbimiz bu hususu şöyle anlatır:

"Kullarımdan öyleleri vardır ki zenginlikten başkası ona yaramaz. Eğer onu fakirleştirseydim bu fakirlik onun dinini bozardı. Yine kullarımdan öyleleri de vardır ki onlara fakirlikten başkası yaramaz. Eğer onu zengin kılsaydım bu zenginlik mutlaka onun dinini bozardı"
(İbni kesir 3/277)

Kimi insanlara neden fazla zenginlik verildiğinin hikmetini işte bu hadisi kutsiden anlıyoruz. O kadar çok istiyor ki vermese dini gidecek adamın da onun için veriyor Rabbimiz. Yani eğer insanlar dün-yada Allah'ın kendilerine takdirine razı olup onunla yetinmeye çalışsalar aslında Allah güzel takdir eder. Ama insanlar Allah'ın takdirine razı olmuyorlar. Kimi insanlar bilirim onların mallarını zekât da temizleye-mez. Meselâ adam başkalarının hakkına uzanmıştır, dükkanında çalıştırdıklarının haklarını vermemiştir. Sanki Allah belirlemiş gibi birilerinin belirlediği asgari ücreti vererek işçilerinin alın terini yemiştir. Veya infak âyeti zekât âyetinden önce gelmiştir. Ama buna rağmen adam infak etmediği için sadece zekâtı hesap edip infakı göz ardı et-tiği için yıllardır infakı ihmal ettiği için mal birikimi söz konusu olmuştur. Zira bugüne kadar infak etseydi belki bu kadar elinde malı birikmeyecekti. Şimdi bu adam zekât değil malının tümünü verse bile so-rumluluktan kurtulamaz. Çünkü o mal zaten kendisinin değil. Veya kendisinin olmayan malı artırdıkça artırmıştır adam. Ne bu malın aslı kendinidir ne de artan kısım kendisinindir. Onu hak sahiplerine ulaştırmak zorundadır. Ya da bu gerçeği anladıktan sonra hemen tevbe edip meşru yoldan kazanıp meşru yolda harcamaya başlayacak elindeki birikiminin değerlendirmesini bu şekilde yapacaktır.

Evet bu âyet ve hadisler çerçevesinde unutmayalım ki zengin olmak için biriktirmek hedef değildir. Hedef zekât verecek konuma gelmek değildir. İslâm'da böyle bir şey yoktur. Yani malı olan çok ka-zanır olmayan kazanamaz, yok öyle. Zenginlerin Allah katında değeri çoktur da fakirlerin değeri yoktur, yok öyle bir şey. Bakın Allah'ın Resûlü buyurur:

"Yarım hurmayla da olsa kendinizi cehennem ateşinden koruyun"

Evet yanlış duymadınız yarım hurma. Yarım hurma, bir hurmanın yarısı. Ne kadar az mı? Ne yapar mı yarım hurma? Hiç mi? Hayır cehennemde kurtarır. Yarım hurma ne kadar az, ama ne kadar çok ki kişiyi cehennemden kurtarıyor. O halde İslâm'da ölçü malın azlığı çokluğu değildir. İslâm'ın ölçüsü materyalist felsefenin ölçüsü değildir. Yani materyalizmde olduğu gibi işte bir milyon dağıtan o ka-dar sevap alır, beş lira veren de o kadar sevap alır bu yoktur İslâm-da. Müslümanın müslümana gülümsemesi bile sadakadır. Bakın para filan yok işin içinde. Sadece bir müslümanın bir müslüman kardeşine bir tebessümü söz konusu.
35. "Bunlar cehennem ateşinde kızdırıldığı gün, alınları, böğürleri ve sırtları onlarla dağlanacak, "Bu kendiniz için biriktirdiğinizdir; biriktirdiğinizi tadın" denecek."

O servet ateşe dönüştürülecektir. O servet cehennem ateşinde kızartılıp onların alınlarının, böğürlerinin, sırtlarının dağlanacağı gün, onlara denilecek ki,

işte bu sırf kendiniz için yığdığınız, biriktirdiğiniz servetiniz, haydi şimdi tadın bakalım bu yığmalarınızın karşılığını. Kor gibi kızarmış altın ve gümüşlerle ütülenecek vücutları. Haydi Allah'ın size o serveti verirken bir imtihan konusu olarak verdiğini unutmanızın karşılığını tadın bakalım denilecek. Allah yolunda harcanmayan, başka yollarda harcanan mallar ateş ve azap sebebi olacaktır.

36. "Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günkü yazısında, Allah'a göre ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aydır. Bu dosdoğru bir nizamdır. Öyleyse o aylar içinde kendinize yazık etmeyin, top yekun sizinle savaşan putperestlerle siz de top yekun savaşın, Allah'ın sakınanlarla beraber olduğunu bilin."

Allah'ın gökleri ve yeri yarattığı günden beri Onun katında ay-ların sayısı on ikidir. Allah'ın takdirinde, Allah'ın kitabında bu böyledir. Onlardan dört tanesi haram aylardır. İşte bu dosdoğru bir din, dosdoğru bir nizam, dosdoğru bir değerlendirmedir. O halde bu konuda, bu aylar konusunda kendinize yazık etmeyin. Bu aylarda bu ayların hürmetini ihlâl ederek, Allah'ın yasalarını çiğneyerek, birbirlerinizle savaşıp kan dökerek kendi kendinize zulmetmeyin. Ama o kâfirlerin top yekun sizlerle savaştıkları gibi sizler de onlarla top yekun savaşın. Bilesiniz ki Allah muttakilerle, kendisine kulluklarının bilincinde olanlarla, Rab'lerine karşı sorumlu davrananlarla beraberdir.

Bu haram aylarda kâfirler, müşrikler bizimle savaşa tutuşurlarsa elbette bizler bu aylar haram aylardır diyerek onların bizi öldürmelerini beklemeyecek, biz de onlarla savaşacağız.

Evet Rabbimizin gökleri ve yeri yarattığı günden beri Rab-bimiz katında ayların sayısı on ikidir. Zilkade, Zilhicce, Muharrem ve Recep aylarıdır. Göklerin ve yerin yaratılışından beri haram olan bu ayları Rabbimiz tarih boyunca her ümmete haram olarak takdim buyurmuştur. Hattâ Mekke'li müşrikler kendileri çok çirkin şeyler yaparak yoldan sapmalarına rağmen bu haram ayların hukukuna riâyet ederek bu aylarda savaş yapmıyorlardı. Gerçekten bu aylarda emniyet ve sükun hakim oluyordu. Allah yasası, İslâm yasası olan bu yasayı Allah Resulü de Mekke'de aynen korudu ve insanlara bu yasaya uymalarını öğütledi. Haram aylar bugün de varlıklarını devam ettir-ektedirler.

37. "Sapıtmak için hürmetli ayların yerlerini değiştirip, geciktirmek, küfürde gerçekten ileri gitmektir. İnkar edenler Allah'ın haram kıldığı ayların sayısını uydurmak için, onu bir yıl haram, bir yıl helâl sayıyorlar, böylece Allah'ın haram kıldığını helâl kılıyorlar. Kötü işleri kendilerine güzel göründü. Allah, inkâr eden toplumu doğru yola eriştirmez."

Nesii, yâni aylarda değişiklik yapmak, ilave veya eksiklik yap-mak, onların yerlerini değiştirip geciktirmek gerçekten küfürde ileri gitmektir. Böylece Allah'ın yasalarını tahrif etmek küfürde ziyadeleş-mektir. Aylara yapılan bir ilave başka değil küfre yapılan bir ilavedir.

İbadetler bu ayların hesabına göre yapılır. Kameri takvim güneş takvimi gibi değildir. Her yıl on gün erken geldiği için yılın bütün günlerini gezmektedir. Yâni 36 yılda bu gezisini tamamlar. Müşrikler bir takım çıkarları sebebiyle zamanla oynamaya çalışıyorlardı. Aylara bazen ilaveler, bazen eksiltmeler yaparak ayların yerini, zamanını değiştirmeye çalışıyorlardı. Çıkarları, menfaatleri sebebiyle zamanla oynuyorlardı. Bir savaş yapmak istediklerinde, birilerini öldürmek istediklerinde Allah'ın bu haram aylarda koyduğu can güvenliğini ihlâl edebilmek için yapıyorlardı bunu. Allah'ın haram aylarına denk getirmek için bu yasağını meşru görüyorlar, helâlleştiriyorlardı. Kötü işleri, kötü amelleri onlara süslendirildi, pek cazip göründü. Allah inkâr eden bir toplumu asla doğru yola iletmez. Çünkü onlar uygulamayı bir yıl serbest, bir yıl yasak sayıyorlar ve böylece Allah'ın yasasına karşı geliyorlardı.

Evet müşrikler savaş yapacakları, düşmanlarını öldürecekleri zaman diyorlardı ki bu ay haram ay olmasın, biz savaşımıza devam edelim. Buna karşılık bu haram ayı bir başka aya aktarırız diyorlardı. Şu anda da kimi modernistlerin zamanı değiştirmeye, aynı şeyleri yapmaya çalıştıklarını görüyoruz. Efendim işte hac aylarını değiştirelim. Kimimiz Zilhicce ayında, kimimiz Muharremde, kimimiz Safer ayında haccedebiliriz. Çünkü aynı ayda, Zilhicce ayında haccedince çok büyük izdiham oluyor filan demeye çalışıyorlar. Allah'ın yasalarında değişiklik yapmaya çalışıyorlar. Allah'ın hürmetini değiştirmeye çalışıyorlar. Meselâ Ramazan ayı hilale göre tespit edilir. Müslümanlar ibadetlerini bu ayların hesabına göre yaparlar. Ama bugün birileri ısrarla zamanla oynamak, Ramazan hilaliyle oynamak ve mü'minlerin oruç ibadetlerini bozmak için çırpınıyor.

38. "Ey inananlar! Size ne oldu ki, "Allah yolunda, savaşa çıkın" dendiği zaman yere çöküp kaldınız? Âhireti bırakıp dünya hayatına mı razı oldunuz? Oysa dünya hayatının geçimi âhirete göre pek az bir şeydir."

Hicretin dokuzuncu yılında Tebûk seferine çıkmak üzere Ra-sulullah efendimiz bir seferberlik ilânında bulunduğu zaman Müslümanlar arasında ağır davrananları kınayan bir âyetle karşı karşıya-yız. Yeryüzünde fitne ve fesadın kökünün kazınması, adâletin, Allah'a kulluğun gerçekleşmesi bu uğurda mü'minlerin Allah için bir savaşı göze alabilmelerine bağlı olduğu vurgulanıyor. Dünya üzerinde, dünyaya taparak zâlimce egemen olan güçlerin belini kırmak,

egemenliklerine son verip, onların zulüm ve işkenceleri altında kıvranan mazlumların, mus'taz'afların imdadına yetişmek üzere Müslüman'ların mutlaka savaşı göze almaları gerektiği haber veriliyor.

Ey mü'minler, size ne oluyor da sizler Allah yolunda savaşmıyorsunuz? Ne oluyor size ki Allah ve Resulünün bir savaş çağrısı karşısında yerlerinize çakılıp kaldınız? Size ne oluyor ki Allah yolunda bir savaşı göze alamıyorsunuz? Ne oluyor size ki rahatınızın içine gömülüp kaldınız? Zevkiniz, sefanız, malınız, mülkünüz ağır bastı da Allah yolunda bir savaştan ürker oldunuz? Yoksa sizler âhiret haya-tını bırakıp da dünya hayatına razı mı oldunuz? Yoksa dünyayı âhire-te tercih mi ettiniz? Rabbinizin rızasını, cenneti bıraktınız da şu dün-yanın geçici menfaatlerine razı mı oldunuz? Bilmiyor musunuz ki dün-ya hayatının geçimliliği âhiret hayatının yanında çok azdır. Azı çoğa tercih mi ediyorsunuz? Bâkîyi, sonsuzu verip de fânîyi satın mı alı-yorsunuz?

Şunu kesinlikle bilesiniz ki eğer sizler peygamberle birlikte bu savaşa katılmaz, onu yalnız bırakırsanız Allah onun destekçisidir. Allah elçisine yetecektir. Unutmayın ki sizlerin Allah yolunda cihadı bir kenara bırakıp mal-mülk derdine koşmanız, tarla-tapan derdine, ev-bark derdine, mark-dolar derdine koşmanız sizin kendi kendinizi tehlikeye atmanız anlamına gelecektir.

Bu âyetlerin indiği ve Müslümanların Allah yolunda bir sefere çağrıldıkları dönem Medine'de kıtlık ve kavurucu sıcakların hakim ol-duğu, gölgelerin arandığı ve ekinlerin, meyvelerin hasat mevsiminin geldiği bir döneme rastlıyordu. İşte böyle bir ortamda Rabbimiz bir savaş emri veriyordu. Rasulullah efendimizin işin ciddiyetine binaen önceki adetinden farklı olarak seferin yönünü de açıkça ortaya koyuyordu. Bizans'a karşı, Rum'lara karşı bir sefere gidiyoruz diyordu. Uzun ve meşakkatli bir yolculuk. Onun içindir ki Müslümanlardan ağır davrananlar oldu. Dünya hayatı, yaşamak arzusu, mal mülk sevgisi ağır bastığı için savaşa çıkmak zor geliyordu. Onların bu ağırdan almalarına karşılık bakın Rabbimizin tehdidine:

39. "Eğer bu sefere çıkmazsanız Allah size can yakıcı azapla azap eder ve yerinize başka bir millet getirir. Ona bir şey de yapamazsınız. Allah her şeye Kâdirdir."

Ey Müslümanlar, eğer rahatınızı düşündüğünüz için, bağınızı bahçenizi düşündüğünüz için, dükkanınızı ticaretinizi düşündüğünüz için, evinizi barkınızı düşündüğünüz için Allah yolunda bir savaş size angarya gelir ve ağır davranırsanız bilesiniz ki Allah size can yakıcı, dayanılmaz bir azapla azap edecektir. Sizi giderip sizin yerinize Allah'ı, Allah'ın rızasını, Allah'ın cennetini dünya menfaatlerine tercih edip Onun yolunda malları ve canlarıyla cihad edecek kullar getirecektir. Unutmayın ki Allah dilediğini yapmaya Kâdirdir.

Evet o gün böyle ağır davranan Müslümanlara yapılan bu teh-dit karşısında bugün Allah ve Resulünün cihad çağrısına karşılık bizim durumlarımız gerçekten yürekler acısıdır. Rabbimizin cihad çağrısına karşılık hiç kulak asmayan bizler gerçekten çok kötü bir durumdayız. Allah için en ufak bir fedâkarlığa yanaşmayan bizler ne kötü bir durumdayız? Âhiret hayatını unutup sadece dünya rahatından başka hiç bir şey düşünmez hale gelenmişiz. Siz sahiplenmezseniz peygambere ona sahiplenenler getirir Allah. Dilediği zaman da sizi yok etmeye muktedirdir. Size de yaptıklarınıza da ihtiyacı yoktur Onun. Dilerse sizin defterlerinizi dürer de daha önce sizi sizden öncekilerin yerine dünya sahnesine getirdiği gibi sizin yerinize de başkalarını halef kılar. Nuh toplumunu yok edip yerine Ad'ı getirdiği gibi, isyanlarından dolayı Ad'ın da defterini dürüp yerine Semûd'u yerleştirdiği gibi, küfürlerinden ötürü Semûd'u da yerin dibine batırıp yerine başkalarını getirdiği gibi. Veya Selçukluyu, Osmanlıyı yok edip şu anda onların yerine sizleri getirdiği gibi. Sizi de yok edip yerinize başkalarını getirir. Öyleyse size hakim olan, sizin üzerinize Kahhâr olan Rab-binize teslim olun. Onun istediği hayatı yaşayın. Asla Onun emirlerine isyan içine girmeyin. Onun ve elçisinin cihad çağrısına kulak tıkayarak azabına dâvetiye çıkarmayın. Şunu da unutmayın ki:
40. "Muhammed'e yardım etmezseniz, bilin ki, inkâr edenler onu Mekke'den çıkardıklarında mağarada bulunan iki kişiden biri olarak Allah ona yardım etmişti. Arkadaşı Ebu Bekir'e "Üzülme, Allah bizimledir" diyordu; Allah da ona güven vermiş, görmediğiniz askerlerle onu desteklemiş, inkâr edenlerin sözünü alçaltmıştı. Ancak Allah'ın sözü yücedir. Allah güçlüdür, Hakîmdir."

Eğer sizler peygamberime yardım etmez, onu bu cihad çağrımda yalnız bırakırsanız unutmayın ki onun yardımcısı, onun kefili Benim diyor Rabbimiz. Daha önce öyle olmadı mı? Hani hatırlasanıza kâfirler onu Mekke'den çıkardıklarında Sevr mağarasında yanında onu koruyan sizler miydiniz? İki kişiden biri olarak Allah ona yardım edip düşmanlarından korumamış mıydı? Hani orada

ayaklarının dibine kadar gelmiş kâfirlerden korku içine giren Ebu Bekir'e arkadaşı: Üzülme, Allah bizimledir diyordu.

Ey Ebu Bekir, iki kişi hakkında ne zandasın ki üçüncüleri Allah'tır onların. Sakın mahzun olma, biz Allah korumasında ve Allah desteğindeyiz diyordu. Biz şu anda Allah için buradayız. Hareket noktamız Allah'tır ve Rabbimiz bizi koruyacak, dinini galip getirecektir korkmana ve üzülmene gerek yoktur diyordu. Böyle Allah da ona gü-ven vermiş, görmediğiniz askerleriyle, ordularıyla onu desteklemiş ve sonuçta kendi sözünü üstün getirmiş, kâfirlerin sözünü alçaltmıştır. Allah'ın kelimesi, Allah'ın dini, Allah'ın yasaları üstündür. Allah Azîzdir, dilediğine güç yetirendir ve yaptığı her şeyi belli bir hikmetle yapandır.

Evet şimdi şu anda Rabbinizin bir cihad çağrısı karşısında peygamberini yalnız bıraksanız bile, hiç biriniz onunla birlikte cihada çıkmasanız bile orada onu koruyan, onu galip getiren Allah elbette yine galip getirecektir. Azîz olan, mutlak güç ve kudret sahibi olan ve Hakîm olan Allah'ın hiç kimsenin yardımına ihtiyacı yoktur. Siz ne yaparsanız kendi menfaatiniz için yapmaktasınız. Allah yolunda mallarını ve canlarını ortaya koyanlar kendi nefisleri için ortaya koymuşlardır. Allah yolunda bir fedâkârlıktan kaçanlar da kendi aleyhlerinde bir eylem içine girmişlerdir. Allah cennet karşılığında mü'minlerin mallarını ve canlarını satın almıştır. Öyleyse haydi:

41. "İsteyen, istemeyen, hepiniz savaşa çıkın. Allah yo-lunda mallarınızla, canlarınızla cihad edin. Bilirseniz bu sizin için hayırlıdır."

Ağırlıklı ve ağırlıksız olarak, gerek binitli gerek binitsiz olarak, gerek kolay gerek zor gelerek, gerek genç gerek yaşlı olarak, gerek evli gerek bekar olarak, gerek zengin gerek fakir olarak, gerek silahlı gerek silahsız olarak Allah yolunda savaşa çıkın. İşiniz, aşınız, durumunuz müsait olsa da çıkın olmasa da çıkın. Allah'ın ve Resulünün emrine koşun. Hiç beklemeden emre imtisal edin. Allah yolunda mallarınız ve canlarınızla cihad edin. Malı olan malıyla, canı olan canıyla, ikisine de sahip olan ikisiyle de savaşa gitsin. Sakın ha sakın, Allah yolunda çıkılacak bir cihad için mâzeretlerin arkasına saklanmayın.

Eğer bilirseniz bu sizin için çok hayırlıdır. Haydi hakkınızda hayırlı olana koşun. Haydi imanlarınızı yapabileceğiniz, imanlarınızı hayatınızda görüntüleyebileceğiniz, iman kaynaklı yaşayabileceğiniz bir hayat ortamı oluşturmak üzere savaşa hazırlanın. İslâm düşmanlarına karşı, düşmanlarınıza karşı tedbirlerinizi alarak bölük bölük savaşa çıkın.

Ey Allah ve Resulüne iman edenler! Ey dünya hayatı yerine âhireti satın alanlar! Ey Allah'la böyle bir alışverişte bulunanlar! Fânîyi verip de bâkîye talip olanlar! Dünya hayatının basit zevklerini bırakıp da cennete ve Allah'ın rızasına talip olanlar! Allah yolunda, Allah'ın egemenliğini gerçekleştirmek için, ilay-ı kelimetullah için savaşın. Çünkü unutmayın ki Allah yolunda savaşanlar geçici ve basit dünya hayatını satıp, karşılığında ebedî olan âhireti satın almışlardır. Kim dünya hayatının geçiciliğini, derbederliğini, fânîliğini, zavallılığını bilir de Allah yolunda savaşarak buradaki zevkini, sefasını cennet için fedâ etmeyi becerebilirse, fâniyi verip bâkîyi kazanmayı becerebilirse, Allah'ın rızasını kazanabilirse işte kazançta olan odur. Dünyayı da âhireti de en iyi değerlendiren odur. Öyleyse dünya hayatına karşılık âhireti satın almak isteyenler Allah yolunda savaşsınlar. Bunun başka bir yolu yoktur.

Dünya metaı hem azdır, hem de geçicidir, fânidir. Yâni şu an-da dünyanın ne kadarına sahip olsanız, ne kadarına egemen olsanız, tüm dünya mülkleri, tüm dünya saltanatları sizin de olsa bilesiniz ki çok azdır, âhiretin ve âhiret saltanatının yanında. Madem ki dünya metaı çok azdır, madem ki tüm dünya sizin olsa bile bir gün bitecektir, öyleyse bir gün bitecek olan bir dünya metaı hesabıyla Allah için bir savaştan geri kalarak ebedî bir âhiret hayatını, ebedî bir cenneti fedâ etmek akıl kârı mıdır? Muttakiler için, Allah'la yol bulanlar için, hayatlarını Allah için yaşayanlar için, Allah'ın koruması altına girip Allah'ın istediği gibi yaşayan, Allah adına canları ve mallarını fedâya hazır olanlar için âhiret yurdu gerçekten çok hayırlıdır.

42. "Ey Muhammed! Kolay bir kazanç, normal bir yolculuk olsaydı sana uyarlardı, fakat çıkılacak yol onlara uzak geldi, kendilerini helâk ederek, "Gücümüz yetseydi sizinle beraber çıkardık" diye Allah'a yemin edeceklerdir. Allah onların yalancı olduğunu elbette biliyor."

Eğer çıkacağınız bu sefer kolay bir kazanç, kolay bir sefer olsaydı onlar mutlaka sana uyarlar, seninle birlikte gelirlerdi. Fakat çıkılacak sefer onlara uzak ve zor geldi, meşakkatli geldi. Eğer bu böyle kolayca, zahmetsizce elde edilecek bir ganîmet olsaydı elbette senin peşinden gelirlerdi. Ama bu sefer o münâfıklara ağır geldi, zor geldi de kendilerini helâke sürükleyerek sana diyecekler ki: Eğer gücümüz yetseydi, imkânlarımız elverseydi elbette biz de seninle beraber gelirdik diye Allah'a yemin edecekler. Allah onların yalancı olduklarını, bu sözlerinde samimi olmadıklarını elbette çok iyi bilmektedir. Allah yolunda cihadı terk edecekler, Allah ve Resulünün çağrısından kaçacaklar ve utanmadan bu yalanlarına bir de Allah'ı şâhit tutarak kendi kendilerini helâke sürükleyecek hainler.

Münâfıkların hareket noktası Allah'ın rızası değil ganîmet derdidir. Bunlar aslında kendi menfaatlerinden başka bir şey görmeyen kimselerdir. Sadece dünyayı görebilen insanlardır onlar. Uğrunda savaşabilecekleri her hangi bir dâvâları olmayan insanlardır. Dâvâsız, ne sâdık bir kâfir, ne de sâdık bir Müslüman'dır bunlar. Kitabımızın pek çok âyeti bu zümreyi anlatır. Bunlar sadece kendi canlarını, çıkarlarını düşünen insanlardır. Elde edecekleri bir dünya menfaati varsa, risk ve fedâkarlık yoksa gelirler. Allah için bir savaşta Müslümanlar gibi ölmeyi, yaralanmayı, sıkıntı çekmeyi göze alamayan, Allah için böyle bir fedâkârlığa razı olamayan, kendince savaş gibi bir sıkıntının dışında kalmayı başarı zanneden insanlardır.

Basit düşünceleri, sığ hesaplarıyla hareket eden zavallı insanlar. Bu dünyanın geçici zevk ve eğlencelerine kapılarak Allah için bir savaştan kaçan ve dünyalarını da âhiretlerini de mahveden insanlar. Menfaatlerinden başka bir şey düşünmeyen bu insanlardan ciddi bir fedâkârlık beklemek mümkün değildir. Ağızlarıyla kalplerinde olmayan şeyleri söylerler. Ağızları başka, kalpleri başkadır bunların. İçleri başka, dışları başkadır. Bakın diyorlar ki eğer gerçekten imkân bulabilseydik, gücümüz yetseydi elbette bizler de sizinle gelirdik. Ama Allah biliyor ki onlar yalan söylüyorlar.

43. "Allah seni affetsin; doğrular sana belli olup, yalancıları bilmeden önce, niçin onlara izin verdin?"

Allah'ın Resulü Tebûk seferinden kaçabilmek için asılsız bahaneler öne sürerek kendisini aldatmaya çalışan bir kısım münâfıkların özürlerini kabul ederek onların bu savaştan geri kalmalarına izin vermişti de peygamberinin bu davranışını beğenmeyen Rabbimiz hemen onu uyarıvermiştir. Yâni onun bu davranışını, bu içtihadını onaylamadığını ortaya koyuverdi.

Allah seni affetsin! Allah senin hayrını versin ey peygamberim! Niye böyle yaptın? Savaştan kaçmak için sana özür beyanında bulunan bu insanların özürlerinin doğruluğu, yalancılığı açığa çıkmadan, bu konuda bir araştırma yapmadan niye izin verdin onlara? Sakın bir daha böyle yapma! diyerek uyarıverdi Rabbimiz onu ve bu davranışını onaylamadı. Çünkü eğer Rasulullah efendimiz kendilerinin mâzeretlerini kabul etmeyerek, onlara savaştan geri kalma izni vermeyerek onlar geri kalmış olsalardı elbette onların nifakları açığa çıkacaktı. Böylece Allah için bir fedâkarlık anlamına gelen savaş, mü'minle münafığı ayırıcı en büyük bir imtihan olacaktı.

Tebûk seferinin hazırlıklarının başladığı günlerde insanlardan gelip mâzeretler ileri sürerek Rasulullah efendimizden izin isteyenler oluyordu. Ey Allah'ın Resulü işte şu şu işlerimiz var, şu şu mâzeretlerimiz var, bizi bu işten mazur gör diyorlardı. Bizi affet, bizi bağışla biz bu sefere katılamayacağız. Rasulullah efendimiz de her mâzeret beyan edene izin vermişti.

Rabbimiz buyuruyor ki ey peygamberim, keşke öyle yapmayıp da biraz bekleseydin. Bekleseydin de gerçekten mâzereti olanlarla olmayanlar bir açığa çıksaydı. Rabbin gerçekten inananlarla münâfıkların açığa çıkması için böyle bir imtihan açmıştı. Tabii ki Rasulullah efendimizin merhametine sığınarak böyle bir savaştan yan çizmeye çalışanları oldukları hal üzere bırakacak değildi Allah. Elbette onları tek tek ortaya çıkaracaktı Rabbimiz. Bakın bundan sonraki âyetinde kimlerin izin isteyip kimlerin asla isteyemeyeceğini şöylece açıklıyor Rabbimiz.

44,45. "Allah'a ve âhiret gününe inananlar, mallarıyla, canlarıyla savaşmak istediklerinden ötürü geri kalmak için senden izin istemezler. Allah sakınanları bilir. Ancak Allah'a ve âhiret gününe inanmayan, kalpleri şüpheye düşüp şüphelerinde bocalayan kimseler senden izin isterler."

Allah'a ve âhiret gününe gerçekten iman edenler, malları ve canlarını ortaya koyarak Allah yolunda cihaddan kaçmak için asla senden izin istemezler. Allah'a, Allah'ın istediği gibi iman edenler ve bir gün bu dünyada yaptıkları her şeyin hesabını vereceklerinin bilincinde olanlar, Allah yolunda bir cihaddan geri kalmak için asla izin istemezler. Çünkü zaten Allah'a iman Allah'ın hayata karıştığına imandır. Allah'a iman onun hayat programı gönderdiğine imandır.

Allah'a iman ondan gelen cihad emrine imandır. Allah böyle kendisine, kendisinin istediği gibi iman eden, kendi yolunda cihad eden muttaki kullarını bilmektedir buyurarak Rabbimiz cihadla takva arasında bir ilişkiyi vurguluyor. Cihad bir Müslümanın kalbindeki takvanın açığa çıkmasıdır. Cihad takvanın alâmetidir. Allah o muttakileri bilmektedir. Allah'ın rızasını ve âhiret günündeki mükâfatlarını kazanabilmek için vesileler arayan, bunun için de cihada koşan kullarını çok iyi bilmektedir Allah.

Zaten işte bu âyet-i kerîmesinde Rabbimiz rızasını kazanmada en büyük vesilenin kendi yolunda cihad olduğunu açıkça haber vermektedir. Mâide sûresinin 35. âyeti bunu daha açık anlatıyordu. Evet Allah o muttakileri bilmektedir. Onların değerlerini bilmektedir. Onlara nasıl mükâfatlar lütfedeceğini çok iyi bilmektedir.

Ancak senden yalnızca Allah’a ve âhiret gününe inanmayan, kalplerine iman yerleşmemiş, kalpleri şüpheye kapılmış, imanlarında şüpheye düşmüş kimseler izin isterler. Allah’a güvenleri olmayan, Allah’ın kendi yolunda savaşan kullarına yardımına güvenmeyen, âhiret konusunda, cennet konusunda hep bir şüphe içinde olanlar ancak senden izin isterler. Yâni inanmadıkları halde iman gösterisinde bulunan münâfıklar, ancak cihaddan kaçmak için senden izin isterler. Âhirete ve cennete inanmayan insanların Allah için bir savaşı, bir fedâkarlığı göze almaları asla mümkün değildir. Onların ne Allah yolunda mal harcamaları, ne de canlarını ortaya koymaları mümkün değildir.

46. “Eğer savaşa çıkmak isteselerdi bir hazırlık yaparlardı. Ama Allah davranışlarını beğenmedi de onları alıkoydu. “Acizlerle beraber oturun” denildi.”

Gerçekten onlar savaşa çıkmak isteselerdi elbette onun için bir hazırlık yaparlardı. Eğer kalplerinde gerçekten Allah için bir savaş niyeti olmuş olsaydı, silah ve erzak yönünden bir hareketin, bir hazırlığın içine girerlerdi. Onların böyle bir hareketin içine girmemeleri aslında cihaddan kaçma niyetlerini açığa vurmaktadır. Lâkin Allah onların seninle birlikte cihada çıkmalarını hoş görmedi de onları bu işten alıkoydu. Onların seninle birlikte gelmelerini istemediği için Allah isteklerini, azimlerini kırıverdi. Ayaklarını dolayıp kalplerine tembellik ve isteksizlik koyuverdi. Onlara savaştan geri kalan âcizlerle beraber, kadın ve çocuklarla beraber oturun dedi. Tevkif etti onları.

Elbette bir şeye inanan, bir şey için samimi bir niyet taşıyan kişi onun için hazırlık içinde olmalıdır. Peki var mı şu anda cihad için bir hazırlığınız? Bir planınız programınız var mı şu anda? Ruhunuzu, kalbinizi, bineğinizi, silahınızı hazırlamak gibi bir derdiniz, bir endişeniz var mı? Allah’ın dinini yeryüzünde hakim kılma, inancınızı yaşama diye bir derdiniz var mı? Allah’ın tüm dinlere, tüm sistemlere üstün kılmak üzere gönderdiği bu hak dinini yeryüzünde üstün getirme diye bir hesabınız var mı? Peki oturduğunuz yerden mi olacak bu? Rasu-lullah oturduğu yerden mi gerçekleştirdi bunu? Rasulullah efendimiz bir hadislerinde şöyle buyuruyordu:

“Kim ki Allah yolunda cihad etmeden, cihad etme niyetini içinden geçirmeden ölürse nifak üzere ölmüştür”

Öyleyse bu halimizle münâfıklara mı benziyoruz, yoksa mü’minlere mi? bunu iyi bir düşünelim Allah için.

Allah o münâfıkların seninle birlikte çıkmalarını istemedi. Yâni biraz da Rabbimiz önceki uyarısından ötürü sıkıntıya düşen Peygamberini teselli ediyordu burada. Ey peygamberim, aslında sen onlara izin vermesen de zaten onlar seninle bir savaşa çıkmayacaklardı. Sen üzülme, çünkü onların seninle birlikte çıkmaları sana zerre kadar bir hayır kazandırmayacağı gibi bilâkis çok zararları olacaktır. Çünkü:

47. "Aranızda savaşa çıkmış olsalardı, ancak sizi bozmağa çalışırlar ve fitneye düşürmek için aranıza sokulurlardı. İçinizde onlara kulak verenler var. Allah kendilerine yazık edenleri bilir."

Eğer onlar sizinle birlikte savaşa çıkmış olsalardı sizin için fitne ve fesattan başka bir şey artırmazlar, aranıza fitne sokmak üzere sa'y ederlerdi. İçinizde onlara kulak verenler vardır. İçinizde onlara haber taşıyanlar vardır ve Allah elbette böyle kendilerine yazık edenleri bilmektedir.

Evet içinizde onların lakırdılarına kulak veren, onların fitne-lerini dinleyenler vardır. Onların fitnelerine kulak verecek, onları din-leyecek, onlara itaat edecek, onlarla birlikte hareket edecek zayıf kimseler vardır. Onların açtıkları fitne çığırından gidebilecekler vardır. Böylelerini etkileyip moral men onları çökertecekler bu münâfıklar. Onun içindir ki onların sizden, saflarınızdan uzak olması daha hayırlı olduğu için Rabbiniz sizin hayrınıza takdirde bulundu. Ama elbette Resul (a.s) hemen onlara izin vermeseydi, Allah münâfıklıkları açığa çıkacaktı.

48. "Andolsun ki, daha önce de fitne koparmak istemişlerdi. Sana karşı bir takım işler çeviriyorlardı, sonunda onlar istemedikleri halde hak ortaya çıktı, Allah'ın emri üstün geldi."

Çünkü bu adamlar bundan önce de, Tebûk seferinden önce de sizin aranızda fitne koparmak istemişlerdi. Bundan önce de aranızdaki arkadaşlarını etkileyip, onların güçlerini kırıp fitneye düşürmek istemişlerdi. Ama sonunda onlar istemedikleri halde hak ortaya çıktı. Allah'ın yardımı geldi ve Allah'ın emri, Allah'ın takdiri, Allah'ın dini üstün geldi.

Meselâ Uhut savaşında münâfıkların reisi Übey Bin Selül 300 kadar arkadaşıyla savaş alanını terk edince bu Müslümanlarda şok etkisi yaptı. Onların bu tavırlarından dolayı Müslümanların içinde çok ciddi tedirginlik yaşayanlar oldu. Hattâ kimileri onların etkisiyle morallerini, dirençlerini yitirip geri çekilmeyi bile düşünür olmuşlardı. Ordunun içinde ciddi bir bozgun, ciddi bir çözülme başlamıştı. Halbuki Allah, onların dostu idi. Onları kendilerinden çok seven, onlar adına en hayırlı, en güzel kararı alacak olan Allah'tı. Onlara yardım edip düşmanlarına karşı

galip getirecek, dini yüceltecek olan Allah'tı. Rab-bimiz yardımıyla onları korundu da onlar Allah'ın yardımıyla münâfıkların oyunlarına gelmediler. Münâfıklar gibi Rasulullah'ı ve Müslümanları kendi başlarına terk edip gitmediler.

Bedirde de aynı şeyleri yapmışlardı bu hainler. Yine Medine-de peygambere bir komplo kurarak öldürmek istediler. Çok çeşitli planların, provokasyonların içine girdiler. Ama Allah peygamberini de korudu, dinini de hakim kıldı. Onun içindir ki onların bu seferde sizinle birlikte olmayışları, sizin hakkınızda hayırlıdır.

49. "Onlardan, "Bana izin ver, beni fitneye düşürme" diyen vardır. Bilin ki onlar zaten fitneye düşmüşlerdi. cehennem, inkâr edenleri şüphesiz kuşatacaktır."

Onlardan kimileri de bu cihaddan kaçmak için diyorlar ki, ey peygamber, bana izin ver, beni fitneye düşürme, beni günâha sokma. Senin iznin, senin onayın olmadan eğer bu cihaddan geri kalırsam fitneye düşer, günâha batarım. İşimiz, aşımız, ticaretimiz, malımız,

mülkümüz, evimiz, barkımız, çoluğumuz, çocuğumuz helâk olacak. Gel bize izin ver de bu felâketlere düşmeyelim.

Veya kimileri de diyorlardı ki ey Allah'ın Resulü, ben kadınlara düşkünüm. Şimdi oraya gider de sarışın Rum kadınlarını görürsem dayanamayarak bir günâha düşerim. İyisi mi gel izin ver.

Ya da diyorlar ki ey Allah'ın Resulü biz bu cihada gitmek is-temiyoruz. Bu cihad bize çok ağır geliyor, iyisi mi gel sen izin ver de bizim başımızı belâya sokma. Seniz izninle bu savaştan geri kalalım da günaha girmeyelim diyorlar.

Veya işte ey Allah'ın Resulü daha biz adam olamadık, daha biz nefislerimizi terbiye edemedik, bırak bizim gibi zayıfları da şimdilik nefislerimizin ıslahıyla uğraşalım diyerek sudan bahanelerle savaştan muaf tutulmalarını istiyorlar.

Hayır hayır, onlar Allah yolunda bir cihaddan kaçarak aslında fitnenin ta ortasına düşmüşlerdir. Bundan daha büyük bir fitne olabilir mi? Çünkü Allah için bir savaştan kaçanlar, Allah için bir fedâkârlığı göze alamayan insanlar yaşarken ölmüş insanlardır. İşte tarih içinde böyle dinleri uğrunda, özgürce bir hayata kavuşmaları ve Müslüman-ca bir dünyaya ulaşmaları uğrunda Allah'ın cihad emrini yerine ge-tirmeyen, düşmanla karşı karşıya gelmeyi göze alamayan nice toplumların mahvolduklarını, perişan olduklarını, yıllar yılı galip toplumların kölesi olarak zillet içinde bir hayatın mahkumu olarak silinip gittiklerini görüyoruz. Allah

için bir savaşı göze alamadıkları için galip toplumların elinde oyuncak olmuş, varlıklarını, şahsiyetlerini, hürriyetlerini kaybetmiş, dinlerini, tarihlerini kaybetmiş, silinip gitmiş nice milletler tanıyoruz.

Evet Allah ve Resulünün cihad çağrısı karşısında olmadık mâzeretlerin arkasına saklanan bu münâfıkların sadece menfaatleriyle hareket ettiklerini de bakın bundan sonraki âyet şöyle ortaya koyuyor:

50. "Sana bir iyilik gelince onların fenasına gider; bir kötülük gelse, "Biz önceden ihtiyatlı davrandık" derler, sevinerek dönüp giderler."

Sana bir iyilik gelince onların ağırına gider. Ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcusu Müslümanlar size bir iyilik, bir zafer, bir galibiyet, bir ganîmet ulaştığı zaman o münâfıklar üzüntülerinden deliye dönerler. Kendileri iman ehli olmadıklarından iman ehlinin ulaştığı bir hayır onları üzüntüye gark eder. Sana bir musîbet, bir zarar, bir mağlubiyet dokunduğu zaman da sevinçlerinden bayram ederler. Biz önceden tedbirimizi almış, kafalarımızı çalıştırmış ve onlarla birlikte olmamışız diyerek sevinç içinde dönüp giderler. Alçaklar güya kendilerini dünyada etkin ve yetkin zannederler. Allah'ı, Allah'ın takdirini görmezden gelerek her şeyi kendi plan ve programlarıyla başardıklarını zannederler. Başarılarını ve kayıplarını kendilerine izâfe ederek başarılarından ötürü sevinip kayıplarından ötürü üzülürler.

Evet peygamberin savaş dâvetine icâbet etmeyenler, peygamberi ve Müslümanları yalnız bırakanlar, Allah için çıkılan bu savaşta peygamberin ya da Müslümanların başlarına bir şeyler isâbet edince, bir zarar ulaşınca zavallılar diyorlar ki doğrusu Allah bize nî-met verdi. Allah bizi korudu. İyi ki bizler akılsızlık edip o savaşa gi-denlerle beraber olmadık. Onlarla birlikte gitmedik de onun için ka-zandık. Peygamberin ve beraberindeki Müslümanların başına gelen-ler bizim de başımıza gelmedi diye sevinirler. Zavallılar Allah ve Resulünün emrettiği bir savaş konusunda Allah ve Resulünün emrine muhalefet ederek Müslümanlarla birlikte olmamayı nîmet kabul ediyorlar.

Allah için bir savaşta Müslümanlar gibi ölmeyi, yaralanmayı, sıkıntı çekmeyi göze alamayan, Allah için böyle bir fedâkarlığa razı olamayan zavallılar kendilerince bir kısım musîbetlerin dışında kalmayı başarı zannediyorlar. Alçakların sözleri anlayışları ne kadar da basit, düşünceleri ne kadar da sığ, hesapları ne kadar da yanlış değil mi? Bu dünyanın geçici zevk ve eğlencelerine kapılarak Allah için bir savaştan kaçan insanlar ne kadar da zavallı insanlar değil mi? Halbuki Allah'ın ve Resulünün her dâvetine koşan Müslüman, Uhutta şehit de

olsa, Bedirde mağlup da olsa veya şu anda dünya savaşlarında yenilmiş de olsa, görünürde kâfirler karşısında ezilmiş de olsa kazanan yine odur, galip gelen yine odur, üstün olan yine odur. Çünkü galibiyet ya da mağlubiyet, zafer ya da hezimet dünya şartlarına göre hesap edilmez. Galibiyet ve mağlubiyet âhiret şartlarına göre yapılır.
51. "De ki: "Allah'ın bize yazdığından başkası başımıza gelmez. O bizim Mevlâ'mızdır, inananlar Allah'a güvensin."

Evet bu beyinsizlere de ki peygamberim, ey akılsızlar nasıl düşünüyorsunuz böyle? Bilmiyor musunuz ki Allah'ın bir takdiri vardır? Bilmiyor musunuz ki kulları üzerinde tek egemen Allah'tır? Bil-iyor musunuz ki Allah'ın bizim için yazdığından başkası bizim başımıza gelmez. Acı-tatlı, başarı-kayıp, zafer-hezimet, ölüm-şehadet başımıza ne gelmişse hepsi Allah'ın takdiriyledir. Ondan bize ne gelmişse bizim hayrımızadır. Çünkü O bizim Mevlâ'mızdır. O bizim sahibimiz-dir. Biz O'nun yolunda olduğumuz müddetçe, O'nun rızası istikâmetinde hareket ettiğimiz müddetçe, O'nun kararlarını uyguladığımız müddetçe O bizim Mevlâ'mızdır.

52. "De ki: "Bize iki iyilikten, gazilik ve şehitlikten başka bir şeyin gelmesini mi bekliyorsunuz? Oysa biz Allah'ın kendi katından veya elimizle, sizi bir azaba uğratmasını bekliyoruz. Bekleyiniz, doğrusu biz de sizinle birlikte beklemekteyiz."
Bu zavallılara de ki ey peygamberim, ey münâfıklar sizler bizim hakkımızda iki iyilikten başka bir şey mi bekliyorsunuz? Gazilik ya da şehadetin dışında başka bir şey mi bekliyorsunuz? Başka değil bizler Allah için çıktığımız bir savaştan ya gazi olarak, ya da şehit olarak döneriz. Allah yolunda olduğumuz sürece bizim için bunların her ikisi de hayırlıdır. Bizim için kayıp diye bir şey yoktur. Biz şehit ol-sak da galibiz, mağlup olsak da, muzaffer olsak da. Çünkü bizim ha-reket noktamız Allah'ın rızasıdır. Biz yaşasak da Allah'ın kullarıyız ölsek de. Allah yolunda olduğumuz sürece cennet bizimdir.

Bekleyin, sizinle beraber ben de bekliyorum. Bekleyelim ve âkıbeti görelim. Hep beraber göreceğiz sonucu. Siz mi haktasınız, yoksa bizler mi haklıyız. Allah yolunda savaşanlar, Allah yasalarıyla hareket edenler mi kazanacak yoksa sizler mi? Allah yasaları mı hak mış, yoksa sizin sarıldığınız küfür yasaları mı?Yakında göreceğiz. Bakın Allah'ın elçisi ne kadar rahat ve kendisinden emin bir tavır ser-giliyor münâfıklar ve kâfirler karşısında. Müslüman gerçekten Müslüman'sa o yolundan emindir. Yolunun doğruluğundan kesin emindir ve huzur içindedir.

Evet dün olduğu gibi şu anda da bir bekleyiş var. Kâfirler de bekliyorlar, Müslümanlar da bekliyorlar, münâfıklar da bekliyorlar. Onlar da bir bekleyiş

içindeler, bizler de. Bakalım görelim Allah ne yapacak? Yakında onlar da görecekler, bizler de göreceğiz. Tarih boyunca bu hep böyle olmuştur. Meselâ bir Nuh (a.s) kendisine iman eden beş on Müslüman'la birlikte kâfirlere karşı 950 yıl beklemiş. Hûd (a.s) süper bir güç karşısında bir avuç garibanlarla bekledi. Sâlih (a.s) Semûd'un güçlü kuvvetli zâlimlerine, kâfirlerine karşı bir avuç Müslüman'la bekledi. Lut (a.s) sadece kendisine inanmış iki kızıyla bekledi. İbrahim (a.s) büyük zâlim Nemrut tarafından ateşe atılana kadar bekledi. Musâ (a.s) azgın Firavunun denizde gebertilişine kadar bekledi. Muhammed (a.s) Allah'ın yardımı gelene kadar bekledi.

Şu anda biz de bekliyoruz bizim karşımızdaki kâfirler de bek-liyorlar. Bekleyelim bakalım Rabbimiz ne edecek? Ne gösterecek?. Onlar bizim için sadece şehâdet veya gazi olmayı bekliyorlar, ama biz onlar için, ya bizim ellerimizle ya da bizzat Rabbimiz tarafından kesin bir helâk bekliyoruz.

53,54. "Ey Muhammed! De ki: "İstekli yahut isteksiz olarak verin, nasıl olsa kabul edilmeyecektir. Siz şüphesiz fâsık bir topluluksunuz. Verdiklerinin kabul olunmasına engel olan, Allah'ı ve peygamberini inkâr etmeleri, namaza tembel, tembel gelmeleri, istemeye, istemeye vermeleridir."

Evet de ki peygamberim onlara, ister gönüllü, ister gönülsüz, ister isteyerek ister istemeyerek infakta bulunun. Kesinlikle bilesiniz ki bu infaklarınız sizden kabul edilmeyecek. Allah onu sizden kabul etmeyecektir. Çünkü sizler fâsıklar topluluğusunuz. Allah'a imandan, itaatten, kulluktan çıkmış bir topluluksunuz. Adamlar hem türlü türlü mâzeretlerin arkasına saklanarak Allah için çıkılacak bir cihaddan kaçmak istiyorlar hem de bu niyetlerini gizleyebilmek için mücahitlere maddî katkıda bulunmak, infakta bulunmak istiyorlardı. Siz yürüyün ey Müslümanlar, arkanızda biz varız diyorlardı. Sizi desteklemeye hazırız diyorlardı. Her ne kadar bizler sizlerle birlikte gelemiyorsak da paralarımızla yanınızdayız diyorlardı. Ama hainler Allah rızası değil de sadece insanlara gösteriş için hareket ediyorlardı. Bunun bir başka sebebi de:

Allah'ı ve peygamberini inkâr etmeleri, namaza tembel, tembel gelmeleri, istemeye, istemeye vermeleridir. Evet onlar namaza tembel ve isteksiz davranırlar. Namaza inanmadıklarından, namazla sevap beklemediklerinden zoraki kılarlar. İdama gidiyorlarmış gibi namaza giderler. Namazla çevrelerine karşı din kurtarma derdindedirler. Yâni adamlar Müslüman olmadıkları halde bir kısım menfaatler devşirmek ve de kendilerini Müslümanların elinden kurtarabilmek için çırpınan kimseler. Bunun için bu adamlar her gün Müslümanların mescidinde Müslümanlarla beraber olmak, Müslümanlarla beraber görünmek, Müslümanlarla beraber namaz kılmak zorunda kalıyorlardı. Aksi taktirde İslâm toplumunun bir üyesi olmaktan çıkmaları söz konusuydu. Onun için münâfıklar kendilerini ele

vermemek için istemeye, istemeye namaz kılmak zorunda kalıyorlardı. İstemeye, istemeye infakta bulunmak zorunda kalıyorlardı. İnanmadıkları bir şeyi yapma azabına katlanmak zorunda kalıyorlardı. Onun içindir ki Rabbimiz ne namazlarının, ne de infaklarının onlardan asla kabul edilmeyeceğini söylüyor. Öyleyse:
55. "Artık onların malları ve çocukları seni imrendir-mesin. Allah bunlarla onlara dünya hayatında azap etmek ve canlarının inkârcı olarak çıkmasını ister."

Ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcuları, sakın onların malları ve çocukları seni imrendirmesin, sizi imrendirmesin. Sakın o münâfıkların ellerindekilere imrenmeyin. Malları, mülkleri, ev-lâtları, ekonomik ve siyasal güçleri karşısında sakın içinizde onlara karşı bir eziklik duymayın. Onlara verilenlerin hiç birisi onların hayrına değildir. Allah bu dünya hayatında onlar sebebiyle onlara azap etmek istiyor. Kâfirler olarak canlarının çıkmasını istiyor. Onların hiç birisi bu dünyada kalıcı değildir, âhirete de intikal edici şeyler değildir.

Sakın ha ey Müslümanlar bunlar niye bize verilmemiş de bu kâfirlere verilmiş diye mahzun olmayın. Bu kâfirlerin sahip oldukları şeyler karşısında sakın ha bir aşağılık duygusuna kapılmayın, bir şahsiyet bozukluğu yaşamayın. Unutmayın ki onlar bu sahip olduklarıyla Allah'ı ve âhireti unutuyorlar. İşte onun için vermiştir Allah onlara bunları.

İşte görüyorsunuz ki münâfıklar ve kâfirler Allah'la, Allah safında yer almış Müslümanlarla giriştikleri savaşta mallarına, evlât-larına güvenmektedirler. Mal ekonomik gücü, evlât da askeri ve siyasal gücü anlatır. İşte kâfirler ve münâfıklar mallarına, evlâtlarına, ma-kamlarına, konumlarına güvenerek Allah'a ve Allah yolunun yolcularına savaş açmaktadırlar. Allah o verdikleriyle onların azaplarını artırmaktadır. Onlar o sahip olduklarına tutkularından ötürü münâfıklık yapmaktadırlar.

İşte görüyoruz ki adamlar onlara bekçilik yapacağız diye bir cihaddan geri kalmaktadırlar. Onlara tutkularından dolayı Allah'ın is-tediği kulluğa yönelemiyorlar. Böylece Allah onlara bu dünyada azap etmektedir. Bundan daha büyük bir azap olabilir mi?
56,57. "Sizden olmadıkları halde, sizinle beraber olduklarına Allah'a yemin ederler. Oysa onlar korkak bir topluluktur. Bir sığınak veya mağara yahut girecek bir yer bulmuş olsalardı, çarçabuk oraya yönelirlerdi."

Evet o münâfıklar, o inanmadıkları halde iman gösterisinde bulananlar, sizden olmadıkları halde sizden olduklarına, sizinle birlik olduklarına dair Allah adına yemin ederler. Vallahi de billahi de biz de Müslümanız, biz de sizdeniz diye

yemin ederler. Halbuki onlar sizden değildirler. Kalpleri, duyguları, düşünceleriyle onlar kâfirlerdendirler. Kâfirlerden yanadırlar. Ancak sizden gelebilecek bir takım tehlikelerden korktukları için küfürlerini gizlemek ve sizden görünmek istiyor-lar.

Müslümanların güçsüz olduğu ortamlarda bunlar küfürlerini açıkça ortaya koyarlar. Böyle münâfıkça tavırlara ihtiyaç duymazlar. Ama Müslümanların güçlü oldukları ortamlarda bu tür insanlar inanmadıkları halde inanmış gibi görünürler ve için için kâfirlerle işbirliği içine girerek Müslümanları arkadan hançerlemeye çalışırlar. Kâfir güç odaklarıyla gizli gizli anlaşmalar yaparak Müslümanları yok etmenin hesabına girerler. Kâfirlerle birlikte hareket ederler ama aslında bu adamlar kâfirlerle de beraber değillerdir. Yâni bu münâfıkların asıl amacı küfür de değildir. Yâni bir kâfir gibi ideolojik bir küfür taraftarı da değillerdir. Müslüman da değillerdir. Bunlar kimliksiz insanlardır, dâvâsız insanlardır. Onların dinleri de, davaları da sadece menfaatleridir. Menfaatleri gereği bir sarkaç gibi bazen küfre ve kâfirlere bazen da imana ve Müslümanlara meylederler. Yâni hem iman safının, hem de küfür safının bu tür insanlardan ciddi bir fedâkarlık beklemeleri mümkün değildir.

Eğer onlar sizden sığınabilecek, sizden kurtulabilecek bir mağara, bir sığınak, bir barınak, bir kale veya dar da olsa girebilecekleri bir delik bulmuş olsalardı mutlaka oraya girecekler, o tarafa dönecekler, oraya sığınacaklardı. Serkeş atlar gibi mutlaka o tarafa doğru ko-şarlardı. Yâni sizden o kadar nefret ediyorlar ki, size karşı o kadar büyük düşmanlık besliyorlar ki sizden kurtulmak için en kötü bir sığınak bulsalar bile kaçıp oraya sığınacaklar.

Ama tabii böyle rol yaparak bir görüntü sergilemeleri de onları çok sıkıyor. Kâfirliklerinin açığa çıkmaması için vâki olan Allah için bir savaşta mallarını ve canlarını ortaya koymak zorunda kalmış olmaları aslında onları kahrediyor.

Evet canlarını, mallarını, mevkîlerini, ticaretlerini koruyabil-mek için dışarıdan Müslüman görünmeleri çok zor geliyordu kendilerine. Küfre bile samimi bağlılıkları olmayan böyle menfaatperestler eğer sığınabilecekleri bir ağaç kovuğu, başlarını sokabilecekleri bir tünel, bir delik bulmuş olsalardı elbette sizden kaçıp oraya sığınırlar, orada kâfirce bir hayatı rahat yaşarlardı. Ama artık her taraf Müslüman'la dolduğu için böyle bir tenha bulamadıkları için Müslümanların arasında yaşamak zorunda kalıyorlardı. Aslında bu kendi tercihlerinin bir cezasıydı onlara. Çünkü Rabbimiz münâfıklıktan razı değildir. İn-sanları serbest bırakmış, sonucuna katlanmak şartıyla dileyen mü'-min, dileyen de kâfir olsun, ama münâfık olmayın buyurmuştur. Yâni kâfire bir hürriyet tanımıştır. Onun zorlanmasını yasaklamıştır. Çünkü zorlandığı zaman kâfir münâfık olacaktır ve Allah'ın buna rızası yoktur. Allah'ın hukuku böyledir, ama şu anda Allah yasalarından habersiz

yaşayan dünyanın her yerinde uygulanan baskı sistemleri ancak kendi sistemlerine karşı münâfıklar yetiştirmektedir. İşte şu anda ben Allah dinine göre bir hayat yaşamak istiyorum diyen insanları münâfıklaştırıyor bu sistem. İnancına ters bir hayat yaşamak, insana bu dünya hayatında en büyük bir ceza, en büyük bir azaptır. İnsanlar hür iradeleriyle tercihini yapabilmelidirler. Allah böyle istiyor.
58,59. "Sadakalar hakkında sana dil uzatanlar vardır. Onlara verilirse hoşnut olurlar, verilmezse, hemen öfkeleniverirler. "Eğer onlar, Allah ve Peygamberinin kendilerine vermiş oldukları şeylere razı olsalar ve "Allah bize yeter, O ve peygamberi bol nîmetinden bize verecektir; doğrusu biz Allah'a gönül bağlayanlardanız" deselerdi daha hayırlı olurdu."

O münâfıklar içinde sadakalar konusunda sana ve Müslümanlara dil uzatanlar da vardır. Kendilerine uğrunda hareket ettikleri dünya mallarından verildiği zaman hoşnut olurlar, verilmediği zaman da gazaplanırlar.

Evet sadakaların taksimi konusunda, zekatların tevzii konusunda onlar sana dil uzatırlar. O zekat mallarından kendilerine bol bol verirsen seni takdir ederler, senin yaptığını beğenirler. Ama razı olacakları kadar vermezsen seni ayıplamaya kalkışırlar. Kitabımızın çeşitli yerlerinde münâfıkların bu tutumları anlatılır. Savaşlardan elde edilen ganîmetlerin taksimi konusunda Rasulullah efendimizi âdil olmamakla suçlamaya çalıştıklarını gördük. Adamlar materyalist olduklarından her şeyin kendilerine verilmesini istiyorlar. Hak etmedikleri şeylere ulaşmak istiyorlar.

Halbuki eğer onlar Allah ve Resulünün verdiklerinden hoşnut olsalar, kendilerine verileni yeterli bulmuş olsalardı, bize Allah yeter, Allah nasıl olsa pek yakında bize fazlından, kereminden bolca verecektir demiş olsalardı, biz gerçekten Allah'a rağbet edenlerdeniz de-miş olsalardı onlar hakkında daha hayırlı olurdu buyuruyor Rabbimiz. Biz ganîmet için Müslüman olmadık, biz Rabbimizin rızasını ve cennetini isteriz deyiverselerdi haklarında çok daha iyi olurdu. Kendileri ölçüp biçeceklerine Allah ve Resulünün takdirine, ölçüp biçmesine razı olsalardı çok daha hayırlı olurdu.

Çünkü hayatın programını, hayatın yasalarını belirleme yetkisi Allah ve Resulüne aitti. Öyleyse bizler onlar gibi olmayacak Allah ve Resulü bizim için ne ölçüp biçmişler, nasıl bir hayattan razı olmuşlarsa biz de onlardan razı olacağız. Allah bize yeter, Allah'ın razı oldukları bize yeter diyeceğiz. Biz sadece Allah'a rağbet edenleriz diyeceğiz. Bu dünya hayatında bizim için bir fakirlik yazmış olsa bile öbür tarafta bize bolca verecek diyeceğiz ve ondan razı olacağız. Çünkü bizler mü'min kimseler olarak inanıyoruz ki mallarımız konusunda tek yetkili Allah'tır.

Evet sadakalar konusunda, zekatlar ve ganîmetlerin taksimi konusunda Allah'ın yasalarından memnun olmayanlar, Allah ve Resulünün takdirine başkaldıranlar, Allah ve Resulünün yasakladığı yollardan mal ve mülke ulaşmak isteyenler münâfıklardır.
60. "Zekatlar: Allah'tan bir farz olarak yoksullara, düşkünlere, onu toplayan memurlara, kalpleri Müslümanlığa ısındırılacaklara verilir; kölelerin, borçluların, Allah yolunda olanların ve yolda kalanların uğrunda sarf edilir. Allah bilendir, Hakîmdir."

Sadakaların, zekatların kimlere verilmesi gerektiğini anlatıyor bu âyetinde Rabbimiz. Evet zekatlar burada anlatılan sekiz yere harcanacaktır. Bu sekiz sınıfın dışında başka yerlere zekatın verilmesi caiz değildir. Kimmiş bunlar?

1: Fakirler. Zarûrî ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olan, bu konuda başkalarına muhtaç olan kimseler. Çalışıp çabalayıp da kazandıkları aslî ihtiyaçlarını karşılamaya yetmeyen kimseler fakirdir. İşte böyle ihtiyaç sahiplerine verilecektir zekat.

2: Miskinler. Hiç bir şeyi olmayan kimseler. Ya bedensel bir özründen, bir sakatlığından ötürü veya başka sebepler yüzünden ça-lışıp rızkını, geçimini sağlayamayan miskinlere de zekat verilecektir. Bir başka anlayışla miskin fakir olduğu halde dilenmeyen, fakirliğini ortaya koyamayan kimsedir. Yâni dışarıdan bakıldığı zaman ihtiyaç sahibi olduğu bilinemeyen iffetli fakirlerdir. Bunlar araştırılacak, bulunacak ve zekat fonundan ihtiyaçları karşılanacaktır.

3: Zekat toplayıcıları, zekat memurları. İster zengin ister fakir olsunlar zekat toplamakla görevli olan memurlar. Toplamak ve dağıtmakla görevli olan kimselerin ücretleri de zekat fonundan karşılanır.

4: Müellefe-i gulûb, kalpleri İslâm'a ısındırılacaklar. İslâm'a ka-zandırılacak, yahut da kâfirlerin safına geçip de Müslümanlara zarar verebileceklerinden korkulan kimseler. İşte böyle kimselere İslâm'a kazandırılsın diye, zararlarından emin olunsun diye zekat verilebilir. Fıkıh kitaplarında detaylarını görebilirsiniz. Ancak bu kimselere verilecek zekat uygulamasının bugün de devam edip etmediği konusunda ihtilâf vardır. Hanefîler bu uygulamanın İslam'ın güçlendiği Hz. Ömer efendimiz döneminde kaldırıldığını ve artık böylelerine zekatın verilmesine gerek kalmadığını söylerlerken diğer fakihler bunun bugün de geçerli olduğunu söylemektedirler.

5: Mükâtep köleler. Kölelikten kurtulmak için efendisiyle anlaşma yapmış ama hürriyetinin bedelini ödemekte güçlük çeken kölelere antlaştıkları meblağı ödeyebilmeleri için zekat verilir. Veya köleleri hürriyetlerine kavuşturmak üzere tüm kölelere zekat verilecektir.

6: Borçlular. Borç altında ezilen borçlulara da zekat verilir. Yâni borçlu olup da tüm malı borçlularına dağıtıldığı zaman fakir düşebilecek kimselere de zekat verilir. Tabii bir haram yolunda, bir İsrâf yolunda borçlanmamış olmalıdır bu kimseler.

7: Allah yolunda olanlar. Allah yolunda Allah'ın dininin yücel-tilmesi, Allah'ın dininin, Allah'ın yasalarının yeryüzünde egemen ol-ması için savaşan mücahitlere silah, mühimmat vs. alımı için zekat verilir. Ordunun komutanına verilir. Veya Allah yolunda çalışan, ilimle uğraşan kimseler de bunun içine girer.

8: Yolda kalmışlar. Yolda kalıp da ihtiyacı olanlara da zekat verilir.

İşte bu Allah'ın farz kılıp sınırlarını belirlediği, yasalaştırdığı bir farizadır. Allah bilendir, bilgisi tam olandır ve her yasasını hikmetle koyandır, hayata hakim olandır.

61. "İkiyüzlülerin içinde "O her şeye kulak kesiliyor" diyerek peygamberi incitenler vardır. De ki: "O kulak, Allah'a ve mü'minlere inanan, sizin için hayırlı olan, içinizden inanan kimselere rahmet olan bir kulaktır. "Allah'ın peygamberlerini incitenlere can yakıcı azabı vardır."

Yine o münâfıklar içinde dilleriyle, söz ve davranışlarıyla peygamberi incitenler vardır. O her şeye kulak kesiliyor diyorlar. O bir ku-laktır diyorlar. O her şeye kulak veren, duyduğu her şeyi doğrulayan bir kulaktır diyorlar. De ki, o sizin için bir hayır kulağıdır. Şer kulağı değildir. O sadece hayrı dinler, hayra kulak verir ve sadece onunla amel eder. Sadece hayırla hareket eder. Allah ne indirmişse, ne buyurmuşsa ona kulak verir, onu dinler, onu tasdik eder ve onun eylemini gerçekleştirir. Haber verdikleri konularda mü'minleri tasdik eder. Onlara güveninden dolayı onları doğru çıkarır.

Evet o peygamber iman etmelerinden ötürü, imanlarına se-bep olması sebebiyle mü'minler için bir rahmet sebebi, rahmet ka-pısı, rahmet kulağıdır. Çünkü mü'minler tüm hayırlara kendileri için açılmış o rahmet kapısından, o rahmet kulağından ulaşırlar. Çünkü vahiy o mübârek kulağa aktarılmaktadır.

Rasulullah efendimize hakaret etmeye çalışıyorlardı. O bir ku-laktır. O her şeyi dinleyen bir kulaktır. Herkesi dinleyen, herkese kulak veren, huzurunda herkese konuşma fırsatı tanıyan, her duyduğuna inanan saf bir kulaktır diyorlardı. O efendi köle ayırımı yapmadan herkesi dinliyor. Herkes onun yanına girebiliyor. Kapısında nöbetçi, kapıcı yoktur onun. Çevresinde korumaları yoktur onun. Hainler is-tiyorlardı ki herkes onun yanına yaklaşamasın. Köleler, garibanlar peygamberin yanına rahat giremesinler ki kendilerinin pis ağızlarından dökülen küfür ve nifak dolu sözleri peygambere anlatamasınlar, duyuramasınlar. Duyursalar bile peygamber bu kölelerin, bu aşağılık insanların sözlerine kulak verip onlara inanmasın da kendileri gibi asil, soylu, efendi kimselere inansın. Onlara güvenmeyip kendileri gi-bi saygın kimselere güvensin.

Evet Rasulullah'a ulaşmada aracıların olmasını istiyorlar. Herkesin peygambere ulaşmasını istemiyorlar. Bugün de insanların direk peygambere ulaşmasının mümkün olmadığını, bir takım aracılarla ancak ulaşılabileceğini iddia edenler vardır. Birilerine bağlanmadan, birilerinin el eteğine yapışmadan ona ulaşmanın mümkün olmadığını söyleyenler de öyle mi düşünüyorlar bilemiyorum.

Hayır hayır, o peygamberin kulak vermesi sizden iman eden-ler için hayırlıdır. Rahatça kendisine ulaşmanız, rahatça derdinizi an-latabilmeniz, problemlerinizi sorabilmeniz için bir rahmettir o peygam-ber. Herkesi dinler, ama herkesin dediğini yapmaz. O Allah'ı inanır ve Ondan gelen vahye tâbi tutar o dinlediklerini, vahiy süzgecinden geçirir ona uygun olanları yapar. Sizi de dinler ama sizin dediklerinizi yapmaz o peygamber.

Veya bizler onun yanında kalplerimizdekini gizleyerek ağız-larımızla Müslüman olduğumuzu söyledik mi, bir de bunun üzerine Allah adına yemini bastık mı o bize inanır; çünkü nasıl olsa her şeyi dinleyen, her söze kulak veren, her söze inanan bir kulaktır demeye çalışıyorlar. Allah da buyuruyor ki ey münâfıklar, unutmayın ki böyle Allah sevgilisini incitenlere dayanılmaz bir azap vardır. Bu yaptıklarınızdan ötürü hazırlanın böyle bir azaba.
62,63. "Sizi hoşnut etmek için Allah'a emin ederler. Eğer inanıyorlarsa Allah'ı ve peygamberini hoşnut etmeleri daha gereklidir. Allah'a ve peygamberine karşı koymağa kalkışana, ebedî kalacağı cehennem ateşi bulunduğunu bilmezler mi? Büyük rezillik budur."

Evet o münâfıklar sizi hoşnut etmek için Allah adına yemin ederler. Biz de sizdeniz, biz de Müslümanız diye yemin üstüne yemin ederler. Halbuki eğer onlar iman ediyorlarsa hoşnut edilmeye Allah ve Resulü daha lâyıktı. Allah ve Resulü insanları razı etmekten daha önceliklidir. İnsanlardan önce Allah ve Resulünü razı

etmeyi düşünmeleri gerekiyordu. Allah ve peygamberine düşmanlık edenler içinde ebedî kalacakları bir cehenneme hazırlanmalıdır. İşte en büyük rüsvalık budur.

Öyleyse bizler de buna çok dikkat edeceğiz. Münâfıklar gibi olmamaya çalışacağız. Tüm dünya bizden razı olmasa bile Allah ve Resulü razı olsun yeter diyeceğiz. Kendimizi insanların beğenisine değil Allah ve Resulünün beğenisine sunacağız. Hayatımızı Allah ve Resulünün beğenisine adayacağız. Yeryüzünde hiç kimse bizi beğenip sevmese ne gam? Allah ve Resulü seviyor ya diyeceğiz. Çünkü işte Rabbimiz anlatıyor Allah ve Resulünü bırakıp da insanları razı et-meye çalışanlar başka değil münâfıklardır. Allah ve Resulünün beğenisiyle değil de insanların alkışlarıyla hareket edenler münâfıklardır. Allah ve Resulünü hesaba katmayıp da insanları hesaba katarak onlar için, onların beğenisi için bir hayat yaşayanlar münâfıklardır. Allah karşısında kötü bir konuma düşmekten korkmayıp insanlar karşısında kötü bir konuma düşmekten korkanlar münâfıklardır.

Allah'ın azabından, Allah'ın sorgulamasından korkmayıp, insanların sorgulamasından korkanlar münâfıklardır. Allah'a karşı görevlerini yerine getirmeyip insanlara karşı titiz davranmaya çalışanlar münâfıklardır. Çünkü sevilmeye de, korkulmaya da, hatırı kazanılmaya da, beğenisine hayat fedâ edilmeye de en lâyık olan Allah ve Resulüdür.

64. "İki yüzlüler, kalplerinde olanı haber verecek bir sûrenin inmesinden çekiniyorlar. De ki: "Alay edin bakalım, Allah çekindiğiniz şeyi ortaya koyacaktır."

Evet münâfıkların sürekli kalplerinde yaşattıkları bir korkuları var. Sürekli bir korkunun içindedir onlar. Neden? Kalplerinde gizledikleri küfürlerini, nifaklarını açığa vuracak, maskelerini düşürecek bir sûrenin inmesinden korkarlar. Allah bir sûre gönderecek de bizleri deşifre edecek diye ödleri kopmaktadır hainlerin.

De ki, haydi alay ede durun bakalım, şüphesiz ki Allah sizin gizlediklerinizi elbette elçisine bildirecektir. Çekinip durduğunuz şeyi Allah açığa çıkaracak, sizi rezil ve rüsva edecektir. Allah elbette mü-minlerle münâfıkları birbirinden ayırt edecektir. Onları karmakarışık bir durumda bırakmayacaktır. İşte böyle cihad gibi, Allah yolunda bir takım sıkıntıları göze almak gibi, açtığı imtihanlarla kimin gerçek mü'-min kimin münâfık olduğunu ortaya çıkaracaktır. Bu çetin imtihanlarla eleyecek Allah sizi.

İşte şu anda da Rabbimizin açtığı imtihanlarla kimin ne olduğu açığa çıkmaktadır. Evet onlar devamlı böyle bir korku içinde bulunmaktadırlar. Sürekli bir suçluluk psikolojisi içindedirler hainler.
65. "Onlara soracak olursan, "Biz andolsun ki, eğlenip oynuyorduk" diyecekler; De ki: "Allah'la, âyetleriyle, peygamberiyle mi alay ediyorsunuz?"

Onlara Allah hakkında, Allah'ın dini, Allah'ın âyetleri hakkında, peygamber hakkında niye böyle lakırdılarda bulunuyorsunuz? Niye böyle alaylarda bulunuyorsunuz diye sorsan, derler ki yemin olsun ki biz bu konularda ciddi değildik. Vallahi biz ciddi konuşmuyorduk, kasıtlı konuşmuyorduk. Sadece yol yorgunluğunu gidermek için oturup aramızda şakalaşıyorduk. Bir oyun ve eğlencenin içine giriyorduk derler. Peygamberim sen onlara de ki, ey hainler sizler Allah ile, Onun âyetleriyle ve elçisiyle mi oyalanıyorsunuz? Allah'ın diniyle, Allah'ın kitabı ve şeriatiyle mi eğleniyorsunuz? Eğlence konularınız bunlar mı? Bunları mı dilinize doladınız? Allah'ı, Allah'ın elçisini mi hafife alıyorsunuz? Allah'ın elçisinin seferini hafife mi alıyorsunuz? Müslümanların gücünü küçük mü görüyorsunuz? Allah'ı ve elçisini oyun eğlenceye mi alıyorsunuz?

Tebûk seferine Rasulullah ve Müslümanlarla birlikte çıkmış bir kaç münâfık vardı. Bunlar her zaman olduğu gibi bu seferde de Müslümanların morallerini bozmak, cihad azimlerini kırmak, ordu içinde fitne ve fesat tohumları ekmek üzere bir kısım lakırdılarda bulundular. Rasulullah efendimiz hakkında dediler ki, şu adama bir bakın, boyuna posuna bakmadan, gücüne kuvvetine bakmadan Rumlarla savaşa gidiyor. Şam saraylarını ve kalelerini fethe gidiyor. Güçlü Bizans'a galip gelme rüyaları görüyor. Olacak şey mi bu? Yâni şimdi sizler bu Romalıları Araplar gibi mi zannediyorsunuz? Kiminle savaşa gittiğinizin ve başınıza nelerin geleceğinin farkında mısınız? Biz çok yakında hepinizin Romalı askerler tarafından boğazlarınıza ipler takılıp pazarda köleler olarak satıldığınızı görür gibi oluyoruz. Aklınız yok mu sizin? gibi lakırdılar ettiler de Rabbimiz onların bu haince sözlerini Rasulullah efendimize haber verdi.

Veya başka bir rivâyette de bu münâfıklar bir konaklama yerinde kendi aralarında şöyle demişlerdi: Vallahi biz şu Kur'an'ın hafızları kadar, Kur'an'ı en iyi bilenler kadar aç gözlü, karnı doymaz, obur, yalan sözlü ve düşman karşısındaki bir savaşta korkak davranan kimse görmedik dediler. Orada bulunan bir Müslüman da: Hayır, vallahi yalan söylüyorsunuz ey Allah düşmanları! Biz de Kur'an'ın hafızları kadar savaşta cesur ve ileri atılanları görmedik dedi ve gelip bunu Rasulullah efendimize haber verdi.

Ve işte bunun üzerine Rabbimiz bu âyetini inzal buyurdu. Ra-sulullah efendimiz onlara bu sözlerinin hesabını sorunca da: Vallahi ey Allah'ın Resulü bizler ciddi değildik, şaka yapıyorduk dediler. Ağızları kalplerindeki pisliklerini dışarıya sızdırınca hemen özür dilemeye başladılar. Vallahi bizim kalbimiz temizdi, kalbimizde bir şey yoktu demeye başladılar. Rabbimiz de buyurdu ki, ey alçaklar, ne oluyor? Yoksa sizler Allah'la, Allah'ın âyetleriyle, Allah'ın diniyle, Allah'ın peygamberiyle mi alay ediyorsunuz? Bunları mı alay konusu yapıyorsunuz?

66. "Özür beyan etmeyin, inandıktan sonra inkâr ettiniz. İçinizden bir topluluğu affetsek bile, suçlarından ötürü bir topluluğa da azap ederiz."

Boşuna özür dilemeyin alçaklar. Bir takım sudan mâzeretlerin arkasına saklanarak türlü türlü günahlar işleyip durmayın hainler. Maskeniz düşmüş, gerçek yüzünüz açığa çıkmıştır. Ağızlarınızdan dökülen bu küfürlerinizle münâfıklığınız sırıtıp durmaktadır. Artık hiç bir özrünüz, hiç bir mâzeretiniz kabul edilmeyecektir. Ağızlarınızdan dökülen bu herzelerden sonra küfrünüz tescil edilmiştir. Çünkü sizler inandıktan sonra inkâr ettiniz. İçinizden bazılarınızı affetsek bile suçlarından ötürü mücrimlerinize azap edeceğiz.

İşte şu anda da ağızlarıyla, kâlemleriyle Allah'a, Allah'ın di-nine, Allah'ın peygamberine, Allah'ın şeriatına saldıranları görüyoruz. Allah'ın mukaddesleriyle alay edenleri görüyoruz. Şu hocalar kadar, şu Kur'an'ın hafızları kadar midesi büyük görmedik diyorlar. Aman öküz dursun da şu hocayı bir çıkarın diyorlar. Oyunlarında, sinemalarında, tiyatrolarında, gazetelerinde, kitaplarında hep Allah'ın dinini alay konusu yapıyorlar. Sıkıştıkları zaman da kalbimizde bir şey yok diyorlar. Şakalaşıyorduk diyorlar. Kalbimiz temizdir diyorlar. Be alçaklar Allah bu dini sizin oyun ve eğlencelerinize konu olsun diye mi göndermiştir? Bu alçakların hiç bir mâzeretlerine inanmayacağız çün-kü onların ağızları kalplerini haber vermektedir. Ağızlarından dökülenler niyetlerini ve kâfirliklerini açığa çıkarmaktadır.

Allah'la, Allah'ın diniyle, dinin her hangi bir hükmüyle, peygamberin sünnetiyle alay apaçık bir küfürdür. Herkim bunu yaparsa kâfir olur. Allah'ın dinini, Allah'ın şiarlarını, şeriatını, hocaları, sarığı, cübbeyi, namazı, orucu, tesettürü küçük düşürmek üzere alay eden de kâfir olur. Orada bulunup da ses çıkarmayan, onun bu tavrına gülenlerin tamamı da kâfir olurlar. Açın bakın, elfaz-ı küfür kitaplarda yazılıdır.

67. "İkiyüzlü erkek ve kadınlar da birbirlerindendir: Kötülüğü emreder, iyiliğe engel olurlar; elleri de sıkıdır; Allah'ı unuttular, bu yüzden Allah da onları unuttu. Doğrusu ikiyüzlüler fâsıktırlar."

Münâfık erkekler ve münâfık kadınlar birbirlerindendirler. Münâfık erkekler ve kadınlar küfür ve nifakta birbirlerine benzerler. Birbirlerinin velîsi ve dostudurlar onlar. Kötülüğü, münkeri emrederler ve iyiliği, marufu men ederler. İyiliklerin engellenmesi, kötülüklerin yayılması için çırpınırlar. Kötülük taraftarıdır onlar. Kötülük onların vazgeçilmez özellikleridir. İyiye düşmandırlar, iyilikten nefret ederler. İyileri iyilikten vazgeçirmek için çırpınırlar. İyilerin ve iyiliklerin önüne bari-katlar koymaya say ederlerken, kötülüklerin işlenmesine elbirliği ya-parlar.

Elleri de sıkıdır onların. Hayırlı hiç bir işe zerre kadar bir har-cama yapmazlar. Mallarını kötülük ve fuhşiyyat yollarında tüketirler. Münâfıklığın belki en belirgin alâmetleri işte bunlardır. İyiliği menet-mek, kötülükleri yaymaya çalışmak ve de cimrilik yapmak. Bu özel-likler önünde sonunda insanı münâfıklığa götürür Allah korusun.

Elini sımsıkı tutup Allah yolunda harcamada bulunamayanlar elbette iyilikleri men edip kötülükleri emredeceklerdir. Çünkü toplumda iyiliğin yayılması demek münâfıkların ellerindekilerin azalması de-mektir. Çünkü artık toplumda sömürü tuzakları boşa çıkacaktır. Ama toplumda iyilik yerine kötülük, fedâkarlık yerine bencillik hakîm olursa elbette zayıflar kendilerine teslim olmak zorunda kalacaklardır.

Evet münâfık erkek ve kadınlar birbirleriyle tek can gibidirler. Birbirlerinin velîsi ve dostudurlar. Onlar arasında karşılıklı bir velâyet, bir dostluk ilişkisi vardır. Birbirleri adına karar alırlar ve birbirlerinin kararlarını, yasalarını uygularlar. Onlar birbirlerinin velîsidirler. Tabii mü'minler olarak sizler de birbirlerinizin velîsisiniz. Münâfıkların sizlerle, sizlerin de onlarla asla bir velâyet, bir dostluk ilişkiniz olamaz. Akraba bile olsalar mü'minle münâfık arasında bir dostluk, bir velâyet ilişkisi yoktur. Allah mü'minlerin velîsidir, mü'minler de birbirlerinin ve-lîsidirler.

Mü'minler hiç bir zaman kendileri gibi inanmış mü'minleri bırakarak münâfıkları kendilerine velî seçemezler. Hiç bir zaman mü'min-leri bırakıp münâfıklarla dost olamazlar, onlarla dostluk kuramazlar. Çünkü mü'minlerin velîleri, mü'minlerin dostları Allah'tır. Allah mü'mi-nin dostudur, mü'min de mü'minin dostudur. Allah mü'minlerin velîsidir, mü'minler de Allah'ın evliyasıdır.

Öyleyse mü'minler mü'minlerin dostudur, velîsidir, sırdaşıdır, birbirlerini cehennemden koruyup cennete kazandırıcısıdır.

Öyleyse bir mü'min dünya işlerinde, bireysel, sosyal, ailevi, toplumsal, ekonomik, siyasal hayatında, âhirete müteallik işlerinde, yâni hayatının tüm alanlarında kendisiyle ilgili tüm problemlerinde bir dostluk, bir velâ ilişkisi içine girecekse, birileriyle birlikte hareket edecekse, birileriyle istişare edecek, birilerinin kararına başvuracaksa, birilerinden akıl danışacaksa kendisine velî olarak, dost olarak ancak ve ancak Allah dostluğuna ehil mü'minleri seçecektir. Mü'minleri sevecek, mü'minleri dost bilecek, mü'minleri velî bilecek, mü'minlere bağımlı olacak, mü'minlerin derdini, tasasını kendi tasası, sevincini kendi sevinci, başarısını kendi başarısı bilecektir.

Tüm işlerini, tüm hayatını, siyasetini, ekonomisini, eğitimini, sosyal ve bireysel hayatını, aile hayatını mü'minlere göre düzenle-yecek, hesabında mü'minler olacaktır. Müslüman izzet ve şerefi Müslümanlarda ve Müslümanlarla birliktelikte görecektir. Değilse Allah korusun bir takım basit dünyevî hesaplarla, bir takım basit menfaat kaygılarıyla bir Müslümanın mü'minleri bırakarak kâfirleri ve münâfıkları dost edinmesi, hayatını onlar kaynaklı yaşaması asla düşünülemez.

Onlar Allah'ı unutmuşlar, Allah da onları unutmuştur. Onlar Allah'ın dinini unuttular, Allah'ın dinini kendi haline bıraktılar, ilgilenmediler, ilgi kurmadılar, Allah da onları unutmuştur. Onlar Allah için bir hayat yaşamayı unuttular, Allah da onları korumayı, başarıya ulaştırmayı, merhamet etmeyi unutmuştur. Elbette kendisine kulluğu unutanları Allah da unutacaktır. Ne müthiş bir şey değil mi? Allah tara-fından unutulmak, hesaba katılmamak, yüzüne bakılmamak, sözü dinlenmemek ve ebedîyen azaba mahkum edilmek. Bundan daha kö-tü bir âkıbet olur mu?

Evet bu dünyada bu dünyanın sahibini unutarak, bu hayatın sahibinin vahyinden yüz çevirerek, kitabı ve peygamberiyle ilgilenmeyerek, hayatı vahye göre düzenlemeyerek, Kur'an ve sünnete karşı nötr davranarak bir hayat yaşayanlar unutulacaklar. Allah'ın rahmet ve merhametinden mahrum kaldıkları için mutlu olamayacaklar, huzur bulamayacaklar, hayatın tadını alamayacaklar. Bugün burada unutuldukları gibi, yarın da cehennemin bir köşesinde dayanılmaz azapların kucağında unutulacaklar.

Öyleyse gelin ey Müslümanlar, Allah'ı unutanlar gibi olmayın. Allah'ı unutup Allah'ın da kendilerini unuttuğu münâfıklar gibi olmayın. Onlar Rab'lerini unutmuşlar, Rab'lerini unutarak bir hayat yaşamışlar, Allah da onlara kendilerini unutturuvermiş. Kendilerini unutmuşlar adamlar. Kendilerini düşünmez olmuşlar.

Kendi hayırlarını, kendi mutluluklarını, kendi cennetlerini düşünmez olmuşlar. Cenneti unutup, âhireti unutup hep dünyayı düşünür olmuşlar. Hep parayı düşünür olmuşlar, hayatı düşünür olmuşlar, arabayı düşünür olmuşlar, arabanın modelini, elbisenin güzelini, evlerinin dükkanlarının dizaynını düşünür olmuşlar.

Arabalarının üzerinde meydana gelen küçücük bir çiziği düşünür olmuşlar da, kendi ruh dünyalarında, ailelerinin, çocuklarının ruh dünyalarında oluşan nerdeyse araba girecek büyüklükteki küfür ve şirk çiziklerini hiç düşünmez olmuşlar. Evlerinin boyasını, cilasını düşünmüşler de kendilerinin, çocuklarının Allah boyasıyla boyanmasını hiç düşünmez olmuşlar. Çocuklarının boğazlarının doyurulmasını düşünmüşler de kalplerinin kafalarının Allah'ın istediği bilgi ve imanla doyurulmasını hiç düşünmez olmuşlar.

Markı, Doları düşünmüşler de Bakara'yı, Âl-i İmrân'ı hiç dü-şünmez olmuşlar. Dışlarını düşünmüşler de içlerini, kalplerini düşün-mez olmuşlar. Bedenlerinin ihtiyaçlarını düşünmüşler de kalplerinin ihtiyacını hiç düşünmez olmuşlar. Her şeyi düşünüyor adamlar, ama kendilerini unutuyorlar. Kendi geleceklerini unutuyorlar. Halbuki bu dünyadan insanın gidecek tek şeyi kendisidir. Malı mülkü, atı arabası, dükkanı tezgahı, evi barkı, toprağı tapusu, vatanı ülkesi her şeyi burada kalacaktır. Yaptığımız, ektiğimiz, diktiğimiz, bina ettiğimiz her şey bu dünyada kalacaktır. Bunlardan sadece Allah için yaptıklarımızın kazancı bizimle birlikte öbür tarafa gidecektir.

Eğer bizler bu dünyada bizi bu dünyaya getiren, bizi yaratıp bu dünyada imtihana çeken Rabbimizi unutursak, Rabbimizin dinini, Rabbimizin kitabını, Rabbimizin elçisini, Rabbimizin bizden istediklerini unutarak bir hayat yaşarsak, İslâm'dan uzak bir dünya yaşayacak olursak o zaman kesinlikle bilelim ki biz kendi kendimizi unutacak ve hayatımızı dünyada kalacak, bizimle birlikte yarına intikal etmeyecek boş şeylerin peşinde bir ömür tüketerek eli boş olarak Rabb'ımızın huzuruna gideriz.

İşte görüyoruz, insanlar kendilerini, kendi geleceklerini unutuyorlar da nice boş şeylerin peşine takılıyorlar değil mi? Allah'ın kendilerini kendisini hatırlatmak üzere, kendilerine kendilerini, kendi kulluklarını, kendi kurtuluşlarını öğretmek üzere gönderdiği kitabını unutuyorlar da başka nice kitapların peşine düşüyorlar.

Kur'an'ı unutuyorlar da nice gazetelerin, nice dergilerin, nice kitapların peşine takılıyorlar. Allah'ın kendilerine örnek olarak, model olarak gönderdiği

peygamberini bırakıyorlar da nicelerinin arkasına düşüyorlar. Nicelerini kendilerine örnek biliyorlar.

İşte kim böyle Allah'ı unutursa Allah da ona kendisini unutturacaktır. Allah onu kendi haline bırakıverir de o insan dünyanın peşinde, dünyada kalacak şeylerin peşinde yuvarlanır gider Allah korusun. Tamamen küfrün, şirkin, isyanın ve günâhların içinde boğulur gider. İşte bunlar münâfıklardır. Kalbi, düşüncesi, ameli, hayatı bozuk olanlardır bunlar.

68. "Allah, ikiyüzlü erkek ve kadınlara ve inkârcılara, ebedî kalacakları cehennem ateşini hazırlamıştır. O, onlara yeter. Allah lânet etsin! Onlara devamlı azap vardır."

Evet işte böyle münâfıkça birbirlerine destek olup kötülüklerin yayılması ve iyiliklerin kökünün kazınması adına sa'yedenler için Allah bu yaptıklarının karşılığı olarak içinde ebedî kalacakları bir cehennem hazırlamıştır. Onlar Allah'ın lânetine uğramışlardır. Onlara kesintisiz bir azap vardır orada.

69. "Ey ikiyüzlüler! Siz, sizden önce daha kuvvetli, malları ve çocukları daha çok olup, hisselerince bunlardan faydalanan kimseler gibisiniz. Sizden öncekiler, hisselerince faydalandıkları gibi siz de hissenizce faydalandınız ve onların bâtıla daldıkları gibi siz de daldınız. İşte bunlar dünyada ve âhirette işleri boşa çıkanlardır, işte bunlar mahvolanlardır."

Ey münâfıklar sizin durumunuz tıpkı sizden önceki münâfıkların durumlarına benziyor. Onlar vücutça sizden daha güçlü, siyasal ve ekonomik yönden sizden daha önde, mal ve evlât yönünden sizden daha ilerdeydiler. Ama Allah'ın helâk yasaları, sünnetullah onları yakalayıverdi. Onlar Allah'la başedememişlerken sizler mi baş edeceksiniz? Onlar Allah'ın helâkinden kurtulamamışlarken sizler mi kurtulacaksınız? Onların düştükleri yanlışlara düşerek onların başlarına gelenlerin sizlerin de başınıza geleceğinden sakınmıyor musunuz?

Haydi bir süre bu dünyada onların faydalandıkları gibi sizler de faydalanın bakalım. Onlar Allah'ın takdir ettiği kadar dünya nimetlerinden tattılar. Sizler de dünyadan payınızı almaktasınız. Onlar nasıl Rab'lerinin bu dünyada koyduğu yasası gereği kendilerine dokunmayışına aldanarak bâtıllara daldıkları gibi sizler de

şu anda bâtıllara dalıyorsunuz. Sizler de onların yoluna giriyorsunuz. Elinizde hiç bir ölçü olmadan, hiç bir Allah bilgisine, Allah programına sahip olmadan bir dünya yaşıyorsunuz. Kendi hevâ ve heveslerinizle hareket ediyorsunuz. Onlar nasıl böyle bilgisizce dünyaya dalarak mahvolmuşlar, helâk olmuşlarsa unutmayın ki sizler de helâkten kurtulamayacaksınız. Sizlerin yaptıklarınız dünyada da âhirette de boşa gidecektir. Tüm amelleriniz, tüm planlarınız, mü'minlere karşı, Allah'ın dinine karşı geliştirdiğiniz tüm komplolarınız boşa çıkarılacak, hiç bir konuda başarıya ulaşamayacaksınız. Eğer böyle olmamış olsaydı, onların tüm plan ve programları Allah tarafından boşa çıkarılmamış olsaydı şu anda dünyada bir tek Müslümanın kalmaması gerekecekti. Şu anda Allah'la savaşa tutuşan, Allah ve onun Müslüman kullarıyla çatışma içine giren tüm dünya münâfıkları Allah'ın bu sünneti karısında ezilmek zorunda kalacaklardır. Geçici bir müddet sanki hedeflerine yaklaşmış gibi görünürler, ama unutmayın ki şimdiye kadar hiç bir kâfir güç, hiçbir münâfık güruh Allah karşısında başarıya ulaşamamıştır. İşte bakın öncekilerin durumları:

70. "Kendilerinden önce olan Nuh, Ad, Semûd milletlerinin, İbrahim milletinin, Medyen ve altüst olmuş şehirler halkının haberleri onlara gelmedi mi? Peygamberleri onlara belgeler getirmişlerdi. Allah onlara zulmetmemiş, onlar kendilerine yazık etmişlerdir."

Evet onlara kendilerinden önceki toplumların başlarına ge-lenlerin haberi gelmedi mi? Kendilerinden öncekilere uygulanan ya-salarımızı bilmiyorlar mı bu adamlar? Rab'lerine isyanlarından ötürü bir tûfanla helâk edilen Nuh toplumunun haberi, Rab'leriyle savaşa tutuşmalarından ötürü bir rüzgârla helâk edilen Âd toplumunun, Al-lah'ın dinini, Allah'ın elçisini reddetmelerinden ötürü bir sayhayla he-lâk edilen Semûd toplumunun, nîmetlerinin ellerinden alınması şek-linde Allah azabına mahkum olan İbrahim toplumunun, altüst olmuş Medyen toplumunun haberi ulaşmadı mı onlara? Bu kitapta açık açık anlatmadık mı bunları?

Allah asla onlara zulmetmemiştir, onlar yaptıklarıyla, yaşadıkları hayatlarıyla kendi kendilerine zulmetmişlerdir. Bu sonucu in-sanlar kendileri kendi hür iradeleriyle seçmişlerdir. Bu seçim kendilerine aittir. Çünkü Allah kullarına asla zulmetmez. Lâkin insanlar kendi kendilerine zulmetmektedirler. Allah asla zâlim değildir. Zâlim olanlar insanlardır. Zulmeden de kendileri zulmettikleri de kendileridir. Yâni bu insanlar kendilerinin hem zâlimi hem de mazlumudurlar. Çünkü Allah asla zulmen insanlara ceza vermez, haksız yere insanları cehenneme göndermez.

Allah insanlara onların hidâyeti anlayıp kabullenebilecekleri kapasiteler vermedikçe onları hidâyetiyle sorumlu tutarak onlara zul-metmez. Hidâyet yollarını

kapatarak onlara zulmetmez. Hattâ bunun da ötesinde elçiler ve kitaplar göndererek onlara kendisini ve istediği kulluğu açık açık anlatmadan, onları elçileri ve kitaplarıyla uyarmadan onların yaptıkları yanlışlarından ötürü cehennemine gön-dermez. Her bir dönem uyarıcılar göndererek insanları azapla, cehennemle, cennetle uyardıktan sonra yine de uyarılmak istemeyen ve kendileri için ateşi tercih edenler için sizler cehennemi boylayacaksınız tehdidinde bulunmaktadır Rabbimiz. Ve sonunda bu akılsızlar hâlâ bu tehdidin zıddına davranışlarda bulunmaya, duymamaya, görmemeye, akl etmemeye ısrarlı bir tavır takınmışlarsa elbette bu insanlar dünyada helâki hak edecekler, âhirette de cehennemi boylayacaklardır. Bu ko-nuda hiç kimsenin her hangi bir itiraz hakkı da kalmamaktadır.

71,72. "Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin velîleridir; iyiyi emreder kötülükten alı korlar; namaz kılarlar, zekat verirler, Allah'a ve peygamberine itaat ederler. İşte Allah bunlara rahmet edecektir. Allah şüphesiz güçlüdür, Hakîmdir. Allah mümin erkeklere ve mü'min kadınlara, temelli kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler, Adn cennetlerinde hoş meskenler vaadetmiştir. Allah'ın hoşnut olması en büyük şeydir. İşte büyük kurtuluş budur."

Az evvel münâfıkları anlatmıştı Rabbimiz. Münâfıklar birbirlerindendirler. Onlar birbirlerinin velîsi, dostudurlar buyurmuştu. Onlar kötülükleri emrederler, iyilikleri men ederler buyurmuştu. Şimdi burada da mü'minlerin özelliklerini, değişmez vasıflarını ortaya koyuyor. Orada dediğimiz gibi mü'minler de birbirlerinin velîleri, dostları, karar mercileridirler. Birbirlerini cennete ulaştırmak üzere onlar da birbirlerine iyiliği emrederler, kötülükten de nehyederler. İyiliklerin toplumda yayılması, kötülüklerin de kökünün kazınması adına say ederler. Herkesin iyi olmasını, herkesin cennete gitmesini arzu ederler.

Namazlarını ikâme ederler. Toplumlarında namazı ayağa kaldırırlar. Namazın önündeki engelleri kaldırmaya, toplumda namaz eğitimi vermeye say ederler. Zekatı da verirler. Bedenlerinde Allah'ı egemen bildikleri gibi malları konusunda da Allah'ın egemen olduğunu bilirler. İşte Allah bunlara merhamet edecek, bunlara yardım edecek, bunları dünya ve ukba'da muvaffak edecektir. Muhakkak Allah Azîz ve Hakîmdir.

Evet İşte böyle inanan, böyle yaşayan mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, temelli kalacakları, içlerinden ırmaklar akan, zeminlerinden ırmaklar akan, ya da taht-ı tasarruflarında ırmakların akıp durduğu cennetler, Adn cennetlerinde hoş meskenler vaadetmiştir. Bütün bunların üzerinde Allah'ın hoşnut olması en büyük nîmettir. Allah onlardan razı olacak orada. Çünkü dünyada onlar Rablerini razı etmişlerdi. Dünyada Rab'lerinden razı olmuşlardı. Rab'lerinin kitabından,

Rab'lerinin dininden, Rab'lerinin hayat programından razı olmuşlardı. Rab'lerinin istediği hayattan razı olmuşlardı, işte Rab'leri de onlardan razı oluyor ve kendilerinin de razı olacakları akla hayale gel-medik nîmetlerle donatılmış bir cennet hayatını onlara lütfediyor.

İşte en büyük kurtuluş budur. İşte en büyük başarı budur. Bundan daha büyük bir başarı, bundan daha büyük bir şeref düşünülemez.

73. "Ey Peygamber! İnkârcılarla, ikiyüzlülerle savaş; onlara karşı sert davran. Varacakları yer cehennem-dir, ne kötü dönüştür."

Ey peygamberim, ve ey peygamber yoluna baş koymuş Müslümanlar, kâfirler ve münâfıklarla savaşın. Onlara karşı sert ve izzetli davranın. Onların varacakları yer cehennemdir ve o gerçekten ne kö-tü bir varış yeridir. Kâfirler ve münâfıklarla savaş, peygamber ve onun yolunun yolcusu Müslümanlar için kaçınılmazdır. Allah'ı, Allah'ın dinini, Allah'ın hayat programını reddeden, Ona ve Onun istediği hayata savaş açan, biz kendi hayatımızı kendimiz belirleriz, kendi kitabımızı kendimiz yazarız, kendi ilâhımızı kendimiz belirleriz, kendi peygamberimizi kendimiz oluştururuz, kendi hukukumuzu kendimiz yaparız diyenlerle tamamen bunun aksini iddia edip, tamamen aksine inanan mü'minler için savaş kaçınılmazdır. Çünkü yeryüzünde kâfirler, sırf Allah'a iman ettikleri için Müslümanlardan nefret etmektedir.

Öyleyse bilelim ki küfürle iman ehli arasındaki savaş kıyâmete kadar sürecektir. Yeryüzünde küfür ve iman taraftarı olduğu sürece bu savaş asla bitmeyecektir. Müslümanlar bu savaştan çekilseler bile kâfirler onları tamamen yeryüzünden silip yok edinceye kadar bu savaşı sürdürecektir. Çünkü imanla küfür tıpkı geceyle gündüz gibidir. Birinin varlığı diğerinin yokluğuna bağlıdır. Öyleyse Müslümanlar onlarla savaşmak zorundadırlar.

Evet kâfir ve münâfıklara karşı sert davranılması emrediliyor. Bundan önceki âyetlerde yumuşak davranma emri burada sertleşmeye çevriliyor. Kâfirlere ve münâfıklara karşı caydırıcı olsun diye sert davranacağız. Onlara karşı alabildiğine sert davranın ki böylece belki o kâfirlerin ve münâfıkların iman ehline karşı uyguladıkları baskıları, zulümleri son bulur.

Belki onlar da küfür ve nifaklarından, Allah'la ver-dikleri savaşımlarından vazgeçip iman yolunu, cennet yolunu tercih ederler. Yeryüzünde işledikleri zulümlerinden, cinâyetlerinden vazgeçerler.

Tabii bunun gerçekleşmesi için onlara sert davranması gereken Müslümanların güçlü olmaları gerekecektir. Onları korkutacak bir güce sahip olmaları gerekecektir. İşte şu anda görüyoruz ki Müslümanlar kâfirler ve münâfıklar için onları korkutacak, caydıracak bir güce sahip değiller.

Maalesef şu anda Çeçenistan'da, Filistin'de, Tür-kistan'da Müslüman kardeşlerimizi öldürenlerin bizlerden hiç bir çe-kincemeleri yok değil mi? Bırakalım çok uzaktakileri, şu anda bu ülkede birileri bir grup Müslümanı yok etmeye çalışırken öteki Müslümanlardan zerre kadar bir çekincemesi yoktur. Halbuki Medine'de bir Müslüman kadının örtüsüne el uzatan bir Yahudi karşısında öteki kar-deşlerinin nasıl davrandıklarını biliyoruz.

Evet bir Müslüman kardeşleri için savaşa karar veren Müslümanların bu kardeşlik bağını gören Yahudi korkmaz mı Müslümanlardan? Çekinmez mi bir Müslümana ilişmekten? Ama işte şu anda kâfirler tarafından Müslümanların kanları dökülürken, ırzları, namusları kirletilirken diğer Müslümanların seyirci kalmaları, kıllarının bile kıpırdamayışı, hattâ kimilerinin oh olmuş, onlar şunlardandı, onlar bizden değildi gibi İslâm dışı tavırlar sergilemeleri kâfirleri cesaretlendiriyor ve Müslümanların onlar üzerinde en ufak bir etkilerinin kalmadığını gösteriyor. Böyle bir durumda ne fert olarak ne de toplum olarak zerre kadar bir Müslüman şahsiyetimiz kalmayacaktır.

Kâfirler ve münâfıklarla Allah'ın istediği gibi savaşacak ve on-lara karşı sert davranacağız. Bu konuda sadece Allah'a güveneceğiz. Allah'ın yardımı ve zafer konusunda zerre kadar bir şüphemiz olmayacak. Kesinlikle bileceğiz ki Allah bizimle beraber olacaktır. Bu Allah'ın vaadidir, bu Allah'ın bir yasasıdır ve Allah yasalarında asla bir değişiklik olmaz. Allah yasalarının işlememesi diye bir şey kesinlikle söz konusu değildir.

74. "Andolsun ki, Müslüman olduktan sonra inkâr edip küfür sözünü söylemişler iken, söylemedik diye Allah'a yemin ettiler, başaramayacakları bir şeye giriştiler; Allah ve peygamberi bol nîmetinden olanları zenginleştirdi ve öç almaya kalktılar. Eğer tevbe ederlerse iyiliklerine olur; şâyet yüz çevirirlerse, Allah onları dünya ve âhirette can yakıcı azaba uğratır. Yeryüzünde bir dost ve yardımcıları yoktur."

Münâfıklar kendilerinden sana ulaşan o küfür sözü söylemediklerine dair Allah adına yemin ederler. Halbuki onlar o küfür sözü, kendilerini kâfir yapıp İslâm'dan çıkaran sözü söylediler, o işleri yaptılar da Müslümanlıklarından sonra küfre döndüler. Ve de asla ulaşamayacakları, erişemeyecekleri bir şeye yeltenmişlerdir. Allah ve elçisiyle savaşmaya yöneldiler, İslâm'ın kökünü kazımaya yeltendiler. Sûreta Müslüman görünerek kaleyi içten yıkmaya azmettiler.

Halbuki Allah dinini, kitabını korumayı bizzat kendi üzerine almıştır. Din ve kitap korunduğu müddetçe elbette o dinin ve o kitabın müntesipleri de korunmuş olacaktı. Allah mü'minlerin desteğinde olacaktı. Münâfıklar mü'minlerle giriştikleri bir savaşta karşılarında onlardan önce Allah'ı bulacaklardı. Müslümanları yenmek için önce Allah'ı yenmeleri gerekecekti. Alçaklar bunun farkında olmadan büyük büyük hedeflerin peşine takıldılar. Hiç bir zaman ulaşamayacakları, erişemeyecekleri hülyalara kapıldılar.

Bu münâfıkların Allah ve elçisiyle, Allah ve Müslümanlarla sa-vaşmalarının, intikam almaya çalışmalarının sebebini de Rabbimiz şöyle açıklıyor bakın: Allah kendi fazl-ı kereminden onları zengin kıldı ve Resulü de onları zenginleştirdi. Yâni hak etmedikleri şeyleri bol bol onlara verdi de, nîmetlerle şımarıp Allah ve elçisine düşman kesildiler. Allah bu mülkü, bu nîmetleri kendilerine vermeseydi, belki azmaya-caklar, sapıtmayacaklardı. Hani sûrenin önceki âyetlerinde de söylemişti Rabbimiz biz onlara bu verdiklerimizi başka değil sadece onları saptırmak ve canlarını kâfirler olarak almak için verdik buyurmuştu. İşte burada da aynısını görüyoruz. İşte onlara Rabbimizin sıhhat vermesinin, zenginlik vermesinin, mülk ve saltanat vermesinin sebebi budur. Eğer tevbe ederlerse kendi iyiliklerine, kendi menfaatlerine olur. Yok şâyet yüz çevirirlerse, Allah onları dünya ve âhirette can yakıcı azaba uğratır. Yeryüzünde bir dost ve yardımcıları da olmaz onların. Dünyadaki azapları inanmadıkları bir dinin hükümlerini uygulamaları, âhiretteki azapları da dayanılmaz bir cehennem ateşidir. Hainler dünyada inanmadıkları bir dininin namazını kılmak, zekatını vermek azabıyla karşı karşıya kalırlarken, öbür tarafta da cehennem azabını boylayacaklardır.

Ensâr'dan bir Müslüman Cüheni kabilesinden birisiyle kavga eder. Ve bu olay üzerine münâfıkların reisi Übey Bin Selül der ki: Vallahi bizimle Muhammed'in durumu aynen şuna benzer: Besle kar-gayı oysun gözünü. Bunu duyan oradaki bir Müslüman o alçağın bu sözünü Rasulullah'a getirir. Rasulullah onu sorgulayınca Übey de: Vallahi ben böyle bir şey söylemedim diye Allah adına yemin eder. Veya yine Übey Bin Selül'ün savaş dönüşünde: ***"Ant olsun, eğer Medine'ye dönersek, daha azîz (daha üstün) olan, daha zelil (daha alçak) olanı mutlaka oradan çıkaracaktır."***

Sözüdür. Bu sözün sonunda da sorgulandıkları zaman zerre kadar bir izzet ve şerefleri olmayan, mertçe sözlerinin arkasında duramayan hainler yeminler ederek biz böyle bir şey demedik demeye başlıyorlar. Tebuk seferinden dönüşte münâfıklar Rasulullah efendimize bir komplo hazırladılar. Gece Rasulullah efendimizi karanlıkta bir tepeden itekleyerek öldürmeyi hedeflediler. Rabbimiz onların bu menfur komplolarını Rasulullah efendimize haber verdi. Rasulullah

Ammar Bin Yasir'i ve Huzeyfe Bin Yemâni'yi yanına aldı ve yolda yüzleri kapalı bir takım kimselerin kendisini takip ettiklerini gördü. Huzeyfe onların üzerlerine doğru yürüyüp, ey Allah düşmanları kendinize gelin! diye bağırmaya başlayınca hainler tanınmamak için süratlice oradan kaçıp uzaklaştılar. Böylece ulaşamayacakları bir işe giriştiler buyurdu Rabbimiz.

75,76. "Aralarında: "Allah bize bol nîmetinden verecek olursa, andolsun ki sadaka vereceğiz ve iyilerden olacağız" diye O'na and verenler vardır. Allah onlara bol nîmetinden verince, cimrilik ettiler, yüz çevirdiler. Zaten dönektirler."

Onların içinden eğer Allah bize bolca verirse yemin olsun ki biz de vereceğiz. O bize verirse biz de Onun yolunda bol bol infak edeceğiz ve sâlihlerden olacağız diyenler vardır. Ama ne zaman ki Allah onlara bol nîmet ulaştırınca Rab'lerine verdikleri bu sözlerini, bu taahhütlerini unuttular da cimrilik ediverdiler. Allah'ın lütfundan verdiklerini Allah kullarından men ediverdiler. Zaten hep dönektirler bu münâfıklar. Hiç bir sözleri, hiç bir ahitleri yoktur onların.

Evet Allah bize verirse elbette bizler de verip sâlihlerden o-lacağız diyorlar. Allah bana bir imkân verirse, bir fırsat verirse ben de bol bol infakta bulunacağım, açları doyuracak, çıplakları giydirecek, muhtaçları sevindireceğim diyorlar. Bugüne kadar imkânım yoktu, fırsatım yoktu, zamanım yoktu da ondan yapamadım. Vallahi aslında benim ne malda ne mülkte gözüm yok. Ben kendim için istemiyorum, sırf fakir fukaraya dağıtmak için istiyorum. Başımı sokacak kadar bir yerin, bir evin dışında, karnımı doyuracak kadar bir malın dışında hepsini elden çıkaracağım. Allah bilmez mi onların ne yapıp ne yapmayacaklarını? Allah bilmez mi onların neye sahip olduklarını? Azı çoğu olmaz ki bir şeyin. Allah herkese bir şeyler vermiştir. Eğer insanlar Allah'ın kendilerine vermiş olduğu imkânlar ve fırsatlar nispetinde bir şeyler yapabiliyorlarsa bu şu demektir: Eğer Allah çokça verseydi o kadar verecekti.

Meselâ şu anda yüz milyonu var ve onun yirmi milyonunu Allah için harcayabiliyorsa, yüz milyar olduğu zaman da yirmi milyarını harcayabilecek demektir. Elindeki on milyonun iki milyonunu Allah için harcayamayan adam, on milyarın iki milyarını hiç bir zaman harcaya-mayacak demektir.

Allah verdikçe cimrilik ettiler. Bir ev verdi, bir araba verdi, da-ha neler neler verdi de onlar cimrilik yapıverdiler. Rab'lerine verdik-leri sözlerinden dönüverdiler. Onlar zaten dönek insanlardır. İşleri dönmektir zaten onların. Elimizdeki imkânları gücümüz nisbetinde Allah yolunda kullanacağız ve ya Rabbi işte gücüm buraya kadardı, eğer daha çok verirsen onları da Senin yolunda kullanmaya hazırım diyeceğiz ve doğru söylemiş olacağız. Değilse yalancı münâfıklardan oluruz Allah korusun.

Efendim ben de bu kitabı öğrenmeye başlayacağım da ama ne yapayım zamanım yok. Biraz zamanım olsa bak ben ne yaparım. Allah bana bir araba verse, Allah bana bir dükkan verse, Allah bana bir evlât verse, Allah bana bir hanım verse, Allah bana anlayışlı bir müdür verse, anlayışlı bir ortam verse diyen herkese imkân verecek Rabbimiz, fırsat verecek ve samimi olup olmadığını mutlaka açığa çıkaracaktır.

77,78. "Allah'a verdikleri sözden caydıkları ve yalancı oldukları için Onunla karşılaşacakları güne kadar Allah kalplerine nifak soktu. İkiyüzlüler, Allah'ın onların sırlarını ve gizli toplantılarını bildiğini, Allah'ın görünmeyenleri bilen olduğunu bilmiyorlar mıydı?"

Evet Allah da kendilerine verdikleri sözlerini tutmamaları se-bebiyle kıyâmet gününe kadar onların kalplerine münâfıklığı yazıvermiş, yerleştirivermiştir. Köklü bir duygu olarak kalplerine nifakı yer-leştiriverdi. Rab'lerine söz verdikleri konularda Allah kendilerine imkân ve fırsat verdiği halde bunları Allah yolunda kullanmadıkları için kalplerine münâfıklık yerleştiriliverdi.

Öyleyse buna dikkat edeceğiz. Sözü vermeden önce iyi dü-şünmeliyiz. Yapamayacaklarımız şeyleri Allah'a da insanlara da vaad etmeyeceğiz. Allah bizim gücümüzü, takatimizi bilip dururken Rabbi-mizin bize yüklemediği bir yükü kendi kendimize yüklemeye kalkışmayacağız. Hani önceki sûrelerde anlatıldı. Allah kendilerine yük yüklemediği halde Allah'tan kendilerine yükler yüklemesini, imtihan alanları açmasını isteyen İsrâil oğullarının başına gelenleri biliyoruz. Kendilerinin talep ettikleri bir cumartesi yasağını nasıl deldiklerini biliyoruz.

Onlar bilmiyorlar mı ki Allah onların sırlarını da gizli toplantılarını da bilmektedir. Gizlediklerini de, açıkladıklarını da, fısıldaştıklarını da bilmektedir Allah. Tüm gaypları da bilendir Allah. Bunu bilmiyorlar mı bu adamlar? Herhalde Allah'ı böyle bilselerdi, böyle iman etselerdi Rab'lerine karşı bu tür tavırlarda bulunmayacaklardı. İnsanlar bilmeyebilirler, peygamber bilemeyebilir onların iç hallerini, ama Allah'a göre bilinmeyen yoktur.

79. "Sadaka vermekte gönülden davranan mü'-minlere dil uzatan ve ancak ellerinden geldiği kadar verebilenlerle alay eden kimselere bu davranışlarının cezasını Allah verir; onlara yakıcı azap vardır."

Evet sadaka verme konusunda samimi davranan mü'minlere dil uzatıyorlar münâfıklar. Gönülden davrananlara, imkânlarını zorlayarak bol bol sadaka verenlere dil uzatıyorlar. Fakir olup da imkân-larını zorlayarak az verenlerle de

alay ediyorlar. İbni Abbas efendimiz der ki: Tebûk seferine karar verince Allah'ın Resulü mü'minleri infaka dâvet etti. Rasulullah'ın bu dâvetini alan Müslümanlardan, sahâbe-den bazıları malının tamamını, bazıları yarısını, bazıları da ellerinde avuçlarında olan çok az bir şeyi getirebildiler. Sahâbeden hali vakti yerinde olan Abdurrahman Bin Avf sadaka olarak Rasulullah efendimize 40 ukıyye altın getirdi. Ensâr'dan fakir bir Müslüman da bir say kadar hurma getirdi. Bunu gören münâfıklar Abdurrahman Bin Avf gösteriş için bunu yaptı. Ensâr'ın getirdiği o bir say hurmaya da Allah ve Resulünün ihtiyacı yoktur dediler. Tebûk seferi için getirilen bu sadakalar sebebiyle münâfıklar böyle söylediler.

Bir sefer için Rasulullah efendimizin yaptığı cihad çağrısı ve infak talebi karşısında çok vereni gösterişle, az vereni de cimrilikle suçlamaya kalkıştılar. Kendileri son derece cimri davrandıkları gibi kendileri gibi davranmayan Müslümanlara da böyle şeyler yakıştırdılar. Allah için dişinden tırnağından artırarak bir şeyler getiren samimi Müslümanları alay konusu yaptılar. Rabbimiz de buyurdu ki, ey peygamberim böyle davranan münâfıklara bu yaptıklarının cezasını Allah mutlaka verecektir. Onlar için can yakıcı, dayanılmaz bir azap vardır buyurdu.

80. "Ey Muhammed! Onların ister bağışlanmasını dile, ister dileme, birdir. Onlara yetmiş defa bağışlama dilesen Allah onları bağışlamayacaktır. Bu, Allah'ı ve peygamberini inkâr etmelerinden ötürüdür. Allah fâsık topluluğu doğru yola eriştirmez."

Evet ey peygamberim, bu yaptıklarından sonra, bu hainliklerinden sonra artık onlar için istiğfar etsen de etmesen de birdir, denktir. Ha istiğfar etmişsin onlar için, ha etmemişsin fark etmez. Onlar için af dilesen de dilemesen de fark etmez çünkü Allah onları kesinlikle affetmeyecektir. Yetmiş kere onlar için istiğfar edip bağışlanma dilesen de Allah onları bağışlamayacaktır. Çünkü onlar Allah ve elçisini inkâr etmişler, Allah ve Resulüne itaatten çıkıp fıska düşmüş-lerdir. Yâni bu adamlar Allah'la dalga geçecekler, peygamberle dalga geçecekler, Müslümanlarla dalga geçecekler, sonra da Allah onları affedecek öyle mi? Niye? Mecbur mu Allah böyle hainleri affetmeye?

Ya bu münâfıklar bu huylarından ciddi ciddi vazgeçecekler, ya da Allah kesinlikle onları affetmeyecektir. Çünkü Allah fâsık bir kavmi, fıskı fücur ehlini hidâyete erdirmez. Çünkü bu adamların bir kâfir kadar bile İslâm'a dönme ihtimalleri yoktur. Yâni İslâm'ı, Allah'ı, peygamberi tanımayan bir kâfir bunları tanıyınca Müslüman olabiliyor da, ama bunları tanıyan bir münâfık İslâm'a girmiyor. Çünkü o ben Müslümanım diye kendi kendini aldatıyor.

Evet Rabbimiz bu âyetinde vazgeç bunlar hakkında istiğfardan ey peygamberim diye peygamberini uyarıyor. Ama insanların cehennemine razı olmayan Allah'ın Resulü eğer seksen kere de istiğfar etsen Allah onları bağışlamayacak ifadesine karşılık, onların da cennetine olan iştiyakından ötürü öyleyse ben de seksenden fazla istiğfar ederim buyurdu. Yâni insanların cehenneme gitmesine asla tahammülü olmayan Rasulullah efendimiz bir konuda bir ruhsat bulduğu zaman onu o konuda kesin bir nehiy oluncaya kadar kullanırdı. Hele hele bu konu insanların, ümmetinin affı ve cennetiyle alâkalıysa. Çünkü o onlara karşı çok merhametlidir. Sonra Münâfikûn sûresin-deki bu konuda bir nehiy gelince Rasulullah artık onlar hakkındaki istiğfarını bitiriverdi.

O halde bu âyetlerden anlıyoruz ki dua ve istiğfar ancak mü'-minler için fayda sağlayacaktır. Kâfir ve münâfıklar için ne duanın ne de istiğfarın en küçük bir faydası olmayacaktır ve bu caiz de değildir. Burada şunu da ifade edelim ki kâfir veya münâfık birisi için değil, sı-radan bir kimse için Allah'ın en sevdiği peygamberi Hz. Muhammed (a.s) onun hidâyeti için dua etse bile, o kişi kendi hidâyetini istemedikçe, Allah da onun hidâyetini dilemedikçe yine de bunun hiçbir mânâsı olmayacaktır. Yine âyetten anlıyoruz ki hidâyete talip olmayan kişiye hidâyet vermek sünnetullaha aykırıdır.

Biz biliyor ve inanıyoruz ki peygamberler Allah'ın yeryüzünde en değerli ve en şerefli kullarıdır. Ama unutmayalım ki bunlar da kuldurlar. Tüm peygamberler Allah'ın Ona en mûtî kullarıdır. Elbette ki peygamberler yeryüzünde dualarına icâbet edilme yönünden en önde olan kullardır. Allah'ın bu sevgili kulları Allah'a dua ettiklerinde ya istedikleri şeyler dünyada kendilerine verilir, yahut da burada verilmeyip öbür tarafta kendilerine verilir. Ama bakın ki Allah'ın Resulü Allah katında yeryüzünün en hayırlısı olduğu halde Allah'ın sevmediği insanlar hakkında ne kadar da istiğfar ederse etsin Allah onlara mağfiret etmeyecektir. Öyleyse şunu kesinlikle söyleyebiliriz ki Allah'ın razı olmadığı kişiler için yapılacak şefaat asla kabul edilmeyecektir.

81. "Allah'ın peygamberinin hilafına geri kalanlar, oturup kalmalarına sevindiler. Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihad hoşlarına gitmedi. "Sıcakta savaşa çıkmayın" dediler. De ki: Cehennem ateşi daha sıcaktır." Keşke bilseydiler!"

Muhalifler, Allah ve Resulünün cihad çağrısına muhalefet edenler, Rasulullah ve beraberinde savaşa çıkan mü'minleri yalnız bırakarak geride kalanlar oturup kalmalarına sevindiler. Münâfıklar kadınlar gibi oturup kalmayı hoş gördüler. Kalplerindeki küfür ve nifak hastalığından dolayı Allah yolunda cihada gidip canlarını ve mallarını tehlikeye atmayışlarına memnun oldular. Allah yolunda

malları ve canlarıyla cihaddan hoşlanmadılar. Kendileri Allah yolunda bir cihadı göze alamadıkları gibi birbirlerine, arkadaşlarına, eşlerine dostlarına

da: Sakın bu sıcakta savaşa çıkmayın dediler. Kendileri geri kalışlarına üzülmediler de üstelik başkalarını da engellemeye çalıştılar.

Sen onlara de ki peygamberim, unutmayın ki sizin gibi cihad-dan kaçanlar için cehennem ateşi daha sıcaktır. Ama keşke onlar bunu bir anlayabilselerdi. Keşke cehennem ateşinin hararetini bir an-layabilselerdi. İşte böyle Allah için bir cihaddan kaçan, mallarını ve canlarını Allah yolunda bir cihaddan saklayanlar cehenneme gideceklerdir.

Allah için bir fedâkarlığı angarya görenler cehenneme gideceklerdir. Allah yolunda malları ve canlarıyla cihad etmeyi kerih görenler cehenneme gideceklerdir. Kendileri Allah için bir sefere çıkmadıkları gibi Müslümanları cihaddan engellemeye çalışanlar cehenneme gideceklerdir. Bu dünyadaki rahatımızı düşünerek Allah yolunda bir cihaddan kaçmayalım. Diğer mü'minleri engellemek şöyle dursun, cihada teşvik edeceğiz. Çünkü kıyâmet gününün sıkıntıları buradakilerden çok daha büyük olacaktır. Kıyâmet gününün sıkıntılarına düşmemek için dünya sıkıntılarına razı olacağız.

Şedit olan cehennem ateşine düşmemek için buradaki dünya ateşlerinde yanmaya razı olacağız. Orada malsız, mülksüz, serma-yesiz kalmamak için Allah yolunda bir mücâdele uğrunda gerekirse burada malsız, mülksüz bir hayata razı olacağız. Allah yolunda her şeyimizi fedâ etmemiz gerekse bile bunu göze alabilmeliyiz. Bunu anlayanlardan, fıkıh edenlerden olmalıyız. Cehennem ateşini anlaya-bilen bir insan elbette tüm dünya ateşlerine razı olacaktır. Ama onu bilmeyen, fıkıh etmeyenler elbette hiç bir dünya ateşine katlanama-yacaktır.

82. "Yaptıklarının cezası olarak, bundan böyle az gülsünler, çok ağlasınlar."

Ve işte böyleleri bu yaptıklarının karşılığı olarak bundan böyle çok ağlasınlar, az gülsünler. Kendilerini, canlarını, mallarını böyle bir cihaddan koruduk, kurtulduk diye bu dünyada az biraz gülsünler, az biraz sevinsinler bakalım. Gülebildikleri kadar gülsünler, eğlenebildikleri kadar eğlensinler bu dünyada. Unutmayın ki onlar öbür tarafta çok ağlayacaklardır. Çünkü bu dünya

hayatı çok azdır, çok kısadır, ama âhiret hayatı sonsuzdur. Sonsuz bir âhiret hayatının ağlaması yanında çok kısa süren dünya sevinçleri ne olabilir ki? Ne kadar olabilir ki?

Ama bu dünyada bu yaptıklarına pişmanlık duyarak tevbe ederler, çok çok ağlarlarsa işte o zaman Allah'ın bağışlamasına ulaşırlar.

83. "Allah seni ileri döndürüp, onlardan bir toplulukla karşılaştırdığı zaman, senden savaşa çıkmak için izin isterlerse de ki: "Benimle asla çıkamayacaksınız, benim yanımda hiç bir düşmanla savaşmayacaksınız; çünkü baştan, oturup kalmaya razı oldunuz. Artık geri kalanlarla beraber oturun."

Allah seni bu seferden zaferle, galibiyetle, sağ salim döndürdüğü ve onlarla karşı karşıya getirdiği zaman, senden seninle birlikte tekrar bir savaşa çıkma talebinde bulunacaklar. Rabbimiz ileride olacakları da anlatıyordu burada peygamberine. Yâni daha sefere çıkmadan savaşın sonucunu bildiriyordu. Sen sağ salim savaştan döneceksin. Sen onlara dönünce diyecekler ki ey Muhammed, seninle birlikte bir başa sefere çıkmak istiyoruz diyecekler. Alçaklar Bizans ordusunun Müslümanların karşısına çıkma cesaretini bile gösteremediklerini haber alınca peygamberle birlikte çıkmadıklarına çok pişman oldular.

Ve dediler ki, diyecekler ki ey Muhammed, her ne kadar Te-bûk'da bulunamamışsak ta, her ne kadar mâzeretlerimiz seninle birlikte çıkmamıza engel olmuşsa da bizim kalbimiz sizinledir. Biz senin yanındayız. Emret nereye istersen gideceğiz diyecekler.

Sen de ki o hainlere, hayır artık sizler benim yanımda hiç bir düşmanla savaşmayacaksınız. Benimle birlikte hiç bir savaşa çıkmayacaksınız, çıkmazsınız. Benimle birlikte hiç bir cihada çıkma şerefine nail olmayacaksınız. Sizler böyle bir şerefe lâyık değilsiniz. Bu şeref sizler için değil şerefli Müslümanlar içindir. Çünkü sizler evlerinizde oturmayı benimle birlikte çıkmaya tercih ettiniz. Sizler artık bundan sonra erkekler gibi savaşmayı düşünmeyin de kadınlar gibi evlerinizde oturmaya devam edin.

Evet Allah için bir fedâkarlık, bir sıkıntı söz konusu. Zorlu bir savaş söz konusu. Ortada bir kâr garantisi de yok. Ölüm, candan geçme, maldan olma tehlikesi var. Bu işe bir dâvetiye çıkarıldığı za-man bunları göze alarak ilk defa dâvete icâbet edenlerin imanından, teslimiyetinden şüphe edilmeyecektir. Ama İslâm izzete kavuştuktan sonra, ya da Allah adına başlamış olan o hareket başarıya ulaştıktan sonra, hedef belli olduktan sonra o harekete katılanların samimi-yetinden

şüphe edilebilir. Samimi olup olmadıkları araştırılabilir. Çünkü artık fedâkarlıktan çok menfaatlenme vardır.

84. "Onlardan ölen kimsenin namazını sakın kılma, mezarı başında durma! Çünkü onlar Allah'ı ve peygamberini inkâr ettiler, fâsık olarak öldüler."

Onlardan ölen hiç kimsenin sakın namazını kılma. Onlara dua etme, salavat etme. Çünkü senin duan, senin salavatın, senin namazın onlar için bir rahmettir ve onlar asla buna lâyık değillerdir. Onların cenazelerinin başında, kabirlerinin başında da durma. Onları gömmek, defnetmek, teçhiz etmek, dua etmek, ziyaret etmek maksadıyla onların cenazelerinde bulunma. Çünkü onlar Allah ve Resulünü inkâr etmişler ve fâsıklar olarak, dinden, yoldan, itaatten çıkmışlar olarak ölmüşlerdir.

Evet fâsık olarak, İslâm'dan çıkmış olarak geberen birisinin cenazesini kılmak ta, defninde bulunmak ta, arkalarından onlar için dua etmek de yasaktır.

Rivâyetlere göre Allah'ın Resulü samimi bir Müslüman olan Abdullah'ın isteği üzerine babası münâfıklardan Abdullah bin Übey'in cenaze namazını kıldırmayı kabul edip hazırlıklara başladı. Tam namazı kıldırmak üzere yerini aldığı sırada işte Tevbe sûresinin bu âyetiyle Rabbimiz onu uyarıverdi ve bu davranışını onaylamadığını ortaya koyuverdi. Ve Rabbimizin bu uyarısından sonra Rasulullah efendimiz onların namazlarında bulunmayı da, onlar adına istiğfar etmeyi de, dua etmeyi de bırakıverdi.

Kâfir olarak geberip gidenler hakkında dua etmek de, istiğfar etmek de caiz değildir. Mü'minlere karşı mü'mince bir tavır, münâ-fıklara karşı da onlara yakışır şekilde sertçe bir tavır belirlemek zorundayız ki bu davranışımız onlar için bir uyarıcılık, bir caydırıcılık özelliği taşımış olsun. Eğer Rasulullah efendimiz bu adamların namazlarını kıldırmış olsaydı, hattâ diğer tüm peygamberleri de cemaat olarak arkasına çağırmış olsaydı bile zerre kadar o münâfığa bir faydası olmayacaktır. İnsana değer kazandıran onun imanı, teslimiyeti, takvası ve bu imana bağımlı olarak işlediği sâlih amellerdir. Bunlar olmadığı müddetçe cenazesini kim kıldırırsa kıldırsın hiç bir anlamı olmayacaktır.

Öyleyse peygamber ve Müslümanlar tarafından kendilerine uygulanacak böyle bir tavır onların kendi durumlarını tekrar gözden geçirip Allah yoluna girmelerini sağlayacaktır. Kâfir olarak, münâfık olarak ölüp giden bir kimsenin iradesi bitmiş olduğu için arkasından yapılanların hiç birisinin ona bir faydası

dokunmayacaktır. İşte onlar için iş işten geçmeden böyle bir tavırla akıllarını başlarına getirmeyi murat ediyordu Rabbimiz.

85. "Malları ve çocukları seni hayrete düşürmesin; Allah onlarla onlara dünyada azap etmek ve canlarının inkârcı olarak çıkmasını ister."

Öyleyse ey peygamberim ve ey peygamber yolunun yolcuları, sakın ha sakın onların ne malları mülkleri, ne çoluk çocukları, ne ekonomik ne de siyasal güçleri sizi imrendirmesin. Onlara verilenler başka değil sadece onlara bu dünya hayatında azap etmek için ve canlarının kâfirler olarak çıkması için verilmiştir. İnsanları kâfir ve münâfık yapan şey demek ki öncelikle onların malları ve evlâtlarıdır. İnsanları Allah'a kulluktan, Allah yolunda cihaddan alıkoyan ilk planda onların ekonomik ve siyasal güçleridir. Bir ömür bunlara bekçilik yapacağım diye, bunları çoğaltacağım diye âhireti unutuyorlar.

86,87. "Allah'a inanın ve peygamberinin yanında savaşın" diye bir sûre inmiş olsa, onların gücü yetenleri sizden izin isterler ve "Bizi bırak oturanlarla beraber kalalım" derler. Geri kalan kadınlarla beraber bulunmaya razı oldular. Kalpleri kapanmıştır, bu yüzden anlamazlar."

Eğer onlara Allah'a Allah'ın istediği gibi iman edin, Allah'a, Allah'ın kitabının ve Resulünün tarif ettiği şekilde iman edin ve bu imanlarınızın gereği olarak, bu imanlarınızın görüntülenmesi olarak Allah elçisinin yanı başında savaşın diye bir sûre indirilse onlardan imkân sahipleri, servet sahipleri, ekonomik güç sahipleri sizden izin isterler. Bizi bırak ey peygamber de şu evlerinde oturanlarla birlikte bizler de oturalım derler. Evlerinden, barklarından, bağlarından, bahçelerinden, fabrikalarından, bürolarından, zevklerinden, eğlencelerinden ayrılmak onlara zor geliyor. Geri kalan kadınlarla beraber bulunmaya razı oluyorlar.

Kendilerine göre bir takım bahaneler uyduruyorlar. Bir takım mâzeretlerin arkasına saklanıp Allah yolunda bir savaştan geri kalmak, muaf tutulmak istiyorlar. Tabii o anda yaptıklarına da meşru kı-lıflar uydurmaktan da geri durmuyorlar. Efendim, bizler şu anda üm-met için çok faydalı işlerle uğraşıyoruz. Eğer şu bizim fabrikamız ol-masa, bizim paralarımız olmasa siz ne yapardınız? Hep bizim pa-ralarımızla, bizim desteklerimizle yürümüyor mu bu hizmetler? Eğer bizler de bu fabrikalarımızı, bu iş yerlerimizi bırakıp sizinle gidersek, bizim bu para kazanma imkânlarımız bitiverirse haliniz perişan olur sizin. O halde bizi bize bırakın. Biz işimize aşımıza, para kazanmamıza bakalım, siz gidin savaşa da, biz arkanızdan sizi destekleyelim diyorlar. Savaştan kalıp işlerinin başında oldukları zaman hattâ daha büyük sevaplar kazanacaklarına inananlar vardır.

Evet varlık sahipleri böyle yapıyorlar. Varlıklı yaşamaya alı-şanlar mahrumiyetleri göze alamıyorlar. Tarih boyunca hep böyle olmuştur. Tüm peygamberlerin dâvetine ilk karşı çıkanlar hep halkın gelirlerinin kaymağını yiyen varlıklı, şımarık Mele' ve mütraf grubu, egemenlik sahipleri olmuştur. Halk üzerinde haksız hak sahibi olanlar olmuştur. Rahatlarından fedâkarlığa yanaşmayanlar olmuştur. Onlar savaştan geri kalanlarla birlikte olmayı seçtiler. Onların kalpleri mühürlendiği için de peygamberin kendilerini çağırdığı gerçekleri anla-yamaz olmuşlardır. Dünyayı yeterli gördükleri için, dünyayla cennetin mukayesesini yapma ince kavrayışından mahrum olmuşlardır. Onlar böyle isteyince de Rabbimiz tercihlerini onaylayıp onların kalplerini mühürleyivermiştir de anlamaz bir kavim olmuşlardır.

88. "Ama peygamber ve onunla beraber bulunan mü'minler, mallarıyla ve canlarıyla savaştılar. İşte iyilikler onlaradır, saadete erişenler de onlardır."

Lâkin Allah'ın Resulü Muhammed (a.s) ve onunla birlikte iman edenler, onun inandığı gibi inananlar, onun düşündüğü gibi düşünenler, onun yolunu yol edinenler, onun gibi olmanın güvencesine erenler, malları ve canlarını ortaya koyarak Allah yolunda cihad edenler var ya, işte hayırlar onlar içindir ve kurtuluşa erenler de onlardır. Bu dünyada istedikleri kadar varlıklı kâfirler ve münâfıklar onları küçük görsünler, istedikleri kadar onlarla alay etsinler, hem dünyada hem de Ukba'da kazananlar, başarıya ulaşanlar onlardır. Peki onların ka-zandıkları bu hayır neymiş? Bakın Rabbimiz onu şöyle anlatıyor:

89. "Allah onlara temelli kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. Büyük kurtuluş budur."

Allah onlar için içinde ebedîyen kalacakları, ebedîyen bir mutluluğa ulaşacakları zeminlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte en büyük kar, en büyük kazanç budur. Çünkü bu âlemde cennetten daha büyük bir mükâfat yoktur. Düşünün tüm dünyaya sahip olsanız ne yazar? Ne kadar sahip olabileceksiniz? Ölünceye kadar değil mi? Fânî değil mi bu dünya? Ama cennet ölünceye kadar değil, sonsuza dek sürecek bir zevk, bir hayat... İşte en büyük mükâfat budur. Ne olur bu insanlar günde bir kerecik bunu düşünüverse. Ama heyhat ki bunu düşünmeyenler, fıkhedemeyenler bunu anlayamazlar.

90. "Bedevilerden, izin almak üzere, özür beyan eden kimseler geldiler. Allah ve peygamberine yalan söyleyenler ise, özür bile beyan etmeksizin geri kaldılar. Onlardan kâfir olanlar can yakıcı azaba uğrayacaktır."

Rabb'imiz Medineli münâfıkları anlattı, şimdi burada da bedevi münâfıkların durumlarını açıklığa kavuşturacak. Bedevilerden de sizden savaşa çıkmamak için izin isteyenler gelecekler. Allah ve pey-gamberine karşı yalan söyleyenler ise özür bile beyan etmeksizin savaştan kaçtılar, geri kaldılar. Onlardan kâfir olanlar dayanılmaz bir azabın mahkumu olacaklardır.

Medine'li münâfıkların dışında anlatılan bu münâfıklar Esed ve Gatafan kabilesi münâfıklarıdır. Fakirliklerini, güçsüzlüklerini, imkânsızlıklarını mâzeret olarak ileri sürerek bu savaştan geri kalmak için izin istediler. Bir kısmı böyle yaparken bir kısmı da iman teslimiyet iddialarında Allah ve Resulüne karşı yalan söyleyenler de hiç bir mâzeret ileri sürmeden cihaddan geri kaldılar. Bunlar Medine'nin ya-kınında çölde yaşayan bedevilerdi. Rabbimiz buyurdu ki o inkâr edenlere yakında acı bir azap isabet edecektir. İnandıklarını iddia ettikleri halde inandıkları Allah hatırına bir savaşı göze alamayanlara, inandıkları Allah'ı uğrunda savaşmaya değmez görenlere, kendi rahatlarını, kendi zevklerini düşündükleri kadar Allah'ın dininin izzet ve şerefe ulaşmasını düşünmeyenlere elbette bir azap gelecektir.

Şimdi Rasulullah efendimizin bir savaş çağrısı karşısında buraya kadar üç sınıf ortaya konuldu:

1: Özürlü olarak, mâzeretli olarak geri kalanlar.

2: Hiç bir özürleri yokken geri kalanlar. Hiç bir mâzeret beyanında bulunmayanlar.

3: Rasulullah efendimizden bu savaşa katılmamak için, muaf tutulmak için izin isteyenler. Peki acaba bunlardan hangisi bu savaştan muafmış? Yâni kim gerçek özür sahibiymiş? Bakın bunu da Rab-bimiz şöylece ortaya koyuyor:
91. "Güçsüzlere, hastalara ve sarf edecek bir şeyi bulunmayanlara, Allah ve peygamberlerine bağlı kaldık-ları müddetçe sorumluluk yoktur. İyi davrananlara sorumluluk olmaz. Allah bağışlayandır, merhamet edendir."

Güçsüzlere, zayıflara, hasta olanlara, infak edecek bir şey bulamayanlara ki bunlar Allah ve Resulüne bağlılıklarını sürdükleri müddetçe bir sorumluluk yoktur. Peki bunlar Allah ve Resulüne bağlı olduklarını nasıl gösterecekler? Bunu nasıl ispat edecekler? Kendileri zayıf, hasta, yatalak, kör, topal oldukları için istedikleri halde cihada gidemiyorlar ama etrafındakileri cihada teşvik ediyorlar. Ne duruyorsunuz? Haydi, Rasulullah'ın dâvetine koşun oğlum, torunum, amcam,

babam. Vallahi eğer Rabb'ım bana da bir imkân vermiş olsaydı bir saniye bile beklemezdim diyerek samimiyetle çevrelerine nasihat ederler onlar.

Meselâ iki adam düşünün ki hastalar. Ama bunlardan biri o anda hasta oluşuna, cihaddan geri kalışına seviniyor. İyi ki hasta oldum ve savaştan kurtuldum diyor. Bunu kendisi için bir kurtuluş vesilesi sayıyor ve kendisi gitmemekle beraber çevresindekileri de engellemeye, onların da cihad şevklerini kırmaya çalışıyor. Ötekisi de hastalığını bir talihsizlik görüyor ve üzülüyor. Keşke Rabbim bana da imkân verseydi de Resul ve Müslümanları yalnız bırakmasaydım diyor ve bir yandan da çevresindekileri savaşa teşvik ediyor haydi dur-mayın gidin diyor. Bu ikisi elbette bir tutulmayacaktır.

Evet mâzeretlerinden dolayı savaşa çıkamayanlar Allah ve Resulü için nasihat ettikleri müddetçe onlara bir vebal yoktur. Çünkü ihsan sahipleri aleyhine bir yol olamaz. Kimse onlara bir söz söyle-yemez, kimse onları bu konuda kınayamaz. Cepheye gidemeyenler ama geride irşada devam edenler, geride insanların Allah'a kul olmaları, Resulüne ümmet olmaları yolunda onları eğitmeye çalışanlar bu-nun dışındadır diyor Rabbimiz. Onlar savaştan geri kalmışlardır ama gönülleri orada mü'minlerle beraberdir onların. Çünkü Allah bunlar için Gafur ve Rahîm olandır.

92. "Binek vermen için sana geldiklerinde, "Size binek bulamıyorum" dediğin zaman, sarf edecek bir şey bulamadıkları için üzüntüden gözyaşı dökerek geri dönenlere de bir sorumluluk yoktur."

Allah'ın kendilerini bağışladığı o gerçek mâzeret sahiplerinden kimileri de sana her geldiklerinde ey Allah'ın Resulü bize binebileceğimiz bir binek ver de biz de seninle bu savaşta bulunalım dediler de; sen de onlara size binek bulamıyorum dediğin zaman sarf edecek bir

şey bulamadıkları için üzüntülerinden gözyaşı dökerek geri dönenler var ya, işte onlar için de bir sorumluluk yoktur. Sürekli her gün geliyorlardı bunlar Rasulullah'ın yanına. Belki bugün birileri Rasulullah'a bize verebileceği bir binit vermiştir diye her gün gelip soruyorlardı. Her defasında da Allah'ın Resulü yok buyuruyordu. Onlar da gidememelerine ağlaya, ağlaya dönenlere de kınama yoktur diyor Rabbi-miz. Hattâ bunlar için Rasulullah efendimiz şöyle buyuruyordu:

"Gelmek istedikleri halde şu anda sizinle birlikte gelemeyip arkanızda kalan nice mü'minler vardır ki bu niyetlerinden ötürü attığınız her adımda, konakladığınız her vadide onlar sizinle birlikte olmasınlar. Onlar sizin aldığınız ecirlerinize ortak olmasınlar"

Sahâbe-i kirâm efendilerimizin:

"Ey Allah'ın Resulü, onlar Medine'de evlerinde oturup bizimle sefere çıkmadıkları halde mi onlar bizimle beraberler?"

sorusuna da Allah'ın Resulü diyordu ki:

" Evet, çünkü onları mâzeretleri, çaresizlikleri geri bıraktı."

Evet işte bunlar gerçek mâzeret sahipleridir, onlar kınanmazlar, onlar üzerine bir yol yoktur buyurduktan sonra Rabbimiz şimdi de kimler üzerine yol var? kimler üzerine kınama ve ceza var? onu şöylece ortaya koyuyor:

93. "Sorumluluk ancak, zengin oldukları halde senden izin isteyen, geri kalan kadınlarla bulunmaya razı olanlara ve Allah kalplerini mühürlemiş olduğu için bilmeyenleredir."

Sorumluluk, vebal, günâh ancak Allah yolunda bir savaşa ve bu uğurda mal harcamaya güçleri yettiği halde savaştan kaçmak için senden izin isteyen, mâzeretsiz geri kalan, kadınlarla birlikte oturmaya razı olanlara ve Allah kalplerini mühürlediği için bilmeyenlere aittir.

94. "Savaştan döndüğünüzde size özür beyan ederler. Ey Muhammed, onlara de ki: "Özür beyan etmeyin, size inanmayacağız, Allah haberlerinizi bize bildirmiştir. Allah da, peygamberi de işlediklerinizi görecektir. Sonunda, görülmeyeni ve görüleni bilen Allah'a çevrileceksiniz. O, işlediklerinizi size haber verecektir."

Sizler sağ salim savaştan geri döndüğünüzde onlar size karşı mâzeretler ileri sürüyorlar. Savaşa katılmamalarının özürlerini beyan ediyorlar. Ey peygamberim, onlara de ki: Boşuna özürle beyan etmeyin, size asla inanmayacağız. Size ebedîyen güvenmeyeceğiz. Sizi asla tasdik etmeyeceğiz. Onun içindir ki Özür dilemenizin hiç bir anlamı yoktur. Çünkü sizin haberlerinizi Allah bize bildirmiştir. Allah bilgisiyle bizler sizleri tanıyoruz. Ne halde olduğunuzu, niçin bu savaşa katılmadığınızı çok iyi biliyoruz. Elbette ilerde Allah ve Resulü sizin ne yapacağınızı görecektir. Sonunda sizler hepiniz görüneni ve görünmeyeni, bilineni bilinmeyeni bilen Allah'a döndürüleceksiniz de o ne yapıp ettiğinizi size haber verecektir.

Evet bugün de Allah'ın dininin yücelmesi adına bir savaştan geri kalanlar istedikleri kadar mâzeretler ileri sürsünler biz onlara diyeceğiz ki kesinlikle biz size inanmayacağız, çünkü Allah sizin durumunuzu bize ulaştırmıştır. Sizin sıfatlarınızı Rabbimiz kitabında bize haber vermiştir. Allah için bir fedâkarlığı göze alamayan siz münâfıkların sıfatları bizim için malumdur. Biz de böyle diyeceğiz onlara. Ama Rabbimiz yine de bir açık kapı bırakmış. Ne o? Âyette buyuruluyor ki: Allah ve Resulü sizin amellerinizi görecektir. Elbette bundan sonra yapacaklarınız da görülecektir, takip edilecektir. Eğer gerçekten bir mâzeret sebebiyle bu savaştan geri kalmışsanız elbette bundan sonraki hareketlerinize bakılacaktır. Bundan sonra sâlih ameller mi işleyeceksiniz? Münâfıklıktan vazgeçip Allah'ın dinini kendi nefislerinize, kendi menfaatlerinize tercih mi edeceksiniz? Yoksa yine aksini yapmaya mı devam edeceksiniz? bakacağız diyeceğiz.

Sonra da hesap vermek için Allah'ın huzuruna çıkacaksınız. Bizim gördüklerimizi de görmediklerimizi de, bildiklerimizi de bilmediklerimizi de bilen bir Allah huzuruna çıkacaksınız. Ve O Allah ne yapıp ettiğinizi size haber verecektir. Şimdi şu anda bizi kandırsanız bile Onu asla kandıramayacaksınız.

95. "Döndüğünüzde kendilerine çıkışmamanız için, Allah'a yemin edeceklerdir. Siz onlardan yüz çevirin; çünkü pistirler. Yaptıklarının karşılığı olarak varacakları yer cehennemdir."

Siz onlara döndüğünüz zaman kendilerinden vazgeçmeniz için, kendilerine ilişmemeniz için, kendilerini azarlayıp cezalandırmamanız için, kabahatlerini görmemeniz için Allah adına yemin edecekler. Yüz çevirin

onlardan. Kesin onlarla ilişkilerinizi. Adam yerine koy-mayın onları. Muhatap bile almayın. Çünkü birer pisliktir onlar. Birer murdardır onlar. Yaptıklarının karşılığı olarak varacakları yer cehennemdir onların. Onları kabullenecek, pakleyecek olan sadece cehennemdir. Onlarla nasıl arkadaşlık edeceksiniz? Nasıl onlarla hâlâ dostluk ilişkilerini sürdüreceksiniz? Sadece cehennemin kabul edeceği, sadece cehennemin temizleyeceği böyle pisliklerle nasıl ilişki sürdürülebilir? Bırakıverin o alçakları. Düşüncede, imanda, harekette asla onlarla beraber olmayın.

96. "Kendilerinden hoşnut olasınız diye, size and verirler. Siz onlardan hoşnut olsanız bile, Allah, yoldan çıkmış kimselerden razı olmaz."

Kendilerinden hoşnut olasınız diye, razı olasınız diye yemin eder onlar. Siz onlardan hoşnut olsanız bile, özürlerini kabul edip affetseniz bile bilesiniz ki Allah böyle yolundan çıkmış kimselerden asla hoşnut olmayacak, razı olmayacaktır. Allah kendini tanımayan, kendi dinini, kendi yolunu tanımayan, rızası uğruna bir takım fedâkarlıkları göze alamayan, rızası için cihad etmeyen, rızası için infakta bulunmayan kimselerden asla razı olmaz. Gelin öyleyse ey mü'minler, Allah ahlâkıyla ahlâklanın da Onun razı olmadıklarından sizler de razı olmayın. Allah'ın gazap ettiklerine sizler de gazap edin. Gelin tüm hayatınızda insanların rızasını değil de, insanların hoşnutluğunu değil de Allah'ın rızasını ve hoşnutluğunu ön planda tutun. Tüm insanlar razı olup sizi alkışlasalar bile siz Allah'ın razı olduklarından yana olun.

97. "Bedevilerin küfür ve nifakları her yönden, daha ileridir. Allah'ın, peygamberine indirdiğinin sınırlarını bilmemek, onlara daha lâyıktır. Allah bilendir, Hakîmdir."

Bedeviler, çölde yaşayan Araplar, göçebe hayatı yaşayan Araplar şehirdekilerden, yerleşik hayat sahiplerinden inkâr ve nifak bakımından, nankörlük ve münâfıklık bakımından çok daha şedittirler. Çünkü onlar kaba, saba, kalpleri daha katı insanlardır. Ve onlar Allah'ın peygamberine indirdiği hükümleri, yasaları tanımamaya, sınırları tanımamaya daha yatkın ve elverişlidirler. Kendi başlarına buyruk, yönetici tanımaz, otorite kabul etmez oldukları için daha kaba ve inkârcıdırlar onlar. Din bilen, kitap sünnet tanıyan âlimlerle tanışmadıkları için dini az bilen kimselerdir onlar. Allah kullarını elbette en iyi bilendir ve söylediği her şeyi hikmetle söyleyen, yasalarını hikmetle koyandır.

Medine'de, şehirde Rasulullah ve sahâbenin arasında bulunanlar okumak için kitap bulabilirler. Sormak için merci bulabilirler. Allah'ın dinini öğrenme imkânı bulabilirler. Ama Rasulullah'ın sohbetinden, Rasulullah efendimize inen âyetlerin eğitiminden mahrum kalmış kimseler elbette bunlardan uzaktırlar. Dinin anlaşılış ve uygulanış tarzından mahrumdurlar. Onun içindir ki onlar, o

bedeviler küfür ve nifak yönünden, Allah'ın sınırlarını tanımama yönünden daha yatkındırlar.

98. "Bedevilerden, Allah yolunda sarf ettiklerini angarya sayanlar ve sizin başınıza belâlar gelmesini bekleyenler vardır. Belâlar onlara olsun; Allah işitir ve bilir."

Yine bu bedevilerden Allah yolunda, Allah'ın dininin ihyası, ikâmesi uğrunda infak ettikleri şeyleri zoraki ödenmesi gereken bir borç, bir angarya sayanlar da vardır. Allah yolunda yapacakları harcamaları bir cereme, bir yük, boşa giden bir sarf görenler vardır. Sizin için zamanın musîbetlerini gözetlerler. Gelecek günlerin, dönen devranın size belâlar, musîbetler getirmesini, sizi yok etmesini intizar ederler. Beklerler ki gelecek günler sizin gücünüzü, kuvvetinizi bitirsin de böylece sizin zorunuzla zekat vermekten, Allah yolunda bir takım fedâkarlıklarda bulunmaktan kurtulmuş olsunlar. İsterler ki Müslümanların başına belâlar gelsin, Müslümanlar alaşağı olsunlar da kendileri de onların korkusuyla zoraki bir takım kulluklar altında bunalmaktan kurtulsunlar.

İnsanlar inanmadan, ikna olmadan gönülsüz olarak yaptıklarının tamamını böyle bir cereme, zoraki bir borç sayarlar. İnanmayanlar hep böyledir. Meselâ işte şu anda öyle insanları görüyoruz ki kendi zevk-ü sefaları için falanca şarkıcılara, filanca sanatkârlara milyarlarını harcarlarken hiç gam çekmez içinden. Evine, bahçesine, arabasına, havuzuna, akvaryumuna milyarları harcamıştır zerre kadar bir sıkıntı duymaz bunlardan. Çünkü inanarak, isteyerek harcamıştır. Ama Allah için, Allah'ın dininin ikâmesi için üç kuruş çıksa cebinden ömrü billah unutamaz onu. Çünkü istemeyerek vermiştir onu. İnanmıyor adam. Allah yolunda bu verdiklerinin boşa gittiğini zannediyor. Allah'a Allah'ın istediği gibi iman edememiş insanların Onun yolundaki harcamalarının tamamı böyledir. Mecbur kalmadıkça veremezler zaten. Ama bir otorite onları zorlarsa mecburen verirler ve verirken de bunu bir angarya sayarlar. İşte bunlar münâfıklardır.

İşte Müslümanların otoritesinden bıkıp usandıkları için bu tür münâfıklar ne yapacaklar? Müslümanlar için belâlar bekleyecekler, felâketler bekleyecekler. Bir gün şu adamların gücü bir bitse de, otoriteleri, iktidarları bir son bulsa da bizler de onların korkusundan istemeyerek yapmak zorunda kaldığımız şu işlerden bir kurtulsak diyecekler. Tabii Müslümanlar için bu duyguyu içlerinde besleyenler, Müslümanların silinip gitmesini bekleyenler elbette oturdukları yerden beklemeyeceklerdir. Bunun için takım yollara başvuracaklar. O gücü, o otoriteyi yıkabilmek için ellerinden gelen her türlü komployu deneyeceklerdir. İlerde gelecek gerekirse mescid inşa edecekler, Müslümanları içten çökertmeye çalışacaklardır. Bunlar için Rabbimiz buyuruyor ki:

Onların istedikleri belâlar kendi başları geçsin, kendi başlarına geçecektir. Allah onların her sözlerini, her planlarını işiten ve onlara ne yapacağını, nasıl bir karşılık vereceğini en iyi bilendir Allah.

99. "Bedevilerden, Allah'a ve âhiret gününe inanan, sarf ettiğini, Allah katında ibadet ve peygamberin dualarına nail olmağa vesile sayanlar da vardır. Bilin ki, verdikleri onlar için ibadettir. Allah, onlara rahmet edecektir. Allah şüphesiz bağışlar ve merhamet eder."

O bedevilerden öyleleri de vardır ki onlar Allah'a ve âhiret gününe iman ederler ve infaklarını, Allah yolundaki harcamalarını Allah katında bir kurbaya sebep, bir yakınlığa vesile bilirler. Evet onlar o harcamalarını Allah katında bir ibadet ve Resulünün kendilerine dua ve istiğfarına vesile kabul ederler. Allah ve Resulünün yakınlığına sebep bilirler. Dikkat edin Allah yolunda yapılan bu harcamalar onları Rab'lerinin hoşnutluğuna, yakınlığına ve Resulünün salavatına, dua ve istiğfarına ulaştıracak güzel bir ibadettir. Kim Allah yolunda ne veriyorsa bu onun için onu Allah'a yaklaştıran bir kulluktur. Muhakkak ki Allah onlara rahmet edecek, onları muttakiler için hazırladığı cennetlerine koyacaktır.

Allah'a yakınlık için, Allah'ın hoşnutluğuna ulaşabilmek için ve peygamberin duasına, istiğfarına ehil hale gelebilmek için infaklarını vesile bilirler. İnfaka tevessül ederler. Allah'ın rızasını kazabilmek ve Resulünün şefaatine ehil hale gelebilmek için cihad gibi, infak gibi önlerine çıkan her fırsatı değerlendirmeye çalışırlar. Allah yolunda ci-hada koşuyorlar, Allah yolunda mallarını seferber ediyorlar. Yâni sa-lih amellere koşuyorlar. Yâni amellerini vesile yapıp öne sürüyorlar. Rabbimiz de buyuruyor ki dikkat edin, gerçekten bu yaptıkları cihad-lar, bu infaklar, bu ameller Allah katında bir yakınlık vesilesidir. Elbette bu yaptıklarından ötürü Allah onları rahmetine katacak, lütuflarına ulaştıracaktır. İşte Rahmete ulaşmanın formülü. İşte Allah'a yaklaşmanın yolu. İşte Rasulullah efendimizin şefaatine lâyık olmanın yolu budur. Haydi buyurun sizler de o yolda olun ve kurtulun. Haydi cihada ve Allah yolunda harcama yapmaya. Muhakkak ki Allah bağışlayandır merhamet edendir.

100. "İyilik yarışında önceliği kazanan Muhacirler ve ensâr ile, onlara güzelce uyanlardan Allah hoşnut olmuştur, onlar da Allah'tan hoşnutturlar. Allah onlara, içinde temelli ve ebedî kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır; işte büyük kurtuluş budur."

İyilik yarışında, takva yarışında önceliği kazanan bu ümmetin ilkleri olan, ilk sahâbeler olan muhacirler ve ensâr ve bir de güzellikle onlara uyanlar, onları takip edenler, onların yolundan gidenler var ya işte Allah onlardan hoşnut olmuştur. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da Allah'tan razı ve hoşnut

olmuşlardır. Allah onlar için, içinde ebedî kalacakları zeminlerinden ırmaklar akan cennetler hazırlamıştır. İşte en büyük kurtuluş budur.

Evet iyilik yarışında takva yarışında, Allah'a kulluk ve Resulüne ittiba konusunda en önde giden bu ümmetin en bereketli dönemini, kuşluk vaktini idrak eden sahâbe-i kirâm efendilerimizden ve güzellikle onların yolunu takip eden, onların yollarına, sünnetlerine uyanlardan razı olduğunu ve onların kurtulduklarını haber veriyor Rabbi-miz. Bunlar, bu ilkler bu ümmetin en hayırlılarıdırlar. Allah'ın dinini ka-bullenmede, Allah'ın elçisini bağırlarına basmada, Allah ve Resulü yolunda mal ve canlarını ortaya koymada başı çekenlerdir. Allah için muhacirlerin, mücahitlerin öncüleridir onlar. Küfür ve şirke karşı, babalarına analarına, kavimlerine kabilelerine karşı Allah adına baş kaldıranların ilkidir onlar. Tüm dünyanın saldırılarına karşılık, tüm dünyanın ayıplamalarına karşılık Allah ve Resulü Resulünü tercih eden ve bu tercihlerini tüm dünyaya haykıran insanlardır onlar. Her şeye rağmen Allah'ı ve Resulünü dinlemiş insanlardır onlar. Rasulullah efendimiz bir hadislerinde onların üstünlüğünü anlatırken şöyle buyurur:

"Ümmetimin en hayırlıları benim aralarında peygamber olarak gönderildiğim bu nesildir. Sonra onlardan sonra gelecek olanlar, sonra onlardan sonra gelecek olanlar..

Ravi diyor ki, çüncü nesil zikredildi mi edilmedi mi? bunu en iyi bilen Allah'tır. Sonra şöyle buyurdu:

"Sonra onların yerine şişmanlığı seven ve şahitlik etmeleri istenmeden önce şahitliğe koşan bir topluluk gelecektir."
(Müslim, Fezail'üs-Sahâbe 214)

Abdullah Bin Ömer efendimiz de Allah onlardan razı olsun der ki:
"Her kim birilerine uymak isterse Muhammed (a.s)'ın ashabına uymaya baksın. Çünkü onlar bu ümmetin en hayırlıları idi. Kalpleri en iyi, ilimleri en derin, buna karşılık kendilerini gereksiz külfete sokmaktan en uzak kimselerdi. Rabbimizin peygamberinin sohbetine seçtiği bir topluluktu onlar. Kâbe'nin Rabbi olan Allah hakkı için onlar dosdoğru bir hidâyet üzere yürüyorlardı."

Evet sahâbenin sünneti, sahâbenin anlayışı ve uygulamaları da bizim için örnektir. Çünkü sahâbe-i kirâm efendilerimiz peygamberle birlik düşünülmesi gereken bir gerçektir. Biz biliyoruz ki sahâbesiz bir peygamber düşünülemez. Zira bu din tek başına yaşanılacak bir din değildir. Sünnetullah gereği Allah bu dini ferde gönderme-miştir. Bu Hz. Adem'den bu yana hep böyle olagelmiştir. Peygamber vasıtasıyla topluma gönderilen din, toplumun içinden odak nokta

olarak seçilen peygamber tarafından topluma ulaştırılmış ve peygamberle birlik o toplum tarafından anlaşılmış ve yaşanmıştır. Allah'ın Resulü din olarak kendisine gönderilen mesajı fert olarak kendisine yansıyan yönüyle aynen uygulamış ve aynen ashabına da uygulatmıştır. Böylece sürekli Allah kontrolünde bir beşer olarak peygamberin uyguladığı ve uygulattığı dinin sahâbe neslinde kıyâmete kadar tüm insanlığa örnek olacak bir biçimde tezahür ettiğini, yaşanır, yapılabilir hale geldiğini görüyoruz.

Öyleyse sahâbe dinde bizim için en büyük örnektir. Dini an-layabilmek ve yaşayabilmek için sahâbe kirâm efendilerimizi takip etmek zorundayız. Zira sahâbe dönemi sorularına binaen, problem-lerine binaen vahiy gelen bir topluluktur. Din onların hayatında tekemmül etti. Dinin anlaşılması, âyetlerin anlaşılması ve din adına or-taya çıkan ihtilâfların çözüme ulaştırılması o dönemin sosyal haya-tının bilinmesini gerektirir. Bu bilinmeden âyetin tamamen anlaşılması mümkün değildir. O âyet kim hakkında geldi? Ne yaptı da geldi? Sonunda ne oldu? Bütün bunlar bilinmeden âyetin anlaşılması mümkün değildir.

İşte sahâbenin bizim hayatımızdaki, bizim dinimizdeki önemi burada ortaya çıkmaktadır. Zira sahâbe rey ve içtihadın temel unsuru olan lügatin esasını, vazıını, Arap adetlerini, Kur'an indiği dönemdeki Yahudi ve Hıristiyanların sosyal durumlarını, nüzûl sebeplerini çok iyi biliyordu. Onun içindir ki sahâbenin âlimlerinden Abdullah İbni Mes'-ud efendimiz der ki:

"Vallahi Kur'an'da inen her hangi bir âyetin ne-rede, ne zaman, kimin hakkında ve hangi konuda indiğini ben biliyorum."

Eğer varsa içinizde ben bunu ondan daha iyi bilirim diyen bir babayiğit o zaman ona bir sözüm yoktur. O halde sahâbe din konusunda kendilerine müracaat edilen ikinci kaynaktır. İhtilâf konularında da sahâbenin sünnetine müracaat etmek zorundayız. Çünkü işte Rabbimiz son derece açık ne net olarak bildiriyor ki onlardan da, on-lara güzellikle tâbi olanlardan da Allah razı olmuştur.

101. "Çevrenizdeki bedeviler içinde ikiyüzlüler ve Medineliler içinde de ikiyüzlülükte direnenler vardır. Onları siz değil, ancak Biz biliriz. Kendilerine iki defa azap edeceğiz; onlar sonra da büyük bir azaba uğratılırlar."

Bir de sizin çevrenizdeki bedeviler arasında evleri size yakın münâfıklar vardır. Medineliler içinde de, sizin içinizde de ikiyüzlülükte, münâfıklıkta direnenler vardır. Onlar sizler gibi Allah ve Resulünün emirlerine gönül huzuruyla itaat ve teslimiyet yerine münâfıklığı tercih edip, inanmadıkları halde iman gösterisinde bulunup nifak çukurlarına dalmada inat ettiler. Bu yolda sebat edip bayağı bayağı yol kat' ettiler. Münâfıklığı meslek edindiler. Ey Resulüm onları siz değil ancak Ben bilirim. Ey peygamberim sen onların münâfıklıktaki

becerilerini, maharetlerini bilemezsin. Münâfıklıkta, kendilerini kamufle etmede, maskelerin arkasına saklanıp ikiyüzlülük yapmada, takiyyede öyle ustalaştılar, öyle ileri gittiler ki sen onları bilemezsin. Biz biliriz onları ve size Biz haber veririz.

Bilesin ki Biz onlara iki defa azap edeceğiz. İki kere ceza vereceğiz onlara. Dünyada bir azap, âhirette bir azap. Dünyada bu mü-nâfıklıklarının gereği olarak, inanmadıkları halde inanmış görünmelerinin gereği olarak inanmadıkları bir dinin emirlerini zorla uygulama, zorla namaz kılma, zorla oruç tutma azabı veya sizin için bekledikleri bir felâketin, bir helâkin tamamen aksine size vereceğimiz bir başarı ve galibiyet azabı tattıracağız onlara. Size karşı kurdukları tüm komplolarını boşa çıkararak, tüm harcamalarını mahvederek dünyada azap edeceğiz onlara. Size karşı münâfıklığı seçerek elde etmeyi umdukları tüm dünya menfaatlerini suya düşürerek, yok ederek dünyada azap edeceğiz onlara. Ama iş bununla da bitmeyecek esas âhirette dayanılmaz bir azapla azap edeceğiz onlara.

102. "Savaştan geri kalanların bir kısmı da, suçlarını itiraf ettiler. Onlar iyi işi kötüyle karıştırmışlardı. Allah'ın onların tevbesini kabul etmesi umulur; çünkü O bağışlayandır, merhamet edendir."

Savaştan geri kalanların kimileri de suçlarını, günâhlarını itiraf ettiler. Bunlar ötekiler gibi sudan mâzeretler uydurup, bir kısım mas-
kelerin arakasına saklanıp yalan söylemediler. Hiç bir geçerli mâzeretleri olmadığı halde nefislerine uyarak cihaddan kaçmayı tercih ettiklerini, ama sonradan bu yaptıklarına pişman olduklarını itiraf ettiler. Onlar iyi bir işi kötü bir işe karıştırmışlardı. Kötü amellerle iyi amelleri birbirine karıştırdılar. Kötülük de yaptılar iyilik de işlediler. Cihaddan geri kalma günâhını da işlediler, tevbe ederek bu yaptıklarından pişmanlık duyma eylemini de gerçekleştirdiler.

Ama dikkat ederseniz itikatlarını, inançlarını karıştırmış değiller bunlar. İmanlarını kaybetmiş değiller, amellerini karıştırmış kimselerdir bunlar. Daha önce iman etmişler, imanlarının gereği olarak Allah ve Resulünün emrinde savaşlara katılmışlar, sâlih ameller işlemişler, ama daha sonra böyle kötü bir amel de işlemiş kimselerdir. Umulur ki Allah onların tevbelerini kabul eder, muhakkak ki Allah bu tür insanlara karşı Gafur ve Rahîmdir. Çünkü bunlar imanlarını yitirmemişlerdir. Hep kötülük işlememişlerdir. Sâlih ameller de işlemişlerdir. Bedir'de, Uhut'ta, Hendek'te bulunmuşlar. Allah yolunda canlarını ve mallarını ortaya koymuşlar. Ama işte bu seferde nefislerine uyup Rasulullah'la birlikte çıkamamışlar ve bundan dolayı da pişman olmuşlar. Bazen böyle sürçmeler olabilir mü'minin hayatında.

Rivâyetlere göre bu mü'minlerin adedi yedi kişi kadardır. Hattâ bunlar bu yaptıkları cihaddan kaçma eyleminden, suçundan dolayı henüz Allah'ın Resulü

Medine’ye teşrif buyurmazdan önce kendilerini mescide bağlayarak cezalandırmışlardır. Allah’ın Resulü gelip kendilerini affettiğini bildirmedikçe kendilerini çözmeyeceklerine yemin etmişlerdir. Bunlar aslında samimi Müslümanlardır. Dediler ki ey Allah’ın Resulü vallahi bu cihaddan geri kalmak için hiç bir mâzeretimiz yoktu. Biz hata ettik. İşte bizi seninle beraber cihada çıkmaktan engelleyen şu mallarımızdır. Al onları elimizden de bizi bu günâhlarımızdan, bu kötülüklerimizden temizle dediler. Allah’ın Resulü ben sizin mallarınızdan almakla emrolunmadım buyurunca hemen arkasından işte aşağıdaki âyet nâzil oldu.

103. Ey Muhammed! Mallarının bir kısmını, kendilerini temizleyip arıtacak sadaka olarak al, onlara dua et; senin duan onlar için bir güvendir. Allah işitir ve bilir.

Ey peygamberim onların mallarından sadaka al ki işledikleri günâhlarına kefaret olsun. Mallarından sadaka al ki o sadakalarla on-ları temizleyip arındırasın. O sadakalarla onların iyilikleri çoğalsın. Ya da buradaki tezkiye malın temizlenip çoğalması anlamınadır. Onların mallarından sadaka al ki malları çoğalsın, bereketlensin. Veya onların mallarından sadaka al ki nefislerinin mala bakışları temizlensin. Nefisleri cimrilikten arınmış olsun. Ve bir de onlar için dua et. Çünkü senin duan onlar için bir sekînet, bir huzur sebebidir. Senin duan onların kalplerine huzur ve güven verecektir. Allah işitendir bilendir.

Evet ey peygamberim, sen yaptıklarına karşılık onların mallarından sadaka alıp kendileri hakkında dua ettiğin zaman onlar bunu tevbelerinin kabul olduğuna bir alâmet sayarlar ve huzura kavuşurlar. Rivâyetlere göre bu Müslümanlar mallarının tümünü Rasulullah efendimize vermek istediler. Günâhlarımıza kefaret olarak tüm malımızı al demişlerdi. Ama Rasulullah mallarınızın ancak üçte birini verin buyurmuştu. Münâfıklardan gelip mâzeret beyanında, özür beyanında bulunanlar olsa bile böyle bir mal infakında bulunan hiç kimse çıkmadı onlardan.

104. “Allah'ın kullarının tevbesini kabul ettiğini, sadakalar aldığını, Allah'ın tevbeleri kabul ve merhamet eden olduğunu bilmiyorlar mı?”

Onlar bilmiyorlar mı ki Allah kullarının tevbelerini, dönüşlerini kabul edendir. Allah’ın tevbeleri kabul eden merhametliler merhametlisi olduğunu bilmiyorlar mı bu adamlar? Evet demek ki tevbe sadece Allah’a yapılmalıdır ve

tevbeleri kabul eden sadece Allah'tır. Allah'tan başka kimseden tevbe alınmaz ve yapılmaz. İlla da filanların, falanların huzurunda tevbenin yapılması şart değildir. Sadakalar da sadece Allah için verilecek tevbeler de sadece Allah'a ve Allah için yapılacak. Evet bunu her Müslüman bilecek ve uygulayacak. Günâh işleyen her Müslüman hemen tevbe etmeli ve malından Rabbinin affına mazhar olabilmek için sadaka vermelidir.

105. "De ki: "İstediğinizi işleyin; Allah, peygamberi ve mü'minler işlediklerinizi görecektir. Hepiniz, görülmeyeni ve görüleni bilen Allah'a döndürüleceksiniz. O size, işlediklerinizi bildirecektir."

De ki, haydi yapacağınızı yapın, işleyeceğinizi işleyin; Allah, peygamberi ve Müslümanlar amellerinizi görecektir. Hiç bir ameliniz, hiç bir eyleminiz asla Allah'a gizli kalmaz. Tevbe mi edeceksiniz? Yanlışlarınızdan mı döneceksiniz? İnfak mı edeceksiniz? Allah yolun-da cihad mı yapacaksınız? Yoksa tekrar nifaka mı döneceksiniz? Haydi ne yapacaksanız yapın. Sizin ne yaptığınızı Allah, peygamberi ve mü'minler görecektir. Şu anda zaten Allah o yaptıklarınızın, yapacaklarınızın tamamını görmektedir, tamamından haberdardır ve yarın kıyâmet günü tüm amellerin ortaya döküldüğü, kalplerin hâsılalarının ortaya döküldüğü gün Allah onları peygamberine ve mü'minlere de gösterecektir. Samimi olup olmadığınız gözler önüne serilecektir. Hiç bir gizlilik kapalılık kalmayacaktır.

Evet bu hitaptan sonra samimi olanlar hemen tevbe ettiler, yaptıkları bu yanlışlarından döndüler, mallarını infak ettiler, sâlih ameller işleyerek Allah ve Resûlünün rızasını almaya çalıştılar. Ama münâfıklar, samimi olmayanlar yine eski nifaklarını sürdürdüler hem bu dünyada hem de âhirette kaybettiler. Ve yarın görülmeyeni ve görüleni bilen Allah'a döndürüldükleri zaman Allah ne halde olduklarını tek tek onlara haber verecektir.

106. "Savaştan geri kalanların bir kısmının işi de Allah'ın buyruğuna kalmıştır. Allah onlara ya azap eder, ya da tevbelerini kabul eder. O bilendir, Hakîmdir."

O savaştan geri kalanlardan bir kısmının durumu da Allah'a kalmıştır, ertelenmiştir. Haklarında Allah'ın emri, Allah'ın hükmü gelinceye kadar bekleyeceklerdir. Dilerse Allah onlara azap edecek, cezalandıracak, dilerse de tevbelerini, dönüşlerini kabul buyuracak, affedecektir. Elbette Allah her şeyi en iyi bilen ve yaptığı her şeyi bir hikmetle yapandır.

Evet bu işi Allah'a kalmış olanlar Kâb Bin Mâlik, Mirare Bin Rebii ve Hilal Bin Ümeyye'dir. Bu Müslümanlar da cihaddan geri kalmışlar ama ötekiler gibi gelip bir mâzeret beyanında bulunmamışlar, tevbelerini açıkça ilân etmemişlerdi. Elbette onların durumlarını en iyi bilen Alîm ve Hakîm olan Allah'tı. Onların durumlarını Allah'tan daha iyi bilen yoktu. Bunlar daha önce

Bedir'de bulunmuş yiğitlerdendi. Bunlarla alâkalı hüküm daha sonra gelecek. Rasulullah efendimiz savaştan geri kalmış olmaları sebebiyle onlarla konuşmayı ve onlara selâm vermeyi yasakladı. Onlar böylece kendileri hakkında Rab'lerinin hükmünü beklemeye başladılar.

107. "Zarar vermek, inkâr etmek, mü'minlerin arasını ayırmak, Allah ve Peygamberine karşı savaşanlara daha önceden gözcülük yapmak üzere bir mescid kurup: "Biz sadece iyilik yapmak istedik" diye yemin edenlerin yalancı olduklarına şüphesiz ki Allah şahittir."

Bir de Dırar mescidini ittihaz edenler, Allah'a, Allah'ın dinine, Allah'ın elçisine ve mü'minlere zarar vermek, mü'minlerin arasını ayırmak, mü'minlerin arasına tefrika ve fitne sokmak, mü'minleri birbirine düşürmek, küfre hizmet etmek, münâfıkça şer planlarını gerçekleştirmek ve Allah ve Resûlüne karşı savaşanlara gözcülük etmek için bir mescid inşa edenler vardır. Allah ve Resûlüne karşı daha önce harp ilân etmiş olan kimseyi gözetmek, kollamak, ona destek ver-mek, ona bir üst oluşturmak, bir karargah oluşturmak üzere mescid inşa edenler vardır. Onlar yemin ederler: Vallahi de billahi de biz bu mescidi yaparken sadece iyilik düşündük, iyiliğin dışında başka hiç bir kötü niyetimiz yoktu. Halbuki onların bu yeminlerinde yalancı olduklarını Allah bilmektedir.

Evet Rabbimiz münâfıkların Medine'de inşa ettikleri bir mescitten söz ediyor. Bu mescid; **Dırar** mescididir. Münâfıklar Medine'de Rasulullah ve Müslümanlara zarar vermek, komplo kurmak üzere böyle bir mescid inşa ettiler. Ebu Amir adında daha önce Hıristiyan olmuş, Hıristiyanlıkta çok ilerlemiş, ilim sahibi, yetki sahibi olmuş, Rahip olmuş bir Allah düşmanı vardı. Allah ve Resûlüne karşı her tür düşmanlıkların, her tür komploların içinde bulunmuş bir kâfir. Bedir-de, Uhut'ta, Hendekte ve diğer savaşlarda hep müşriklerin safında yer almış, müşriklere destek sağlayıp onları peygambere karşı kışkırtmış bir adam. Ama Hendek'te Rabbimizin yardımıyla mü'minlerin Mekkeli müşriklere ve onların safında yer alan tüm birleşik ordulara karşı galip gelmelerinden ve daha sonra gerçekleşen kesin fetihten, Mekke'nin fethinden sonra Rasulullah'ın karşısına hiç bir güçle çıkamayacağını anlamıştır.

Zâhiren artık Müslümanların karşısına çıkamayacaklarını anlayan bu münâfıklar yeni bir taktik geliştirdiler. Dediler ki bir mescid inşa edelim Medine'de ve bu mescid perdesi arkasında Müslüman-lara karşı sinsi faaliyetlerimizi sürdürelim. Faaliyet alanımız mescid olduğu için de Müslümanlar bizim komplolarımızın farkına varamazlar dediler. Tüm plan ve programlarımızı bu mescid perdesi arkasında uygulayabiliriz, kimse de bizden şüphelenmez, kendimizi kamufle edebiliriz dediler. Böylece Müslümanları içten yıkma imkânı buluruz dediler.

Ama alçaklar hesap edemediler ki gaybın da, şehadetin de Alîmi, bir Allah'la savaşa tutuşuyorlardı. Bilmiyorlardı ki savaş verdikleri peygamber Allah'ın elçisiydi. Bilmiyorlardı ki haklarında komplo tasarladıkları o Müslümanlar Allah desteğindeydiler. Bilmiyorlardı ki onların içlerine dışlarına muttali olan Allah elçisini ve beraberindeki mü'min-leri her an onlar konusunda bilgilendirmektedir. Bilmiyorlar ki Allah uğrunda savaş verdikleri dinini onlar istemese de yeryüzünde egemen kılacak ve tüm dinlere üstün getirecektir. Bilmiyorlar ki Allah, hakkı bâtılların beynine vuracak ve onunla tüm bâtılları yerle bir edecekti. Bunu unutuyorlardı hainler. Kiminle savaştıklarının farkında değillerdi. Kendilerini her an gören, her hallerine muttali olan ve tüm tuzaklarını boşa çıkaracak olan Âlemlerin Rabbi Allah'tan habersizlerdi.

Rasulullah efendimiz Tebûk seferi hazırlıkları içine girdiği günlerde bu mescidi inşa etmeye koyuldular ve gelip Rasulullah efendimize ricada bulundular. Güya meşru bir sebep de bularak dediler ki, ey Allah'ın Resûlü bu bölgedeki mü'minlerin yaşlıları mescide sabah namazına gitmekte zorluk çekiyorlar, soğuk günlerde, yağmurlu günlerde sizin mescidinize gelemeyenler burada rahat namazlarını kılsınlar için bir mescid inşa ettik. Gel bu mescidin açılışını yaparak bu mescidimizi şereflendir dediler. İlk namazı sen kıldır dediler. Rasulul-lah efendimiz aldığı haberler sonucunda onların bu teklifine pek sıcak bakmadı. Buyurdu ki şu anda sefer hazırlığı içindeyim, dönüşte bu konuyu görüşürüz.

İşte Rasulullah efendimiz bu seferinin dönüşünde yolda Rab-bimiz ona bu âyetlerini indirerek durumdan onu haberdar etti. Onların bu mescidi hangi menfur maksatlarla inşa ettiklerini, ne tür entrikalar çevirmeye çalıştıklarını Resûlüne bildirdi. Ve Rabbinden aldığı bu bilgiyle Allah'ın Resûlü de daha Medine'ye teşrif buyurmadan ashabından bazılarını göndererek o mescidi yıktırdı, yaktırdı ve yerle bir ettirdi. Böylece artık o münâfıklar tüm umutlarını yitirip Allah'ın elçisine karşı hiç bir şey yapamayacakları anlamış olarak kendi içlerinde nifaklarını sürdürmeye başladılar. Başka yollar ve yöntemler denemeye devam ettiler.

Evet bu mescidin özelliği sadece Allah'a, Allah'ın dinine, Al-lah'ın peygamberine ve mü'minlere zarar vermek, İslâm'ı içten yık-mak, mü'minleri parçalamak, mü'minlerin birliklerini, güçlerini zaafa uğratmak, küfür ve şirki, nifakı yaymaktı. Allah ve Resûlüne harp aç-mış bir kâfiri koruyup kollamak, ona üs yapmak, onun emir ve talimatlarını uygulamak için yapılmış bir mescitti. Allah düşmanlarını ör-gütlemek üzere kurulmuş bir mescitti. İşte bu mescidin özellikleri bunlardır.

Kimi Müslümanlar şu mescitlere de mescid-i dırar demeye çalışıyorlar. Bir mescide mescid-i dırar diyebilmek için evvela orada Mescid-i Nebînin olması gerekecektir. Hani şu anda Nebevi mescid fonksiyonlarını icra edecek

mescitlerimiz varsa bunları onlarla mukayese edelim ve ey Müslümanlar gelin bu mescitlere gitmeyin de şu mescitlere gidin diyelim. Var mı mescid-i Nebevi şu anda? Kurabildik mi o mescitlerimizi? Yok değil mi? Öyleyse bu mescitler mescid-i dı-rar değil, mescid-i Türkîlerdir ve bizler de Türkî Müslümanlarız. Biz bu kadarız, bizim mescitlerimiz de işte bu kadardır. Biz biraz Müslümanlaşırsak bu mescitlerimiz de güzelleşecek. Elbette bu mescitler bizimse onlara sahip çıkmak zorundayız. Böylece o mescitleri, peygamber mescidi fonksiyonunu icra eder hale getirmek zorundayız.

Eğer illa da bu memlekette Müslümanlar dırar mescidleri arı-yorlarsa Müslümanların arasında onları bölüp parçalamak için kurulan müesseselere, kulüplere, kurumlara baksınlar.

108. "Ey Muhammed! O mescide hiç girme! İlk gününden beri Allah'a karşı gelmekten sakınmak için kurulan mescitte bulunman daha uygundur. Orada, arınmak isteyen insanlar vardır. Allah, arınmak isteyenleri sever."

Sakın ha ey peygamberim o mescide girme, o mescitte ebedîyen namaz kılma, orada kıyam etme. Elbette başlangıcından itibaren takva üzerine, Allah'a kulluk üzerine kurulan mescid kıyam etmen, namaz kılman, Allah'a dua etmen, Allah'ın dinini ikâme etmen için daha uygundur. Temeli ilk gününden itibaren takva üzerine inşa edilen bu mescid, Mescid-i Nebevidir veya Kuba Mescididir. Bunun ikisi de Rasulullah (a.s)'ın bizzat kendisi çalışarak takva üzerine, Allah'a kulluk üzere inşa edilmiş mescitlerdir.

Evet temeli takva üzerine kurulmuş müesseseler diğerlerine tercih edilecektir. İlk gününden temeli takva üzerine kurulmamış olan, temeli Allah'ın dinine düşmanlık olan, Allah düşmanlarını desteklemek üzere kurulmuş olan müesseseler terk edilmelidir. Oralarda Müslümanların boy göstermesi oraların meşrulaşmasına sebebiyet verecektir. İslâm'a ve Müslümanlara zarar veren müesseselerle Müslümanların ilgileri olamaz.

Ey peygamberim! Böyle temelli takva üzerine kurulmuş mescitte namaz kıl. Çünkü orada temizlenmeyi, temizliği seven Allah erleri vardır. Allah da zaten tertemiz temizlenenleri sever. Orada sadece Allah rızasını düşünen, imanlarıyla, düşünceleriyle, amelleriyle, niyetleriyle, metotlarıyla sadece Allah için bir hayat yaşamayı düşünen temiz mü'minler vardır. Küfür ve şirk pisliklerinden, günâh kirlerinden, ahlâksızlık ve iffetsizlik unsurlarından uzaklaşmayı, Allah'ın kitabıyla, peygamberin yol gösterisiyle maddî ve manevî her şeyleriyle tertemiz kalmayı, düşünen mü'minler vardır orada. Kalbi, kafası, düşüncesi, itikadı, metodu pis olan kâfirler, müşrikler ve münâfıklar gibi değillerdir onlar. İşte Allah'ın sevdikleri de bunlardır.

Temizlikte kıstas vahiydir. Allah’ın temiz dedikleri temiz, pis dedikleri de pistir. Kur’an’ın tarif ettiği ve Rasulullah efendimizin örneklediği şekilde bir hayat yaşayanlar temizdirler. Allah’ın istemediği bir hayatı yaşayanlar necistirler. Yâni hayat programını Allah’a sormadan yaşayanlar, Allah’ın kitabına peygamberin sünnetine karşı ilgisiz yaşayanlar pistirler.

Çünkü Nâziât sûresinde bunun çok hoş anlatımına şahit oluyoruz. Musâ (a.s) Firavuna ey Firavun gel seni temizleyelim buyurmuştu. Gel seni Allah’la, Allah’ın kitabıyla, Allah’ın istediği hayatla tanıştırayım ve temizleyeyim buyurmuştu. İşte temizlik Allah’a imanla birlikte, küfürden, şirkten, nifaktan, isyandan, tâğutluktan kurtulmak demektir. Müslümanlar böyle temizlerin bulunduğu mescitlerde bulunmalı, onlarla birlik olmalıdır.

109. “Yapısını, Allah'tan sakınmak ve O'nun hoşnutluğuna ermek için yapan kimse mi daha hayırlıdır; yoksa, yapısını kayacak bir yar kıyısına yapıp da onunla beraber cehennem ateşine yuvarlanan kimse mi? Allah, zulmeden kimselere doğru yolu göstermez.”

Binasının temelini Allah rızası, Allah hoşnutluğu üzerine ku-ran kimse mi daha hayırlıdır? Yoksa binasının temelini hemen gö-çüverecek bir yarın kenarına kurup kendisi de onunla birlikte göçüp sonunda cehenneme yuvarlanıp giden bir kimse mi hayırlıdır? Allah asla zâlimleri hidâyetine eriştirmez, zâlimleri başarıya ulaştırmaz.

Evet çok hoş bir misalle konuyu gözlerimizin önüne seriyor Rabbimiz. Binasının temelini takva üzerine, Allah’a kulluk, Allah’a teslimiyet esasları üzerine bina eden bir adam, hayatını Allah için ya-şamaya karar veren, Allah’a kulluğunun bilinciyle Allah koruması altı-na giren bir adam var.

Bir de Allah’tan, Allah’ın âyetlerinden, Allah’ın gönderdiği hayat programından habersiz kendi kendine program yaparak, kendi hevâ ve hevesleriyle bir dünya kurmaya çalışan bir adam var.

Şimdi bu iki adamdan hangisi daha hayırlıdır? Elbette hayatını Allah bilgisine, Allah dinine, Allah yasalarına, Allah rızası ve hoşnutluğuna bina eden adam daha hayırlıdır. Çünkü Allah bilgisi, Allah yasaları, Allah rızası ve hoşnutluğu son derece sağlam ve güvenilir bir zemindir. Zemin sağlam olunca, temel sağlam olunca bu bina asla yıkılmayacaktır. Takva ve Allah’a kulluk esasına istinat eden bütün işler sağlamdır. Amel Allah’a kulluk esasına, takva esasına bağlı yapılmışsa hayırlıdır, boşa gitmeyecektir.

Konuşma Allah için, Allah’ın hoşnutluğu için yapılmışsa hayırlıdır, boşa gitmeyecektir. Ticaret, siyaset, hukuk, ekonomi, evlenme, boşanma, kazanma, harcama takva ve Allah’ın hoşnutluğu esasına bağlıysa hayırlıdır, boşa

gitmeyecektir. Allah’a dayanılarak yapılan hiç bir şey boşa gitmez. Çünkü Allah sağlamdır, Allah bâkîdir, Allah uyumaz, Allah uyuklamaz, Allah gaflet etmez, Allah unutmaz, Allah hiç bir ameli zâyi etmez.

Ama hayat, ameller, işler, eylemler takvaya ve Allah’a kulluk esasına bağlı değilse, Allah’ın hoşnutluğuna müstenit değilse onların tamamı bir dere kenarında, bir yar kenarında sular tarafından altı oyulmuş göçmek üzere olan bir toprak uzantısı üzerinde kurulmuş binalara benzer. Normal sağlam bir zemin değildir orası, altı oyulmuştur, yıkılmak üzeredir. Böyle bir yere bina kuran ve içinde oturan bir adamın durumu nedir? Çok kısa bir sürede bu bina yıkılacak ve içindekiyle birlikte cehenneme yuvarlanıp gidecektir.

İşte Rabbimiz buyurur ki Allah’a kulluğa dayanmayan, takvadan kaynaklanmayan tüm ameller, tüm eylemler, tüm hayat altı oyulmuş bir yarığın üzerine bina edilen binaya benzer.

Öyleyse yapacağımızı sadece Allah için yapalım. Hayatımızı Allah için yaşayalım. Hayatımızı Allah rızasına, Allah bilgisine bina edelim. Hayatımızı Allah beğenisine sunalım. Allah’ın hoşnutluğunu her şeyin üstünde tutalım. Hayatımızı Allah’ın gösterdiği zemin üzerine bina edelim. Allah’a takvaya ve Allah’ın rızasına temellendirelim. O zemin sağlamdır. O zemin yıkılmayacaktır. Ama unutmayalım ki Allah’tan başka herkes ve her şey ölecektir, fânî olacaktır, yıkılacaktır bir gün. Allah’tan başkaları için, Allah’tan başkalarının hatırı için bir şey yapmayalım. Allah’tan korkar gibi Allah’tan başkalarından korkmayalım. Hayatımızı Allah’tan başkalarının arzularına bina etmeyelim.

Unutmayalım ki böyle Allah kendisinden başkaları için bir hayat yaşayarak zulmeden topluluğa asla hidâyet etmez. Unutmayalım ki Allah kendilerini Allah’a takva ve kulluk ortamından uzaklaştırıp başkalarına kulluk ortamında bulunduranları asla başarıya ulaştırmaz. Çıkış bulamaz böyleleri. Hayatları, amelleri, binaları asla öbür tarafa intikal etmez. Binalarıyla birlikte, yaşadıkları hayatlarıyla birlikte cehenneme yuvarlanıp gidecekler bu insanlar.

110. “Yaptıkları bina, kalplerinde bir şüphe ve ıstırap kaynağı olmakta kalpleri paralanana kadar devam edecektir. Allah bilendir, Hakîmdir.”

Onların Allah’a kulluk ve takvadan uzak olarak yaptıkları binaları, yaşadıkları hayatları sürekli kalplerinde bir şüphe ve ıstırap kaynağı olarak kalacaktır. Bu durum onların kalpleri parçalanıncaya kadar, kalpleri paramparça oluncaya kadar devam edecektir. Allah her şeyi en iyi bilen ve yaptığı her şeyi bir hikmetle yapandır.

Evet bu münâfıkların takvaya istinat etmeyen binaları yıkılıp gitmiştir ama hâlâ onların kalplerinde müslümanları bölüp parçalama arzusu devam edip gidecektir. Fırsat buldukları takdirde başka mescitler, başka müesseseler kurarak yine Allah'la savaşımlarını sürdürmeye devam edeceklerdir. Tabii bunların karşısında müslümanlar da sürekli uyanık kalmak zorunda olacaklardır. Allah'ın hükmünün geçerli olmadığı, Allah'ın ve dininin açıkça ortaya konamadığı isimleri dırar mescidi olmasa bile bu mescitleri takvaya çevirmek, içinde sadece Allah'ın adının yüceltildiği, sadece Allah talimatlarının gündeme getirildiği, sadece Allah'a kulluğun icra edildiği, peygamber dönemi fonksiyonlarının icra edildiği mescitlere çevirmek zorundadırlar.

Âyetin bir başka mânâsı da şöyle olacaktır: Gerçekten kâfirler, münâfıklar ve müşrikler binalarından, yaşadıkları bu dünya hayatında sürekli bir kuşku içindedirler. Yaşadıkları hayattan, inançlarından, yollarından, âkıbetlerinden hep bir şüphe içindedirler. Allah'ın yokluğuna, dinin yokluğuna bina ettikleri hayatlarından hiç bir zaman emin değildirler. Kur'an konusunda, vahiy konusunda, bu vahyin Al-lah'tan gelişi konusunda, peygamberin hak olup olmadığı konusun-da, öldükten sonra tekrar dirilme konusunda şüphe içindedirler. Allah berisinde tapındıkları varlıkların ilâhlığı konusunda kuşku içindedirler. Hayatlarından ve tapındıklarından emin değildirler. Acaba mı diye bir tereddüt içinde kıvranmaktadırlar. Kalpleri parça parçadır.

Evet hiç bir kâfir Allah yok derken bundan emin değildir. Hiç bir kâfir diriliş yok derken bu konuda emin değildir. Çünkü bu konuda itminan ancak bilgiyledir. Hiç kimse Allah'ın olmadığı, âhiretin olmadığı konusunda açık bir bilgiye sahip değildir. Hiç kimse Allah'ı diskalifiye edip Ondan başkalarına da kulluk yapılacağı konusunda, şirk konusunda bir bilgiye, bir delile sahip değildir. Onun içindir ki bu adamlar tüm hayatlarını şüpheler, zanlar üzerine bina etmişlerdir, şüpheye dayalı bir hayat manzumesi geliştirmişlerdir. Şüpheyi inançlarının te-meli yapmışlar, bir yarın kenarına ev kurmuşlar ve böylece hayatlarını ziyan etmişlerdir.

Evet Allah'tan gelen hak olan bir kitaba inanmayan, Allah bil-isine güvenmeyen, vahy e karşı gözlerini ve kulaklarını kapatarak kendilerine göre bir dünya Kur'an insanlar elbette her şeyden şüphelenmek zorundadırlar. Bir şüpheden öteki şüpheye böyle bocalayıp duracaklardır bunlar.

İşte görüyoruz, kitaba inanmayan, peygamberi reddeden insanlar bu kararlarında, bu tavırlarında hiç bir zaman emin gözükmü-yorlar. Allah'ı, kitabı, peygamberi inkâr ediyorlar ama içleri rahat değil. Kitaba ve peygambere karşı takındıkları bu tavır karşısında sürekli ra-hatsızlık duyuyorlar, sürekli bir tedirginlik yaşıyorlar, bunalımlar içine düşüyorlar. Hem reddediyorlar Allah'ı ve dinini hem de içlerini kemiriyor bu gerçek. Peygambere yalancı diyorlar ama

kalpleri bunun tamamen tersini söylüyor. Ona mecnun diyorlar ama vicdanları bunun aksini söylüyor. Âdeta hastalığa tutulmuş insanlar gibi çok tuhaf tavırlar sergilemekten geri kalmıyorlar.

Kâfirlerin durumlarını böylece ortaya koyduktan sonra Rab-bimiz, bundan sonraki âyetinde de mü'minlerin durumlarını anlatacak. Sadece mü'minlerle yapmaya razı olduğu bir alışverişten söz edecek:

111. "Allah şüphesiz, Allah yolunda savaşıp, öldü-ren ve öldürülen mü'minlerin canlarını ve mallarını Tevrat, İncil ve Kur'an da söz verilmiş bir hak olarak cennete karşılık satın almıştır. Verdiği sözü Allah'tan daha çok tutan kim vardır? Öyleyse, yaptığınız alışverişe sevinin; bu büyük başarıdır."

Allah kendi yolunda savaşarak ölen, öldüren mü'minlerin canlarını ve mallarını cennet karşılığında satın almıştır. Bu alışveriş Tevrat, İncil ve son kitap Kur'an'da da söz verilmiş bir haktır. Rabbimiz önceki kitaplarında da, son kitabı Kur'an'da da bu konuda vaatte bu-lunmuştur. Söyleyin verdiği vaadini, sözünü Allah'tan çok tutan kim vardır? Öyleyse ey mü'minler sevinin Rabbinizle yaptığınız bu alışverişle. Coşun bu alışverişle. İşte en büyük başarı budur.

Allah yolunda malları ve canlarını ortaya koyarak savaşan mü'minlerle bir alışveriş yapmak istiyor Rabbimiz. Ama herkesle gir-miyor bu alışverişe. Sadece mü'minlerle girmek istiyor Rabbimiz. Mü'-minlerden de malları ve canlarıyla Allah yolunda savaşı göze alabilenlerle. Bir alışveriş söz konusu mü'minlerle Allah arasında. Satan Allah, satın alan mü'minler, satılan şey cennet, bedel de can ve mal. Mü'minler mallarını ve canlarını Allah'a vererek karşılığında Cenneti satın alıyorlar.

Mallarımızı ve canlarımızı bize veren zaten Odur. Bakın zaten kendisine ait olan bu mallarımızı ve canlarımızı bizden çok kıymetli bir bedelle, cennet bedeliyle bir daha satın almak istiyor. Bu ne müthiş bir alışveriş?

Ama unutmayalım ki Rabbimizle böyle bir alışverişe girebilmenin iki şartı vardır. Bunlardan birincisi Rabbimizi tanımak, ikincisi de cenneti tanımak. Bu ikisi tanınmadıkça insanlar böyle bir alışverişe giremezler

İşte bakın Rabbimiz bir vaatte bulunuyor. Kullarım, eğer mallarınızı ve canlarınızı bana verirseniz, benim yoluma korsanız karşılığında size cennet vereceğim. Şimdi Allah'la böyle bir alışverişe girmenin iki şartı vardır. Birincisi Allah'ı tanımak, ikincisi de cenneti tanımaktır. Böyle bir alışverişe girebilmek için kişinin önce Allah'ı tanıması şarttır. Yapar mı bu Allah dediğini? Var mı Allah'ın böyle herkese verebileceği cennetleri? Bu kadar güçlü mü bu Allah?

Güvenilir mi bu Allah'a? Allah tanınmalı. İkincisi de karşılığında vaad edilen cennet tanınmalıdır. Nedir bu cennet? Nasıl bir şeydir bu cennet? Yâni değer mi böyle bir cennet için böyle bir alışverişe girmeye? Değer mi karşılığında mal ve can vermeye?

Eğer Allah'ı kitabından ve elçisinin sünnetinden tanıyor ve güveniyorsanız, yine Onun kitabından ve elçisinin beyanlarından cenneti tanıyor ve ona arzu duyuyorsanız hemen hiç beklemeden bu alış verişe girersiniz. Ama Allah'ı tanımıyorsanız, Ona güvenmiyorsanız ve de cenneti tanımıyorsanız, Onu değerli görmüyor, Ona içinizde bir arzu duymuyorsanız böyle bir alışverişe girmezsiniz.

İşte şu anda Allah'ın bu vaadini duydukları halde, Allah'ın bu alışveriş isteğine muttali oldukları halde buna yanaşmayan, yan çizen yığınlarla insanlar görüyoruz.

Evet unutmayalım ki bizler mü'min olduğumuz gün, kelime i tevhidi söylediğimiz gün mallarımızı da canlarımızı da Allah'a sattık. Böyle bir alışverişin içine girdik. Öyleyse Rabbimizle yaptığımız bu anlaşmanın bilincinde olmak, şartlarına riâyet etmek zorundayız. Mallarımız ve canlarımız konusunda Allah'ı söz sahibi bilmek ve Allah yolunda, Allah'ın dininin ikâmesi uğrunda mallarımızı ve canlarımızı ortaya koymak zorundayız. Yâni cihad etmek zorundayız. Yâni mallarımızı ve canlarımızı cihad meydanlarında Rabb'ımıza sunmak zorundayız. Dilerse alır onları bizden Rabbimiz. Yetkili Odur. Diler malımızı alır canımızı geri verir karşılığında cennet verir. Diler canımızı alır malımızı verir karşılığında cennet verir. Diler ikisini de alır, diler ikisini de geri verir ve cennet verir. Üstelik nice zaferler ve ganîmetler nasip eder. Allah yolunda bir savaşta biz mallarımızı ve canlarımızı ortaya koyarsak, canımız ve malımız konusunda Rabbimizi söz sahibi bilirsek O bize cennetini verecektir. Bundan zerre kadar bir şüphemiz olmasın.

Öyleyse asla bu dünyada cennetten çok daha basit dünya menfaatleri uğruna canlarımızı ve mallarımızı satmayalım. Ebedî bir cenneti satıp da bu dünyanın basit ve geçici menfaatlerine talip olmayalım. Hesabımızı güzel yapalım. Nasıl olsa günün birinde bu malın ve canın elimizden alınacağını unutmayalım da onları değerlendirmesini bilelim. Malımızı, canımızı, bilgimizi, zamanımızı, gecemizi, gündüzümüzü, imkânlarımızı, hayatımızı, oğlumuzu, kızımızı cennet yolunda yatırım yapalım. Bunlar uğrunda Allah yolunda bir cihaddan kaçarak cenneti verip dünyayı satın alanlardan olmayalım. Sahip olduğumuz dünyalıklar bizi Allah'ın bizim için hazırladığı cennetten alıkoymasın. Bâkîyi verip de fâniye talip olanlardan olmayalım.

Sûrenin bundan sonraki bölümünü tanımak için 8. ciltte buluşmak üzere Allah'a emanet olun. Sübhanekallahümme vebiham-dik, eşhedü en lâ ilâhe illâ ente, estağfiruke ve etûbü ileyke. Vel hamdü lillahi Rabil âlemîn.

112. "Ey Muhammed! Allah'a tevbe eden, kullukta bulunan, O'nu öven, O'nun uğrunda gezen, rüku ve secde eden, uygun olanı buyurup fenalığı yasak eden ve Allah'ın yasaklarını koruyan mü'minlere de müjdele."

Taibûn ve Abidûndur onlar. Çokça tevbe ederler. Mallarını ve canlarını ortaya koyarak, malları ve canları konusunda Allah'ı söz sahibi bilerek Allah yolunda yaptıklarını yetersiz görürler. Acaba güzel yapamadık mı? Acaba gücendirdik mi Rabbimizi? Acaba Rabbimizin rızasına uygun yapamadık mı? diye sürekli kendilerini kontrol ederler. Sürekli Rab'lerine yönelirler, Rab'lerinin hayat programına yönelirler. Yönleri, yörüngeleri hep Allah'adır onların. Bir kulluktan başka bir kulluğa koşarlar. Tüm zamanları, tüm ömürleri Allah yolunda, Allah'ı hoşnut etme yolundadır onların. Tüm hareketleri ibadettir. Tüm hayatlarında gönül hoşnutluğu ile Rab'lerine kulluktadırlar onlar. Ötekiler gibi, önceki âyetlerde anlatılan münâfıklar gibi cereme ve angarya olarak zoraki kulluk yapmazlar onlar.

Hamidûndur onlar. Hamd ederler Allah'a. Yüceltirler Rab'lerini. Darlıkta ve bollukta, hastalıkta ve sağlıkta, savaşta ve barışta hep Rab'lerini gündemde tutarlar, överler. Sadece Rab'lerini eksiksiz ve mükemmel görürler. Sadece Onun dinini, sadece Onun programını, sadece Onun yolunu, sadece Onun istediği hayatı kabullenirler. Sa-dece Onun rızasını gözetirler. Sadece Onun için bir hayat yaşarlar. Sadece Onu ve Ondan gelenleri hamd edip sahiplenirler.

Sâihûndur onlar. Seyahat edenler, oruç tutanlardır. Allah yo-lunda sürekli cihad için seyahat ederler. Yeryüzünün her yerinde Al-lah egemenliğini gerçekleştirmek için çırpınırlar. Yeryüzünün her bir karış bölgesine Allah'ın dinini, Allah'ın kitabının âyetlerini ulaştırma-ya, onlarla Allah kullarını diriltmeye koşan tebliğcilerdir onlar. Hem kendilerine hem de diğer insanlara faydalı olma adına seyahat eder-ler.

Rakiûn ve Sacidûndur onlar. Allah önünde, Allah'ın arzu ve emirleri önünde eğilenler, boyun bükenler, teslimiyet gösterenlerdir. Allah ne demişse doğrudur direyerek, Rabbim ne buyurmuşsa kabulümdür diyerek teslim olanlardır onlar. Allah karşısında ukalalık etme-yenler, Allah karşısında bilgi iddiasında, güç iddiasında bulunma-yarak yokluklarını, hiçliklerini ortaya koyanlardır onlar. Rab'lerinin emirlerini duyar duymaz hiç beklemeden uygulamaya koyanlardır on-lar.

İyiliği, marufu emreden, münkeratı da nehyedenlerdir onlar. Kendileri Rab'lerinin iyi dediklerine, hayırlı dediklerine koştukları gibi toplumda herkesin onlara koşmasını sağlayan, kendileri cennete koştukları gibi çevrelerinin de koşmasını sağlayan, kendileri kötülüklerden, cehennemden kaçtıkları gibi insanların da kaçınmalarını sağlayan insanlardır onlar. Toplum içinde iyilikleri yayıp kötülüklerin, ahlâksızlıkların kökünü kazımak için çırpınan kimselerdir onlar.

Ve bütün bunları yaparken de Allah'ın Hûdudunu, Allah'ın sı-nırlarını muhafaza edenlerdir onlar. Namaz kılarken, tevbe ederken, hamd ederken, överken, Allah yolunda cihada çıkarken, Rablerine rüku ve secdeyi gerçekleştirirken, emr-i bil'maruf ve nehy-i anil' mün-ker yaparken Allah'ın yasalarına, Allah'ın hudutlarına riâyet eden-lerdir onlar. Bütün bunları Allah nasıl istemişse, nasıl tarif buyurmuş-sa öylece yaparlar onlar. Allah'ın sınırlarını taşarak kendi kendilerine usuller, şekiller, yöntemler geliştirmezler. Allah'ın çizdiği sınırların dı-şına taşarak kendi kendilerine efendim şöylesi daha iyi, böylesi daha uygun diyerek yeni yeni hudutlar, yeni yeni usuller geliştirmezler onlar. Allah'ın dediğinin dışında takva modelleri, tevbe modelleri, rüku ve secde usulleri geliştirmezler onlar. Çünkü sınır çizmek, hudut koy-mak sadece Allah'ın hakkıdır başkalarının değil. Bunlar Allah yasalarını bırakıp kendi kendilerine kanunlar koyuyorlar diye kâfirleri eleştiren müslümanlar kendileri aynı yanlışa düşmemelidirler. Allah'ın dinini değiştirmeye, Allah'ın hudutlarını aşmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Aklı vahyin önüne geçirip yeni yeni din belirlemeye kimsenin hakkı yoktur. Allah'a kulluk borcumuzu yerine getirirken Hudûdullah'ı mu-hafaza etmek zorundayız. Allah'ın hudûdunu muhafaza ederek yaptığımız ameller ancak kabul görecektir. Evet hududullaha riâyet eden mü'minler cennete girecektir. Allah'ın haram ve helâl hududunu kuruma, Allah'ın helâl ve haramlarına riâyet etme cennete girme sebebidir.

113,114. "Cehennemlik oldukları anlaşıldıktan sonra, akraba bile olsalar, puta tapanlar için mağfiret dilemek Peygambere ve mü'minlere yaraşmaz İbrahim'in, babası için mağfiret dilemesi, sadece ona verdiği bir sözden ötürü idi. Allah'ın düşmanı olduğunu anlayınca ondan uzaklaştı. Doğrusu İbrahim çok içli ve yumuşak huylu idi."

Kâfir oldukları ve kâfir olarak öldükleri kesin belli olduktan sonra, o çılgın ateşin ashabı oldukları belli olduktan sonra yakın akrabaları bile olsa müşrikler hakkında istiğfar etmeleri peygambere ve mü'minlere asla yakışmaz. Gerek haklarında inen bir vahiyle, gerek-se kâfir olarak ölüp gittikleri belli olan kimseler hakkında dua etmek, istiğfar etmek, onların bağışlanmalarını dilemek peygambere de onun yolunun yolcularına da yakışık almaz. Böyle kâfir olarak Allah'ın hudutlarını muhafaza etmeden geberip gidenler babalarımız bile olsa, analarımız, kardeşlerimiz bile olsa onların arkasından dua etmemiz ve istiğfarda bulunmamız caiz değildir. Bunlar hayattayken bunların, bu tür kâfirlerin, bu tür

sistemlerin Allah'la verdikleri savaşımlarında onların galip gelmeleri, başarıya ulaşmaları adına onlara fiili yardım ve destekte bulunmak türünde bir dua da caiz değildir, geberip gittikten sonra arkalarından dua ve istiğfarda bulunmak da caiz değildir.

Rasulullah efendimizin amcası Ebu Talip hakkında onun vefatından sonra yaptığı dua ve istiğfarını Rabbimiz yasaklayınca Rasu-lullah efendimiz vazgeçiverdi. Yine İbrahim (a.s) babası hakkında dua ve istiğfarda bulundu da Rabbimiz yasaklayınca vazgeçiverdiğini biliyoruz. Eğer o istiğfar edilen kişi hayattaysa, henüz ölmemiş ve dönme ihtimali, tevbe etme ihtimali mevcutsa ya Rabbi onun aklını başına getir, onun iman etmesini sağla, iman nîmetini ona bahşet şeklinde bir dua caizdir. Yâni henüz hayattaysa buna iman yolunu göster, hidâyet yolunu göster, gidişini değiştir diye dua etmek caizdir. Ama kâfir olarak, müşrik olarak öldüğü belli olduktan sonra artık böyle bir insan için dua etmek de, istiğfar etmek de caiz değildir.

İşte âyet-i kerîmede İbrahim (a.s)'ın babası hakkındaki istiğfarı gündeme getiriliyor. İbrahim'in babası için istiğfarda bulunması sadece ona daha önce verdiği bir söz dolayısıyla idi. İbrahim (a.s) babasına daha önce söz vermişti. Ey babacığım ben senin için Rabbime istiğfarda bulunacağım. Senin için Rabbimden bağışlanma dileyeceğim. Rabbim beni boş çevirmez, Rabbimin dualarımı kabul edeceğini umarım buyurmuştu. Ama ne zaman ki ona babasının Allah'ın düşmanı olduğu açıklandı, İbrahim (a.s) hemen ondan teberrî edip uzaklaştı. Muhakkak ki İbrahim yufka yürekli, merhametli bir kuldu. Halîm, vakur, ağırbaşlı bir kuldu. Allah yasasına muttali olur olmaz hemen vazgeçiverdi.

Müslümanlar, sizler benim İbrahim peygamberimden daha mı merhametlisiniz ki o cehennemlik olduğu açıkça kendisine belli olunca babası hakkında istiğfardan vazgeçiverdi; uyarısında bulunulmaktadır.

115. "Allah, bir milleti doğru yola eriştirdikten sonra, sakınacakları şeyleri onlara açıklamadıkça, sapıklığa düşürmez. Allah şüphesiz her şeyi bilir."

Allah hidâyete ulaştırdığı bir toplumu asla dalâlete düşürecek değildir. Ta ki onların sakınmaları gereken şeyleri onlara açıklamadıkça. Yâni burada önceki uygulamalarından ötürü mü'minlerin kınanmadıklarına şahit oluyoruz. Daha önceden mü'minler akrabalarından haklarında dua ve istiğfar caiz olmayanlar için dua ve istiğfarda bulunuyorlardı. Rabbimiz mü'minleri bu yasa öncesi yaptıklarından ötürü kınamadı. Çünkü onlar bunu bu yasanın nüzûlünden önce yap-mışlardı. Rabbimiz önceki hatalarından dolayı onları hesaba çekme-yeceğini müjdeliyor. Rabbimiz neyin yasak neyin değil olduğunu

açıklamadıkça, nelerden sakınılması gerektiği ortaya koymadıkça onları asla dalâlete düşürmez.

Eğer bizler de şu ana kadar bu yasayı bilmeden önce ters davranışlarda bulunmuşsak, şu andan itibaren vazgeçeceğiz. Bizler de şu anda Rabbimizin bu metodunu anlamak ve kullanmak zorundayız. Yâni insanlara nelerden sakınmaları gerektiğini, hangi amellerden uzak durmaları gerektiğini bildirmeden, açıklamadan, hangi hareketin küfür olduğunu, hangi davranışın ve inanışın şirk olduğunu, nelerin serbest, nelerin yasak olduğunu açıkça bildirmeden insanları hemen suçlamaya gitmeyeceğiz, onları dalâlette kabul etmeyeceğiz, şirkle, küfürle itham etmeyeceğiz. Hemen o insanları tekfir etmeye kalkışmayacağız.

Bakın daha önceden bu münâfık ve kâfir olarak geberip gidenler hakkında dua ve istiğfarda bulunmak bir küfürdü. Bu asla peygamberlere ve müslümanlara yakışmayan bir davranıştı. Ama daha önceden Rabbimiz bunu onlara açıklamadığından dolayı onları bu konuda mazur gördü. Şüphesiz ki Allah her şeyi bilendir. Kimin hangi niyetle ne yaptığını ve sonunda eline ne geçeceğini en iyi bilen Allah'tır.

116. "Göklerin ve yerin hükümranlığı elbette Allah'ındır; dirilten ve öldüren O'dur. Allah'tan başka dost ve yardımcınız yoktur."

Muhakkak ki göklerin ve yerin mülkü, saltanatı Allah'a aittir. Göklere ve yere, göktekilere ve yerdekilere egemen olan Allah'tır. Göktekiler ve yerdekiler üzerinde tek söz sahibi Allah'tır. Hayat veren de Odur, öldüren de Odur. Hayatın sahibi de odur, ölümün sahibi de. Hayatı veren de Odur, alan da. Hiç kimse bu konuda Ona ortak değildir.

Ve sizin Allah'tan başka ne bir velîniz, ne bir karar merciiniz, ne bir yasa belirleyiciniz, ne bir dostunuz ve yardımcınız vardır. Allah'tan başka bel bağlayıp güveneceğiniz, arzularını gerçekleştireceğiniz, yasalarını uygulayacağınız, çektiği yere gideceğiniz bir velîniz de, bir dostunuz da yoktur. Onun ortağı, yetkilileri ve yardımcıları yoktur. Allah'tan başka gökler ve yerde tasarruf yetkisine sahip yoktur. Allah'tan başka iyilik ve kötülük dokundurabilecek yoktur.

117. "Andolsun ki, Allah, sıkıntılı bir zamanda bir kısmının kalpleri kaymak üzere iken Peygambere uyan muhacirlerle ensârın ve Peygamberin tevbelerini kabul etti. Tevbelerini, onlara karşı şefkatli ve merhametli olduğu için kabul etmiştir."

Muhakkak ki Allah elçisine, ashabına, muhacirin ve ensâra tevbe, dönüş nasip etti. Onların dönüşlerini kabul buyurdu. Onlar öy-le kimselerdir ki kalpleri

neredeyse o zorluk seferinde kaymak üzereyken, neredeyse Allah yolunda bir cihaddan geri kalmak üzereyken o zorluk seferinde onlar kendilerine sahip çıkıp peygamber safında yer alıp, onunla birlikte hareket ettiler. Evet onların içlerinde bir bölü

münün neredeyse kalbi kaymak üzereyken o güçlük saatinde peygambere tâbi oldular. Tebûk'te peygamberi yalnız bırakmadılar.

Evet mü'minlerden böyle bir grup da varmış. İmanları olduğu halde, mü'min oldukları halde, Allah ve Resûlüne teslim oldukları halde yine de neredeyse kalpleri kayıp Tebûk seferinden geri kalmak üzere olanlar varmış. Nefislerine mağlup olup geri kalmak üzerelerken Rabbimiz onlara yardımını yetiştirmiş, onları korumuş ve tevbeyi ihsan buyurmuş da hemen dönüş yapıp peygamberin yanında yerlerini almışlar. Çünkü O Allah o mü'min kullarına karşı çok merhametlidir.

Ebu Hayseme diye bir zât var. Resûlullah aleyhisselâm sefere çıktıktan sonra, güzel bir bahçesi var. Hanımı bahçenin koyu gölgesi altında çayı hazırlamış, kahveyi pişirmiş, pastaları getirmiş ve kocasını dâvet ediyor. Ebu Hayseme hemen kalkıp: Hayır hayır, Resul (a.s) güneşin altında yolculuk yaparken benim burada gölgeliklerin altında keyif çatmam doğdu değildir deyip hemen kalkıp ordunun arkasından yola koyuluvermiş. Nefsinin arzularını bir kenara itip Allah yolunda bir cihada yürüyüvermiş. Şeytan ve ordularının bütün vesvese ve saldırılarını yenip Rasûlullah'ın ve beraberindeki müslümanların arkasına takılıvermiş.

Ve nihayet arkadan orduya yetişirken de Rasulullah efendimiz; "keşke şu gelen Ebu Hayseme olaydı" buyurur ve geldiği zaman bakarlar ki odur. Rasulullah efendimiz onu görünce kendisine dua eder. "Ey Ebu Hayseme, Elhamdülillah ki Allah seni şeytana, nefsine, dünya ve dünyalıklara tamah ederek ebedî saadet yurdu olan cenneti kaybetmekten korudu. Elhamdülillah ki sonradan da olsa aramıza katılmayı başardın" dedi ve bu başarısından dolayı onu tebrik etti.

Evet neredeyse kalpleri kaymak üzereyken Rabbimiz onlara yardım etmiştir de Rasulullah'ın safına katılmışlardır. Tabii daha önce Allah yolunda oldukları için Allah onları bu duruma düşmekten korumuştur.

118. "Bütün genişliğine rağmen yer, dar gelerek nefisleri kendilerini sıkıştırıp, Allah'tan başka sığınacak kimse olmadığını anlayan, savaştan geri kalmış üç kişinin tevbesini de kabul etti. Allah, tevbe ettikleri için onların tevbesini kabul etmiştir. Çünkü O tevbeleri kabul eden, merhametli olandır."

Evet bütün genişliğine rağmen yeryüzü kendilerine dar gelmiş, nefisleri daralmış, nefisleri kendilerini sıkıştırmış ve Allah'tan başka sığınabilecekleri hiç bir sığınak, hiç bir barınak kalmadığını anlamış o savaştan geri kalan, ya da tevbeleri geriye bırakılan üç Müslümanın tevbesini de Allah kabul etmiştir. Allah onların dönüşlerini de kabul etmiştir. Çünkü O Allah tevbeleri kabul eden, merhametli olandır.

Hani önceki âyetlerde savaştan geri kalıp da günâhlarını itiraf edenlerden kimilerini affettiğini, bazılarının tevbelerinin de geriye bı-rakıldığını anlatmıştı. Allah onları ya affedecek ya da azaplandıracak buyurmuştu. İşte burada bu üç kişi sonuçları Allah'ın emrine bıra-kılan üç kişidir. Bunlar orada da söylediğimiz gibi Kâb Bin Mâlik, Mi-rare Bin Rebii ve Hilal Bin Ümeyye'dir. Bu müslümanlar da cihaddan geri kalmışlar ama ötekiler gibi gelip bir mâzeret beyanında bulun-mamışlar, tevbelerini açıkça ilân etmemişlerdi.

İşte Rasulullah efendimiz ashabını bunlarla konuşmaktan men etmiş, bunlara selâmı yasaklamıştı. Bu durumda tüm yeryüzü genişliğine rağmen onlara dar gelmişti. Peygamber ve müslümanların kendilerine karşı takındıkları bu tavır karşısında bunalmışlar, daralmışlardı. Yaşadıkları, doğup büyüdükleri şehirleri onlara yabancılaşmıştı. Tüm tanıdıkları, tüm akrabaları onlara küsmüştü. Onlar şöyle biliyorlardı ki Allah'tan kaçacak bir melce yoktur. Allah'tan sığınabilecekleri bir sığınak yoktur. Allah'tan yine Allah'a sığınmanın dışında başka bir çarenin, başka bir melcenin yokluğunu anladılar. Allah'ın tevbelerini kabul etmediği insanların gidebilecekleri, başvurabilecekleri hiç bir yerlerinin olmadığını anladılar. Allah'tan başka bir velîlerinin, bir yardımcılarının olmadığını, olamayacağını anladılar. Allah'tan yine ancak Allah'a sığınacaklarını anladılar. Allah'ın yardım etmediklerine peygamber de dahil hiç kimsenin yardım edemeyeceğini anladılar.

Sonra Allah onların tevbelerini kabul etti. Onlara imkân tanıdı. Tevbeleri kabul eden yalnızca Allah'tır. Siyer kitaplarında uzunca konu anlatılmış. Kâb Bin Mâlik'in o zamana kadar hiç o kadar zengin olmadığı, savaştan geri kalmak için hiç bir mâzeretinin olmadığı bizzat kendi beyanıyla anlaşılmaktadır. Bir ihmal sonucu, bir gaflet sonucu, son güne kadar oyalanıp geri kaldığı anlatılmaktadır. Ötekiler de öyle yaparlar. Aslında imanlarında hiç bir şüpheleri olmadığı halde bu seferden geri kalırlar. Ve kendileri gibi geriye kalan münâfıklara bakarak son derece utanıyorlar. Rasulullah efendimiz seferden dönüp gidemeyenler gelip özür dileyince, mâzeretler beyan edince Rasu-lullah efendimiz onların mâzeretlerini kabul ediyor.

Sonra Kab Bin Mâlik geliyor, Rasulullah efendimiz ona şöyle bir bakıyor, gel bakalım ey Kab, gel. Sen niçin geri kaldın bu seferden? Diyor ki: Vallahi ey

Allah’ın Resûlü şu anda senin huzurunda de-ğil de dünya meliklerinin huzurunda olmuş olsaydım beliğ konuşmalarımla, onların hoşnutluğunu kazanırdım. Ama ben biliyorum ki sen Allah’ın elçisisin. Olmayan mâzeretler uydurarak seni kandırmayı becersem bile Allah bunu sana haber verecektir. Onun için ben doğ-ruyu söyleyeceğim. Bu seferden geri kalmak için hiç bir mâzeretim yoktu. Ancak ben ihmalkârlığımın kurbanı oldum diyor. Rasulullah efendimiz o ayrıldıktan sonra işte bu doğru söyledi buyuruyor. Allah senin hakkında hükmünü verene kadar bekle. Kab oradan ayrılınca akrabaları sıkıştırıyorlar onu. Yazıklar olsun ey Kâb, keşke bir mâzeret söyleyip özür dileseydin, Resul senin hakkında istiğfar etseydi Allah seni affederdi diyorlar. Hattâ Kâb diyor ki neredeyse geri dönüp bir mâzeretle özür dilemeyi düşündüm. Bu arada şunu sordum: Benden başka benim gibi söyleyen başka kimse oldu mu? Dediler ki iki kişi daha var, filan ve filan. O zaman rahatladım ve eve döndüm.

İnsanlar fıtraten kendileri gibilerini ararlar. Gerek hata konusunda, günâh konusunda, gerek iyilikler konusunda yardımcılar ararlar. Tek başlarınaysa bu insanlara zor gelir. İşte emri bil’marufun ve nehyi anil’münkerin değeri buradadır. Sâlih ameller ancak bir cemaat halinde işlenir. İyilik taraftarları da, günâh taraftarları da kendilerine yardımcıları görünce rahatlarlar. Bu bir psikolojidir. İşte günâhkârla-rın günâhları yaymaya çalışmalarının sebebi de budur. Günâhların yayılması günâhkârların cesaretlerini artırmakta, onları rahatlatmak-tadır. Günâhları işleme noktasında yalnız kalmaları onları rahatsız edecektir. İyilik taraftarları da böyledir.

Rasulullah efendimiz müslümanlara bu üç kişiyle tüm ilişkilerini kesmelerini emreder. Bu boykottan, bu kamu oyu sıkıştırmasından dolayı onlar gerçekten çok sıkıntılı günler yaşarlar. Böylece bir 40 gün geçer. En yakın akrabaları bile konuşmayı ve selâmı keser onlarla. 40 günden sonra Rasulullah efendimiz ailelerine de haber göndererek onların da onlardan uzak durmalarını emreder. Bunlardan en yaşlı olanın hanımı kendisine bakacak kimsenin olmadığını ileri sürerek Rasulullah’tan izin ister. Onun bu isteği kabul edilir onunla cinsel ilişki kurmamak şartıyla.

Böylece 50 gün geçer ve işte bu âyet gelir ve tevbeleri kabul edilir. Bu bir terbiye metoduydu ki Rabbimiz peygamberine ve mü’-minlere böylece uygulatıverdi. Böylece bu savaştan geri kalan yak-laşık 80 kadar münâfık mâzeret beyan edip Rasulullah efendimizin kendileri hakkında istiğfar etmesini istemişler. Ama bu üç samimi Mü-slüman doğruyu söylemişler, yalana tevessül edip Allah ve Resulünü kandırmaya çalışmadılar; nihâyet sonuçta yalan söylememelerinin karşılığını gördüler. İmanlarında samimi olduklarını ortaya koydular, Allah da onları affettiğini müjdeledi.

Öyleyse bizler de bugüne kadar Allah için çok büyük hizmetler ettim. Allah için şu şu cihadlarda, şu şu hizmetlerde bulundum. Yeter artık şu hizmette de bulunmayıversem ne olacak dememeliyiz. Ben bugüne kadar Allah yolunda şu kadar mal harcadım, bu sefer de harcamayıversem ne olacak dememeliyiz. Allah'ın bizden istediği bir kulluk söz konusuysa, bir fedâkarlık söz konusuysa, kâfirlerle bir savaş söz konusuysa o savaşta mutlaka müslümanlar safında yer almalıyız. Müslümanlarla birlikte Allah'ın razı olacağı şekilde hareket emeliyiz. Ölünceye kadar bu duyarlılığımızı sürdürmeliyiz.

Ve eğer İslâmî hareketin lideri emrinde hareket eden müslü-manların birini cezalandıracak olursa, cezalandıran açısından bu kin ve nefretten, intikam almaktan uzak olacak. Sadece Allah için bir us-landırma, bir ıslah niyeti taşıyacak. Bir arındırma niyeti taşıyacak. Ce-zalandırılan açısından da bunu kendisi hakkında hayırlı görecek, gü-nâhlarının affına sebep sayacak, liderinin aleyhinde bir düşmanlık kampanyasına girişmeyecek, ihtilâfa imkân vermeyecek. Bugüne ka-dar yaptığımız hizmetlerin tümünü göz ardı ettiler, bizi topumun gözünde iki paralık ettiler demeyecek. Geçmişini öne dürerek muhalefete kalkışmayacak. İmanında samimi ve ihlâslı olacak, imanının kıy-metini bilecek.

İşte bakın bu üç samimi müslüman 50 gün boyunca liderlerinin bir işaretiyle müslüman kardeşlerinin kendilerine küsmelerini, selâmı bile kesmelerini böyle karşıladılar. Yeryüzü tüm genişliğine rağmen kendilerine dar geldiği halde, hattâ Gassan meliki: Muhammed sana şöyle şöyle davranıp seni horlamış, gel bizim katımızda senin çok saygın bir yerin var teklifine karşılık hasbünallal, bu da bir imtihan de-yip iltifat etmemiştir. Her şeyimiz gidebilir bu dünyada. Tüm yakınlarımızı kaybedebiliriz. Ama yeter ki biz müslümanlığımızı kaybetmeyelim dediler. Yeter ki Allah bizi kulluğundan kovup çıkarmasın dediler. Tüm fedâkarlıkları göze aldılar. Rabbimiz de sadâkatleri sebebiyle onları affettiğini müjdeleyiverdi.

Resul, emriyle onlara küsmüş olan kardeşleri onların affedil-dikleri müjdesini alır almaz hepsi birden koşarcasına onlara bu müjdeyi götürmüşler ve küskünlüklerinin sadece Allah ve Resûlü hatırına olduğunu ortaya koyuvermişlerdi. Onları tekrar bağırlarına basmış-lardı. Kâb Bin Mâlik diyor ki: Ben hemen müjdeyi alır almaz Rasulul-lah'ın huzuruna gelip dedim ki, ey Allah'ın Resûlü bu müjde sizin tarafınızdan mı? Yoksa Allah tarafından mı? Rasulullah buyurdu ki bu Al-lah'ın bağışlamasıdır. Bunu duyunca hemen ben tüm malımı sadaka olarak dağıtıyorum dedim. Allah'ın Resulü hayır bir kısmını kendine bırak buyurdu, ben de öyle yaptım diyor. Bayramımı böylece kutladım diyor. Bizler de Rabbimizin bize ihsanlarına karşılık hemen Onun yolunda sadakalar ihsan etmeliyiz. Şükürlerde bulunmalıyız.

119. "Ey inananlar! Allah'tan sakının ve doğrularla beraber olun."

Allah’a karşı takvalı olun. Allah’a karşı kulluğunuzun bilincinde olun. Hep bir kulluk içinde olduğunuzun bilinci içinde yaşayın. Rab-b’ınızın emirlerine karşı gelmekten sakının ve sadıklarla, doğrularla beraber olun. Doğru söyleyenlerle, doğru yaşayanlarla beraber olun. İman iddiasında sadâkat gösterenlerle beraber olun. İman iddialarını, teslimiyet iddialarını eyleme dönüştürenler safında yerinizi alın. Sûre bütünlüğü içinde bu sadıklar Rasulullah ve beraberindeki sahâbe-i ki-râm efendilerimizdir. Yalancılar da işte önceki âyetlerde özellikleri or-taya konulan münâfıklardır. Yalan söylemeyen bu üç ihlâslı mü’min önceden sadıklarla beraber olmamışlar, savaştan geri kalan yalancılarla beraber olmuşlardı.

İşte Rabbimiz onları uyararak, ama onlar şahsında kıyâmete kadar tüm mü’minleri uyararak sadıkların içinde yerimizi almamızı öğütlüyor. Kâfirlerle yapılan bir savaşta mü’minlerle beraber olun, ar-kada kalanlarla beraber olmayın buyuruyor. Sadıklarla, Kur’an ve sünnetin tasdikçileriyle beraber olalım. Sa-dıkane vahye bağlı olanlarla birlikte olalım. Değilse, bizi tam ve mükemmel kabul eden, bizim yaptığımız her şeyi yalayıp yutanlarla beraber olursak helâkin eşiğinde olduğumuzu unutmayalım.

120. “Medinelilere ve çevrelerinde bulunan bedevilere, savaşta Allah'ın peygamberinden geri kalmak, kendilerini ona tercih etmek yaraşmaz. Çünkü Allah yolunda susuzluğa, yorgunluğa, açlığa uğramak, kâfirleri kızdıracak bir yeri işgal etmek ve düşmana başarı kazandırmak karşılığında, onların yararlı bir iş yaptıkları mutlaka yazılır. Doğrusu Allah iyilik yapanların ecrini zâyi etmez.”

Medineli mü’minlere ve çevrelerinde yaşayan bedevilere savaşta, sadıkları yalnız bırakmaları yakışmaz. Allah için bir savaşta

kendilerini geri plana alarak rahatlarını ona tercih etmeleri onlara hiç bir zaman yakışmaz. Allah’ın elçisinin başına geleceklerin kendi başlarına gelmemesini düşünmeleri imanla bağdaşır bir tercih değildir. Allah’ın Resûlüne muhalefet etmek imanın gereği değildir. Peygamber neredeyse mü’minler orada olmalıdır. Çünkü Allah ve Resûlünün sevgisi her sevginin üstünde olmalıdır. Kişi peygamberini kendi nefsinden daha çok sevmedikçe gerçek müslüman olamaz. Peygamber (a.s) bir kısım sıkıntılar çekerken bir müslümanın kendisini o sıkıntıların dışında tutmaya çalışması mümkün değildir.

Çünkü Allah yolunda bir yorgunluk, bir susuzluk çekmeniz, bir fedâkarlığı göze almanız ve gerçekten kâfirleri öfkelendirecek bir yere ayak basmanız, bir zaferle kucaklaşmanız karşılığında mutlaka size sâlih bir amel

sevabı yazılacaktır. Şüphesiz ki Allah muhsinlerin, iyilik taraftarlarının ecirlerini zâyi etmez.

Yâni peygamber (a.s) Allah yolunda çıktığı bir seferde susuz kalıyor, aç kalıyor, sıkıntı çekiyor. Bir yerlere ayak basıyor, bir fetihte bulunuyor. Yâni kâfirleri öfkelendirecek işler yapıyor. Kâfirlere darbeler indirme, onların gönüllerinde şimşekler çaktırma adına iş yapıyor. Rabbimiz de onların çektikleri bu sıkıntılara karşılık onlara bir iyilik, bir mükâfat yazıyor. Peki şimdi bu sevaptan sizler mahrum mu kalacaksınız? Sizler istemiyor musunuz bu mükâfatları? Sizin ihtiyacınız yok mu bunlara?

Yâni peygamber (a.s) bir köşk yaptırıp evinde, sarayında rahat rahat, açlık ve susuzluk çekmeden, sıkıntılara düşmeden oturmaya lâyık değil miydi? Biz ondan daha mı lâyığız da kendimizi düşünüyoruz bugün? Niye onun hayatına, onun cihadına, onun açlığına, onun susuzluğuna talip değiliz? Yoksa kendimizin ondan daha iyi bir hayata lâyık olduğumuzu mu düşünüyoruz? Hayır hayır iman bu değildir. İman gerektiği zaman aç kalmayı susuz kalmayı, yorulmayı gerektirir. Bunu unutmayacağız. Yine unutmayacağız ki:

121. "Allah, yaptıklarının karşılığını en güzel şekilde kendilerine vermek üzere, az veya çok sarf ettikleri her şey, yürüdükleri her yol, onlar için yazılır."

Allah'ın dininin hakîmiyeti adına büyük, küçük, az çok ne infak etmişseniz, Allah yolunda neyi gözden çıkarmışsanız, Allah yolunda, Allah'ın dininin tebliği yolunda, cihad yolunda bir adım atmış bile olsanız, Onun yolunda birazcık yorulmuş bile olsanız unutmayın ki bunlar sizin için yazılacaktır. Hiç bir şey boşa gitmeyecektir. Bu yolda döktüğünüz iki damla ter, iki damla gözyaşı bile boşa gitmeyecektir. Allah onların tamamını değerlendirmeye tâbi tutacaktır. Allah onları karşılıksız bırakacak değildir. Allah onların yaptıklarının karşılığını da-ha güzeliyle verecektir.

122. "İnananlar toptan savaşa çıkmamalıdır. Her topluluktan bir taifenin dini iyi öğrenmek ve milletlerini geri döndüklerinde uyarmak üzere geri kalmaları gerekli olmaz mı? Ki böylece belki yanlış hareketlerden çekinirler."

Öyleyse mü'minlerin toptan savaşa çıkmaları gerekmez. Tüm-den öne fırlamaları gerekmez. Onlardan her bir topluluktan bir grup savaşa çıktığında dinde derin bir kavrayış elde etmek, tefekkuh etmek, Allah'ın dinini en güzel bir şekilde öğrenip kavimleri kendilerine döndüğü zaman onları uyarmak için

kimileri geride kalabilir. Böylece onlar dinde Allah'ın muradını kavrayıp yanlış hareketlerden sakınmış olurlar.

Evet mü'minlerin tamamının toplu olarak savaşa katılmaları gerekmez. Her bir gruptan, kabileden, şehirden, köyden, kasabadan bir grup geri kalsın. Niye kalacaklar bunlar? Dini öğrenmek, dinde derinleşmek için. Ümmetin eğitim, öğretim faaliyetlerini yürütmek için. Savaşa gidenler geri döndüklerinde onları bu bilgilerle bilgilendirmek, onları uyarmak için. Anlaşılan budur. Yâni bir bölüm kendilerini ilme adayıp savaşa gitmeyecek. Âyetlerin, hadislerin inceliğine vakıf olacaklar ve toplumlarını bununla uyaracaklar. Savaşa gidenlerin savaş sebebiyle mahrum kaldıkları ilmi onlara ulaştırsınlar. Çünkü savaş için, barış için, her şey için ilim şarttır. İlimsiz hiç bir şey yapılamaz.

Veya bunun bir başka anlamı da şöyle olacaktır: İslâm'ın hızla yayıldığı dönemlerde ülkeler fethedildi ve hızla toplumlar İslâm'a girdiler. Tabii toplu olarak böyle müslüman olan insanlardan pek çoğu girdikleri bu yeni dini tanımıyorlardı. Bunlar Medine'ye geliyorlar ve İslâm'ı öğrenmeye çalışıyorlardı. Rabbimiz de buyurdu ki insanlardan bir kısmı Medine'de kalıp böyle dini tanımak isteyenlere dini öğretsinler buyuruyor. Yâni ey müslümanlar nasıl kâfirlerle savaşmak zorun-daysanız aynı şekilde cehaletle de savaşmak zorundasınız. İslâm'ın önündeki en büyük engel cehalettir. Dün de bugün de İslâm'a düşman olanların düşmanlık sebebi cehalettir, bilgisizliktir. Cehaleti yen-mek ülkeleri fethetmekten çok daha zordur. Müslüman olup da bu işin ilmine vakıf olamayan nice toplumlar nice cahili anlayışlarını Allah'ın dinine sokup bidat ve hurafeler peşinde bir hayat yaşamışlardır. Tarih bunun örnekleriyle doludur. İşte önemine binaen müslümanlardan bir grup da bu işi üzerine alacaktır buyuruyor Rabbimiz.

123. "Ey inananlar! Yakınınızda bulunan inkârcılarla savaşın; sizi kendilerine karşı sert bulsunlar. Bilin ki Allah, kendisine karşı gelmekten sakınanlarla beraberdir."

Ey mü'minler, kâfirlerden size en yakın olanlarla, en yakınızdakilerle savaşın. Sizi kendilerine karşı sert görsünler. Onlara karşı sert davranın ki bu onlar için caydırıcı olsun. Bilesiniz ki Allah takva sahipleriyle, kendisi adına hareket edenlerle, kendisiyle yol bulanlarla beraberdir. Evet kâfirlerle kıyasıya savaşacağız ki onlar bizde güç görecekler, cesaret görecekler, imanda sebat ve kararlılık görecekler ve onlar için bu caydırıcı olacaktır. Ve o zaman kâfirler asla mü'min-lerle bir savaşı göze alamayacaklardır. Allah'la, Allah'ın diniyle alay edemeyecekler, müslümanlara zulmedemeyeceklerdir.

Eğer biz onlarla savaşı göze alamaz, onlar karşısında korkak davranırsak elbette onlar cesaret bulup bize saldıracaklardır. Kitabımızın başka âyetlerinin beyanından anlıyoruz ki bu kâfirlerin kalplerinde Allah korkusu olmadığı için

onlar Allah'tan çok müslümanlardan çekinmektedirler. Alçaklar! Korkulması gereken makamdan değil de mü'minlerden korkmaktadırlar. Çünkü onlar fıkıhsız, fehimsiz, anlayışsız, kavrayışsız bir toplumdur. Hayvanlardan daha beter bir güruhtur onlar. Onun içindir ki onlara sert davranılmalı ki zulümleri durdurulabilsin. Bir de Rabbimizin işaretiyle en yakındakilerden başlanmalıdır. Şunu iyi bilin ki onlarla girişilecek bir savaşta Allah muttakilerle beraberdir. Savaşı, barışı yöneten, yönlendiren Allah olduğuna ve Rab-bimiz muttakilerle beraber olduğuna göre savaşın sonucu da bellidir. Sonuçta muttakiler galip geleceklerdir.

124. "Bir sûre inince, aralarında "Bu, hanginizin imanını artırdı?"diyen ikiyüzlüler vardır. İnananların ise imanını artırmıştır; onlar birbirlerine bunu müjdelemek isterler. Kalplerinde hastalık olanların ise pisliklerine pislik katmıştır; onlar kâfir olarak ölmüşlerdir."

Kendilerine bir sûre indirilince onlardan şöyle diyenler de vardır: Şu sûre hanginizin imanını artırdı? Ne oldu? Bu sûreyle imanı artan birisi var mı içinizde? Hangi imanınızı ziyadeleştirdi bu sûre? Ne değiştirdi sizin hayatınızda? Neye yarar bu âyetler? diyerek alay ederler. Allah âyetlerinin hayatlarında, imansızlık ve amelsizliklerinde kendilerine hiçbir mânâ ifade etmediğini söyleyerek işlevlerini bitirmeye çalışırlar. Ama iman edenlere gelince bu, onların imanlarını artır-mıştır ve onlar birbirleriyle müjdeleşmektedirler. Bir iman birimleri daha arttığı için, bilmedikleri bir konuyu daha öğrendikleri için bu yeni inen sûreyi birbirlerine aktararak sevinirler. Kalplerinde hastalık olan münâfıklara gelince bu sûreler, bu âyetler onların pisliklerine pislik, nifaklarına nifak katmaktadır.

Evet Rabbimizin indirdiği âyetler, sûreler karşısında kâfir, münâfık ve mü'min tavırlar anlatılıyor burada. Allah'a iman etmemiş, Allah'ı hakkıyla tanıyamamış bir kâfire, bir münâfığa ne ifade edecek bu Kur'an? Ne ifade edecek bu âyetler? Yâni şu Kur'an gibi bir Kur'an daha gelse, şu sûreler gibi bin sûre daha gelse ne faydası olacak da böyleleri için? Allah'a, Allah'ın Rabb'lığına, Allah'ın İlâhlığına, Allah'ın hayata karışıcılığına, Allah'ın vahiy göndericiliğine inanmayan bir adama 6 bin değil 6 yüz bin âyet okusanız ne değişecek de? Bu âyetler sadece mü'minlerin imanlarını artıracaktır. Her bir yeni gelen âyet, her bir yeni iman birimini getirdiği için ona inanan mü'minlerin iman birimleri artmaktadır. Amele dönüştürülen, pratiği aktarılan her bir âyet mü'minlerin amellerini artırmaktadır.

Ve bu âyetler münâfıkların murdarlıklarına murdarlık, pisliklerine pislik katmaktadır. Evet kâfirlerin küfrünü artırıyor Kur'an, hastalıklı olanların da hastalıklarını artırıyor, iman sahiplerinin de imanlarını artırıyor. Öyleyse bu âyetle kendimizi bir sorgulamak zorundayız. Yâ-ni bu kadar âyet okuduğumuz halde eğer bizim de imanlarımız art-mıyorsa, teslimiyetimiz artmıyorsa,

kulluklarımız artmıyorsa o zaman kendimizi gözden geçirmek zorundayız. O zaman küfür ve nifak hastalıklarımız vardır Allah korusun. Allah'ın âyetlerini tanıdıkça tanıdığımız oranda imanımız, kulluğumuz, takvamız ve teslimiyetimiz art-malıdır.

Kur'an'dan bilgilenmemizle imanımız aynı oranda artmalıdır. Dinimizin, inancımızın, yolumuzun doğruluğuna dair şahitlerimiz ço-ğaldıkça, delillerimiz çoğaldıkça itminanımız da çoğalacaktır. Kâfir-lerin, münâfıkların da aleyhlerinde deliller çoğaldıkça küfürlerine kü-für, nifaklarına nifak katılacaktır. Her bir âyet geldikçe kâfir ve mü-nâfık bir sıkıntıya daha düşecektir. Bir inkârına yeni bir inkâr da ekle-necektir. Her bir âyete yeni bir inkâr getirecek, onu ortadan kaldır-mak için yeni bir mücâdele geliştirmeye çalışacaktır. Yâni Allah'tan gelen her bir emir, her bir yasa karşısında onu inkâra deliller bulmaya, ona alternatifler üretmeye ve teoriler geliştirmeye çalışacaktır.

126. "Onlar, yılda iki defa belâya uğratılıp imtihana çekildiklerini görmüyorlar mı? Böyleyken yine tevbe et-miyorlar, ibret de almıyorlar."

Yâni bu adamlar yılda bir ya da iki kere belâya uğratılıp imtihana çekildiklerinin farkında değiller mi? Kendilerine gelen Allah uyarılarından, fitneye düşürülmelerinden, imtihana çekilmelerinden haberleri yok mu bu adamların? Böyleyken adamlar yine de akıllarını başlarına alıp tevbe etmiyorlar. Düşünüp yollarını, hayatlarını, kıblelerini değiştirip Allah'ın istediği hayata yönelmiyorlar. Durumlarını gözden geçirip müslümanlığa yönelmiyorlar.

Rabbimiz her bir senede, her bir merhalede onları fitnelere çarptırıyor. Sıkıntı veriyor, bolluk veriyor, hastalık veriyor, sağlık veriyor, başarı veriyor, başarısızlık veriyor, bir şeyler göndererek onları uyarıyor. Ya da haklarında her yıl bir iki âyet indiriyor, sûre indiriyor ve bu münâfıkların durumları deşifre edilip açıklanıyordu. Nifak hastalıklarından kurtulmaları ve iman etmeleri için Rabbimiz kendi bilgisini, gücünü göstermek üzere maskelerini düşürüp akıllarını başlarına er-diriyordu. Ama adamlar hâlâ akıllanmıyorlar, anlamaya yanaşmıyor-lardı. Demiyorlardı ki işte bu âyet bizi anlatıyor, bizi deşifre ediyor, bi-zim içimizi dışımıza getiriyor, bizim maskemizi düşürüyor. Bütün bunları bir beşerin bilmesi ve ortaya koyması mümkün değildir. Bunlar ol-sa, olsa kaybın da şehâdetin de bilicisi bir Allah'tandır diyemiyorlar, imana yönelemiyorlardı.

Veya işte bu münâfıklar senede birkaç defa zor işlere, savaşlara, infaklara, bir takım fedâkarlıklara çağrılıyorlardı. Ve her defasında bu münâfıklar nefislerine ağır gelen, ancak samimiyetle inanmış bir mü'minin becerebileceği bu zorlu işlere gelemiyorlardı. İşte tüm bunları Rabbimiz onları imana, tevbeye çağırmak için yapıyordu. Kar-şılarına böyle fırsatlar çıkarıyordu. Ama bu

adamlar Allah'ın şahitliğine güvenmedikleri için inanmıyorlar, inanmaya yanaşmıyorlardı. Demek ki bu imtihanlar, bu fitneler hem bizim imanlarımızın ölçüsünü ortaya çıkarıcı birer imtihandır, hem de tevbe edip hatalarımızdan dönmemiz için birer fırsattır.

127. "Bir sûre inince, "Sizi bir kimse görüyor mu?" diye birbirlerine bakarlar, sonra dönüp giderler. Anlamaz bir güruh olmalarına karşılık Allah onların kalplerini imandan döndürmüştür."

Onlara, o münâfıklara her ne zaman bir sûre indirilse hemen birbirlerine bakarlar ve sizi bir gören var mı? derler ve sıvışıp giderler. Böyle nasipsiz davranmalarından ötürü Allah da onların kalplerinin anlama özelliğini gideriyor, imandan döndürüveriyor. Çünkü onlar an-layışsız bir kavimdirler. Anlamaya yanaşmayan bir toplum oldukları için Allah da onların kalplerinin anlayışını gideriveriyor. Allah'ın kitabına karşı, Allah'ın âyetlerine karşı sürüler kesildikleri için Allah da onları sürüler haline getiriveriyor, hayvanlar haline getiriveriyor. İnsanlar kitaba karşı hayvanca bir tavır takınmamalıdırlar. Duymalılar, dinlemeliler, kulak kabartmalılar, akl etmeliler, anlamaya çalışmalılar ve gereğini yerine getirme kavgası içine girmeliler.

Evet denileni anlayabilmek için önce dinlenmeli, kulak verilmelidir. Sonra onu anlayabilmek için aklını yormalı, zihnini vermeli, tartmalı, ölçüp biçmelidir. Tüm duyularını harekete geçirmeli, tüm cid-diyetini vermelidir. Değilse peşin bir fikirle, güvensizlik duygusuyla dinlemeyenler, kulak vermeyenler Allah'ın âyetlerini anlayamazlar. Dinleyip de anlamak için akıl yormayanlar, üzerinde düşünmeyenler de anlayamazlar. Kendisi gibi yaratılmışların sözlerini anlayabilen bir insan yaratıcısı olan Rabbinin sözlerini anlayamaz mı? İnsanlar dertlerini, meramlarını anlatabiliyorlar da Allah meramını anlatmaktan âciz mi? Şu insanların konuşmalarını anlayabilen herkes Allah'ın bu âyetlerini de anlayacaktır. Kimse bu konuda bir mâzeret ileri süremez. Bu Allah'a iftiraların en büyüğüdür. Bu kitabı okuyan, bu kitabı dinleyen ve üzerinde düşünen herkes bunu anlama imkânına sahiptir. Ama inanmayanların, duymayanların, duymak istemeyenlerin kalplerini, anlayışlarını da alıveriyor Rabbimiz. Kullanılmayan azalar elbette alınacaktır. Ve onlar fehimsiz, anlayışsız bir kavim olup çıkacaklardır Allah korusun.

128. "Ey inananlar! Andolsun ki, içinizden size, sıkıntıya uğramanız kendisine ağır gelen, size düşkün, inananlara şefkatli ve merhametli bir peygamber gelmiştir."

İşte size kendinizden, kendi nefsinizden, kendi içinizden, ken-di cinsinizden bir peygamber gelmiştir. Azîz, şerefli, üstün, izzet sahibi bir peygamber. Sizin sıkıntı çekmeniz ona çok ağır gelir. Sizin üzerinize çok hırslıdır o peygamber. Size karşı çok düşkündür. Mü'min-lere karşı çok Raûf ve Rahîm olan bir peygamberdir o. Mü'minlerin dünyada sıkıntıya düşmelerini,

âhirette de cehenneme gitmelerini asla istemeyen bir peygamber. Sizin hidâyetiniz, sizin kurtuluşunuz için çok haris, bunun için yapamayacağı olmayan, her türlü çalışmayı göğüsleyen bir peygamber. Sizin kurtuluşunuz için kendini fedâ edecek kadar hırslı bir peygamber.

Veya bunun bir başka mânâsı da size sizin içinizden, sizin cinsinizden öyle bir peygamber geldi ki size ağır gelenler ona da ağır gelmektedir. Size sıkıntı verenler ona da sıkıntı vermektedir. Tıpkı si-zin gibi bir kuldur, bir beşerdir o. Sizinle aynıdır o peygamber. Siz na-sıl açlık çekiyorsanız, siz nasıl hasta oluyorsanız, siz nasıl yoruluyorsanız o da aynen sizin gibi yorulan bir peygamberdir. Sizin zevk aldıklarınızdan zevk alan, sizin hoşlanmadıklarınızdan hoşlanmayan bir peygamberdir. Sizden farklı değildir o peygamber. Kitabımızın pek çok âyetinde bu konuya dikkat çekilir. Tarih boyunca kâfirler hep bu yönüyle kendilerine gelen peygamberlerine karşı çıkmışlardır. Bu da tıpkı bizim gibi bir beşerdir, biz bizim gibi bir beşere mi inanacağız? demişlerdir. Rabbimiz de ısrarla sizin nefsinizden bir elçi gönderdik uyarısında bulunmaktadır.

Bir beşer olarak bizden ayrı özel yönlerinin yanında peygamberler yemeleri, içmeleri, yaşamaları, kullukları yönünden aynen bizim gibidirler. Bizden bir farkları yoktur onların. Bizim gibi doğarlar, büyürler, yaşarlar ve ölürler. Peki hiç mi farkları yoktur onların bizden? Evet. Onlar Allah tarafından insanların hayatına karışmak üzere elçi olarak seçilmiş kimselerdir. Allah'ın yeryüzündeki sözcüleridir onlar. Eğer o bizim adımıza seçilen elçiler bizimle aynıysa bu bizim için şereflerin en büyüğüdür. Bu şereften tüm insanlık istifade eder. Rabbimiz böylece içimizden birini elçi seçerek biz kullarına şereflerin en büyüğünü bahşetmiştir. Biz bundan şeref duyuyoruz.

129. "Ey Muhammed! Eğer yüz çevirirlerse de ki: "Allah bana yeter; O'ndan başka ilâh yoktur, yalnız O'na güveniyorum; O büyük arşın Rabbidir."

Ey peygamberim, eğer senden, senin getirdiğin mesajdan, senin örneklediğin müslümanlıktan yüz çevirirlerse sen de ki: Allah bana yeter. Ben bana düşeni yaptım. Ben size Rabbimin sözcülüğünü yaptım. Ben size Rabbimin âyetlerini duyurdum. Ben sizi Rabbinize kulluğa çağırdım. Ben sizin gözlerinizin önünde Rabbinizin sizden istediği kulluğu örnekledim, gösterdim size. Artık bundan sonrası size aittir. İnanmazsanız bana Allah yeter. İster kabul edin ister etmeyin, ister iman edin ister etmeyin, ister benimle birlikte savaşa çıkın ister çıkmayın. Allah için çıkacağım bir savaşta ister mal harcayın, ister harcamayıp cimrilik yapın. Benim hiç kimseye, hiç bir şeye ihtiyacım yoktur. Bana Allah yeter, de. Her zaman ve zeminde, her konuda Rabb'ım bana yeter, de.

Evet kul, Rabbinin istediği bir hayatta olduğu sürece bunu diyecek. Rabbim bana yeter diyeceğiz. Bize Allahtan başkası lâzım değildir. Allah var, başkasına gerek yoktur diyeceğiz. Sadece Allah'a güveneceğiz, sadece Ona dayanacağız. Başkalarına karşı korkusuz, hür ve özgür olabilmenin yolu bunu diyebilmeden geçer. Gerçek güç kaynağının farkında olan müslüman hep özgürdür. Mü'min sadece Allah'tan korkar, sadece Allah'a güvenip bağlanır. Çünkü her konuda Allah kuluna kâfidir. Rızık vermede, korumada, hüküm vermede, ya-sa belirlemede Allah kuluna kâfidir. Alîm olarak, Habir olarak, Rez-zak olarak, Rab olarak, İlâh olarak Allah kâfidir. Bir başkasına ihti-yacımız yoktur. Başka yerlerde hikmet aramaya, başkalarının bilgisiyle bilgilenmeye ihtiyacımız yoktur. Ondan başka rızık vericilere ihtiyacımız yoktur. İzzeti ve şerefi sadece Onda görür, Ondan, Ona kulluktan bekler başka hiç bir yerde izzet ve şeref aramayız. Kendimizi başkalarına değil sadece Ona beğendirmeye çalışırız, Onun beğenisi bizim için yeterlidir. Çünkü Ondan başka ilâh yoktur. Ondan başka kulluk edilecek, Ondan başka arzuları yerine getirilecek yoktur.

Ben sadece Ona tevekkül ediyor, sadece Ona güveniyorum. Allah bana yeter. Ben sadece Ona teslimim. O yüce olan arşın sahibidir. O her şeye Kâdirdir. Ben Rabb'ıma güvenip dayandıktan sonra, işlerimi Ona havale ettikten sonra Rabbim her şeye Kâdirdir, mutlaka O benim yolumu açacak, bana yol gösterecek ve yardım edecektir. İşte peygamberine böylece demesini, böylece inanıp güvenmesini istiyor Rabbimiz. Bizler de eğer peygamber (a.s)'ın izindeysek, peygamber yolunun yolcuları isek o zaman bizler de tıpkı pîşdârımız gibi bize düşeni yaptıktan sonra Allah bize yeter diyeceğiz. Allah var ya ne gam? diyeceğiz. Tüm hesaplarımızı Rabbimize, Rabbimizin arzularına göre yapacağız. Rabbimiz nasıl isterse öylece bir hayat yaşayacağız. Bu sûreyle alâkalı bu kadar söz yeter. Rabbim dilediği gibi iman edip amele dönüştürmeyi hepimize nasip buyursun. Ve âhiru dâ'vana enilhamdü lillahi Rabbil âlemin.